

GYÖNGY-SOR

ALLAS KÖNYVTÁR

GYÖNGYSOR

IRTA

BENICZKYNÉ-BAJZA LENKE

PALLAS

IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KIADÁSA

BUDAPESTEN

.....
15.814 OSZK
.....
IV. 3
.....

PALLAS-KÖNYVTÁR.

A HAZAI ÉS KÜLFÖLDI JELESEBB SZÉPIRODALOM TÁRHÁZA.

EGYES KÖTET ÁRA 60 KR.

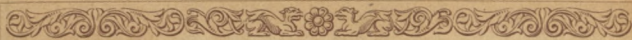
KETTŐS KÖTET ÁRA 1 FRT.

A fenti cím alatt intézetünk szépirodalmi vállalatot indított meg, melylyel jó szolgálatot akar tenni első sorban hazai olvasó közönségünknek azáltal, hogy jelesebb eredeti és jó fordítású kitünőbb külföldi szépirodalmi munkákat nyújt benne olvasmányul, másodsorban, hogy irodalmunkat jó eredeti dolgozatok kiadása által gyarapítsa. Kitűzött eme feladatunkat legsikeresebben véljük megoldhatni, ha a lehető legtágabb körü elterjedésre számítva, a «*Pallas-Könyvtár*» kötetének oly

rendkívül olcsó árt szabunk,

a milyen, szemben az eddigi magyar regény-árakkal, szinte hihetetlen alacsonynak látszik, s melyet csakis a fentemlített nagy elterjedés reményében kockáztathattunk.

Hogy azonban a «*Pallas-Könyvtár*» ne csak jutányos ára által találja meg útját minden magyar családba, de külseje is képessé tegye erre, oly csinnal állítottuk ki köteteit, hogy bármely szalon-asztalon is helyet foglalhassanak. Szép papír, tiszta nyomás és csinos vászonkötés érdemessé fogják tenni, hogy e helyet méltóan betölthessék.

A kedvező fogadtatás, melyben a

PALLAS-KÖNYVTÁR

első három folyamára részesült, buzdítólag hatott ránk, hogy e hamar közkedveltségűvé vált vállalatot folytassuk, tartalmilag mind inkább emeljük.

A NEGYEDIK FOLYAM

szép kiállításban s válogatott tartalommal oda fog törekedni, hogy necsak megtartsa magának eddigi híveit, de mind nagyobb körben váljék valóban **családi könyvtárrá**, mely helyet talál minden magyar házban, hol a jó ízlés úgy az olvasmányok tartalmát, mint a könyvek külsejét illetőleg uralkodó.

A «Pallas-Könyvtár» *negyedik évfolyamának* tartalma:

1. 2. köt. **NE ÖLJ.** Francia regény, írta **Paul Bourget**. Két kötet à 60 kr. Fordította *Fái J. Béla*.

A modern francia regényirodalom egyik kitünősége Paul Bourget, ki páratlanul finom lélektani megfigyeléseivel csodás világossággal állítja elénk a jellemeket. A «Ne ölj» e részben legkitünőbb műve. Rendkívül érdekes meséjét vonzó előadással teszi még megkapóbbá s hősenek hamleti vívódása remekül van festve.

3. köt. **GYÖNGYSOR.** Eredeti regény, írta **Beniczkyné-Bajza Lenke**. Egy kötet ára 60 kr.

A kitünő magyar írónő e műve-méltó helyet foglal el azok közt, melyek számára a népszerűséget és a komoly elismerést is kivívták. A bonyodalom a jelen regénybe is az avatott kézre vall s a társadalom felsőbb köreinek festése lehetőleg tökéletes.

4. köt. **A MOLNÁR LEÁNYA.** Angol regény **Wilkie Collinstól** és **MARCO.** Olasz beszély **Nic. Misasitól**. Egy kötet ára 60 kr.

Wilkie Collins e kis regénye egyike a legsikerültebbeknek, melyeket az annyira népszerű angol írótól birunk. Érdekesítő cselekménye és az elbeszélő módor közvetlensége mindvégig lekötik az olvasó figyelmét. — «Marco» a hírneves calabriai írónak, Misasinak a műve, ki a múlt évtizedek brigantaggiojának festésében páratlanul áll az olasz irodalomban.

5. 6. köt. **EGY HALOTT TÖRTÉNETE.** Regény, írta **Maria Corelli**. Két kötet à 60 kr.

Egyike az újabb regényirodalom legérdekesítőbb műveinek. Egy sirboltba temetett s ott felébredő fiatal olasz főúr másolik életét beszéli el, a nélkül, hogy legtavolabbról is az ugynevezett «szenzá-

czíós regények» közé tartoznék. Előadása nemes, cselekménye pedig már a kiindulásnál fogva is, megkapó jeleneteivel mindvégig a legérdekesebb.

7. köt. **A MA HOLNAP NÉLKÜL.** Eredeti regény, írta **Kazár Emil.** Egy kötet ára 60 kr.

Mai elbeszélőink egyik leghivatottabbjának éles megfigyeléssel, gazdag lélektani jellemzéssel teli műve. Kazár Emil a fővárosi életet és annak a középrendű osztályokat sújtó nyomorait úgy tudja festeni, mint csak igen kevesen. Tipikus alakot, tökéletesen kidolgozott jellemeket állít élénk, s ez a regény egyesíti magában az író eme kiváló elbeszélői tulajdonait.

8. köt. **ELTÜNT ÉKSZEREK.** Angol regény. Egy kötet ára 60 kr.

Az angol családi viszonyoknak igen érdekes rajza. Az író előadási módorában van valami sajátos, a mi az olvasó figyelmét rögtön fölébresztli és meggyeri. Két leány szerelmének történetét mondja el vonzóan, tetszetős humorral.

9. köt. **BAZAROFF.** Orosz regény, írta **Turgenyev Iván.** Egy kötet ára 60 kr.

A nagy orosz próza-költőnek egyik legszebb műve. Az elbeszélés egyszerű bája a mélyrható jellemzés és az a sajátos légkör, melyben az orosz író alakjai mozognak, mindig megteszik hatásukat Turgenyev olvasóira. «Bazaroff» csak szaporítani fogja a nagy orosz regényíró magyar tisztelőinek a számát.

10. köt. **CLÉMENCE.** Eredeti reg., írta **Judith.** 1 kötet, a 60 kr.

Igénytelen álnév, mely annál erősebb írói egyeniséget lepez. Judith, mint a nagyszabású elbeszélés írója magát a közönség előtt nevezi, méltán foglalhatja helyét irodalmunkban igazi neve alatt is. «Clémence» elejétől fogva végig érdekes és kedves olvasmány.

11. 12. köt. **KÉNYELMETLEN ÖRÖKÖS.** Angol regény, írta **Hugh Conway.** Ford. *Fái J. Béla.* Két kötet a 60 kr.

A «Hó titka» és a «Viola» korán elhunyt szerzőjének hátrahagyott és legerjedelmesebb műve, melynek anyagából három másik érdekes regény is kitalnék. Az olvasó, mint Conway minden más művét is, alig tételi a kezéből, míg végig nem olvasta, annyira lekötöi figyelmét és érdeklődését a regény minden része.

A PALLAS-KÖNYVTÁR

egy-egy évfolyama 12 kötetből áll, s minden regény külön kapható úgy az alulírott könyvkiadóhivatalban, mint minden hazai könyvkereskedésben.

Egyszerre megrendelve egy-egy évfolyam 12 kötetének ára, bérmentes elküldéssel 6 frt 50 kr.

Tisztelettel

PALLAS IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KÖNYVKIADÓHIVATALA.

ELSŐ FEJEZET.

Lobogó kandalló tüzenél ült az öreg Metopfran herczeg udvari káplánjával beszélgetve.

Nagyon öreg volt, nagyon törődött, csak szemein látszott még az egykori büszke dölyf és sasorrán az arisztokratikus jelleg, különben össze volt törve, a kor s az élet próbáltatásainak sulya alatt.

A sötét komor terem nem birt fölmelegedni a kandalló tüzétől s a herczeg lábait meleg takaró boritá, ruhája barna bársony melegen bélelt zeke formájú kabát, fekete prémmel, mi a kabát ujjainál szélességénél fogva karmantyu formát kapott s a herczegnek csak hosszú fehér finom reszkető ujj hegyei látszottak ki belőle. A káplán oldalt állt mellette s megfeszített figyelemmel hallgatta a gyenge hangon kiejtett szavakat, mik elvesztek a tágas terem viszhangjában.

— Megtiltom, hogy Edith grófnő azokhoz a porontyokhoz járjon, mondá haragtelt rikácsoló han-

15. 814 / IV. 3

gon. Már sokszor megtiltottam ezt neki, de tudva, hogy én nem mehetek ki a szobából, azt reméli, nem tudom meg járás-keelését. Köszönöm, hogy tisztelendő ur pontosan referál.

— Ezt nekem bajos lesz a comtesseal tudatni, mert ő alig hallgat valakire, én reám pedig különösen nem.

— Küldje őt ide, mondá kemény büszke hangon a herczeg. Majd beszélek én még egyszer e miatt vele. Most pedig olvassa fel fiam levelét.

A káplán rövid torokkreszelés után a mondott levél olvasásához fogott, mit kezében tartott.

Nizza, november 10.

Kedves atyám!

Meg kell vallanom, hogy levele nem a legkellemesebben érintett. Haza menjek én most ősz derekán ebből a virágillatos, napfényes világból, abba a bagoly fészekbe, mert valamit akar nekem mondani. Hát mi lehet az a valami, a mit levélben meg nem lehet írni! Tudja-e, hogy ez kegyetlen kívánság! Épen most, midőn vesztéségekben vagyok. Az egész héten átkozott pechem volt, összesen elvesztettem kétszázezer frankot, Monte-Carlóban és itt a nizzai klubban s most ezt itt kell hagynom, mert nincs időm visszanyerni. Mindamellett természetesen pár nap múlva indulok haza s levelem nem sokkal előz meg, ki maradtam stb.

Jakab.

— Ez elég mogorva levél, mondá haraggal a herczeg. De mindegy, mai nap már nem sok udvariaságot várhatnak az apák fiaiktól. Jakab legalább engedelmes. Mindent megtesz, a mit parancsolok neki s ez elég . . .

A káplán némán várakozott további rendeletre. A herczeg új méltatlankodásban tört ki.

— Bagolyfészeknek nevezi ősei kastélyát! kiáltá kifakadva. Hergártot! Mely századok előtt épült s legalább kétszáz éve, hogy a herczegi czimert föltették reá, valóban ez nem nagy pietásra mutat fiam uram részéről.

A káplán némán állt helyén.

— Mit néz reám, úgy mintha kőből faragott szobor volna? riadt rá az öreg, felé fordítva szigorú tekintetét. Mehet. Mondja meg az udvarmesternek, hogy szedjék rendbe Jakab herczeg lakását s fűtsék a mint csak lehet; mert a napokban hazajön. Editheet pedig keresse fel és küldje ide.

A fiatal pap mély meghajlás után elhagyta a nyirkos levegőjü termet s midőn néhány szobán át, a szőnyeggel bevont hosszú tekervényes folyosóra lépett, mintegy föllélegzett, a keskeny góth stíli ablakokon bekandikáló őszi napfényt látva. Lassu léptekkel, lehajtott fővel gondolkozva haladt a lépcsők felé, hol lefelé akarván indulni, eszébe jutott a herczeg parancsa Jakab herczeg lakására nézve. Visszafordult hát, de meglepetve állt meg a szembe jövő párt látva, kik egymást átölelve jöttek s vidá-

man nevetgélve őt nem látták vagy nem méltaták figyelmökre.

A fiatal pár Szadovay Edithe és Luczián testvérek voltak, mindkettő Metropfran Erastus herczeg unokái, árvák s a Hergárt nevezetű családi kastélyban nevedtek.

Rá sem pillantva a fiatal papra, ki nem mozdult helyéből, akartak előtte elhaladni, midőn az tiszteletteljes hangon megszolitá Edithe-et.

— Bocsánat grófnő, izenetet kell átadnom a herczegtől, kezdé alázatos hangon. Arra kéreti, legyen szives őt felkeresni szobájában, még pedig mielőbb.

A testvérpár látható kedvetlenséggel hallá ezt a hirt. Mindketten rövid prémes felöltökbé öltözve, kalappal fejükön s keztyüvel kimenésre készültek. Ponny-fogatuk a lépcsők előtt várt s Edithnek most a nagypapához kellett menni.

— Nem halaszthatnám el a mig visszajövök? kérdé öcscséhez fordulva a leány, rá sem nézve a papra.

— Azt hiszem ezt nem teheted, viszonzá Luczián, ki legtelegg tizenhat éves lehetett, mig nővére betölté a huszat.

— A herczeg a nagyteremben van, merészkedék megjegyezni a káplán.

Edithe egy futó pillantást vetett reá.

— Köszönöm, mondá hidegen, aztán Lucziánhoz fordult.

— Fordulj egyet a ponnykkal a parkban, a mig lejövök, nemsokára nálad leszek.

Luczián helyeslőleg intett fejével.

Az egyik jobbra, a másik balra futott, ifju, erőteljes ruganyos léptekkel, a lelkész szemei elől, ki baljóslatu pillantással s gunyos, kétértelmű mosollyal tekintett utánuk.

Edithe nagyatyja szobái felé sietett. Mindaddig, míg a küszöbhez ért, megmaradt arczán a ragyogó sugár, mit fivérével való együttlétéből hozott magával, de midőn az ajtókilincsre tette kezét, elkomolyodott s midőn keresztül sietve a szobákon, a herczeg előtt állt, majdnem félénkké, szomoruvá változtak vonásai és hangja nagyon halk volt, midőn azt megszólítja.

— Itt vagyok, nagyatyám, mondá kissé vontatva, kedvetlenül. A káplán mondta, hogy hivatott.

A herczeg összerezent. Nagyon el volt merülve a tűz lángjaiba s a fiatal üde hang oly különösen hangzott abban a rideg teremben.

— Hivattalak Edithe. Hivattalak, — ismétlé gondolatait összeszedve s mintegy föl akarva ébreszteni emlékezőtehetségét. — Beszélni kívánok veled fontos dolgról, a mi miatt Jakabot is haza hivattam.

— Jakab haza jön?

— Néhány nap mulva. Már uton van. Ő nagyon jó fiu, nagyon engedelmes, bár levelében Hergártot bagoly fészeknek nevezi: mind a mellett rögtön elindult s már nem lehet messze hazulról.

Edithe ajkait kétes mosoly környezé.

— Ül ide, folytatá a herczeg az átelleni székre

mutatva száraz, reszkető kezével, — mert az nem rövid és nagyon fontos, a mit veled közleni akarok.

Edithe sohajtva engedelmeskedett. Arra gondolt, hogy Luczián várja őt ott lent a ponnyfogaton, a hideg, csipős őszi szélben s egy perczig ajkán lebegett ama kérdés: ha nem lehetne-e ezt a fontos dolgot elhalasztani, de nem volt bátorsága kijejteni.

Midőn a magas karokkal s támlákkal ellátott fekete bőrkarszékben ült, melyben vékony kis alakja majdnem egészen elveszett, a herczeg pár perczig némán függeszté reá szemeit; talán arra gondolt, hogy ez a finom gyermekarczu, vékony termetű leány nagyon is tökéletesen azon nagy hivatásra, mit ő az életben szánt neki.

— Parancsol, nagypapa? — kérdé kissé türelmetlenül Edithe.

— Az első a mit mondani akarok, valóban parancs, — kezdé ingerült szigoru hangon a herczeg, azután enyhébben tette hozzá: a második kérelem.

Edithe csodálkozva nyitotta tágra nagy tündöklő fekete szemeit, melyek arczában az egyedüliek voltak, a mit ősei, a Metopfran herczegektől örökölt.

— Azt hallottam, hogy te és Luczián, naponkénti vendégei vagytok a Herberth gyermekeknek? — kérdé a herczeg.

— A káplán mondta? — kérdé komor, gunyos kedvetlen, megrovó hangon Edithe.

— Nem tartozik ide, ki mondta: akarom tudni, igaz-e ez?

— Igaz.

— De ez határozott ellenszegülés tilalmam ellen!
— rikácsolt nagy felháborodással az öreg ur. Tilalmam ellen, melyet eddig még senki sem bátorzkodott megszegni.

— Szegény kis árvák...

— Mi közünk hozzájuk? Nem vehetünk minden árvát pártfogásunkba.

— De ezek közel rokonaink.

— Nem azok. Nem is voltak soha és azon kívül nem is árvák. Van atyjuk, a ki gondoskodik róluk, s a ki, ha valamire való ember volna, magával vinné vagy valami jó helyen elhelyezné gyermekeit, s nem nőnének fel itt neveletlenül.

— De Herberth kapitány tengerész, a ki nem vihet a hajóra magával családot.

— Akkor nem kellett volna megházasodnia, ezt előre tudta, hogy így lesz.

Edithe hallgatott.

— Egyszer mindenkorra megtiltom: folytatá a herczeg szigorú hangon, hogy ezekkel a porontyokkal foglalkozzál, házukba lábadat betedd, és egyáltalán tudomást végy arról, hogy ők a világon vannak.

— De hisz ők éppen úgy unokái önnek, mint én, és Luczián, — veté ellen Edithe.

— Csitt! Ezt még nekem soha sem merte senki szemembe mondani, — viszonzá hidegen a herczeg — s ne halljam ezt tőled többé.

A leányka ajkain sóhaj repült ki.

— Ez tehát bevégzett tárgy közöttünk. — folytatá a herczeg. — Most térjünk át a fontosabbra és kellemetesebre, tudod miért hívtam haza Jakabot?

— Nem, sőt nagyon csodálkozom, hogy ezt tette szegény Jakabbal, ki halálra unja majd magát e bagolyfészkekben, mint ő nevezi, a mi kedves öreg Hergártunkat.

— Vannak kötelességeink az életben, — mondá kenetteljes hangon a herczeg. Ő pedig, ki egész életét a legkellemesebben töltötte, nagy kötelességgel áll szemben s ez a házasság.

— A házasság? kérdé kezeit összecsapva hangos nevetéssel Edithe, mit a herczeg, ki egész életét az udvarnak légkörében tölté, nagyon hangosnak és kissé vidékiesnek talált bájos unokájánál s ezt nem is mulasztá el, kifejezni.

— Hogy mi nevetni való van Jakab házasodásán? kérdé mogorva hangon, nem tudom és kérlek s figyelmeztetlek Edithe, hogy az ily kaczajt mindenkor fojtsd el ajkaidról, és tetszésednek legfeljebb egy futó mosolyban adj kifejezést.

— Igaza van, Wellwood kisasszony is gyakran figyelmeztetett erre, de mikor olyan szivemből nevetségesnek találom azt, hogy Jakab megnősüljön.

— Miért? kérdé ingerülten a herczeg.

— Nem tudom őt másként képzelni, mint a hogy van. Nötelennek, szabadnak, szeszélyesnek és kiállhatatlannak, s előre sajnálom feleségét. Az öreg ur kinyujtá hosszú sovány nyakát a fekete prémgallérból, szeme haragos tűzben égett.

— Jakabról mondod ezt? kiáltá méltatlankodva. Jakabról, a mindenki által csodált, kényeztetett Jakabról, ki valóban a Metopfran család gyöngye. Nézz körül a fejünk fölött függő ősi képeken, van-e csak egy is, ki szépségben, férfias külsőben vele vetélkedhetnék.

— Hisz azt nem mondom, hogy Jakab nem szép férfi, bár nekem nem tetszik, viszonzá őszintén Edithe. De nem tudom őt mint nős embert képzelni.

— Neked nem tetszik — Jakab? kérdé megütözve az öreg Metopfran.

— Egy cseppet sem.

— De hisz az tiszta badarság, a mit mondasz, és lehetetlen.

— Mért nagyatyám, hisz az izlés különböző.

A herczeg nem tudott bámulatából magához térni. Ily őszintén még sohasem beszéltek vele, különösen fiáról, kit ő nem csak szeretett, de mindennek fölött csodált.

— De hát mi kifogásod ellene? kérdé haraggal pár percnyi szünet után.

— Kifogásom semmi. Szeretem őt, mint nagybátyámat, anyám fivérét s ha őszintén nyilatkoztam róla, az csak azért volt, mert azt hittem, hogy az én tetszésem vagy nem tetszésem ő reá egészen jelentéktelen.

— Sőt Edithe épen ezért hivattalak ide. Én Jakab nejéül téged szántalak.

A leány arcának ragyogó színe sáppadtá változott.

— Engem? kérdé rémült csodálkozó hangon... Tréfál, nagypapa, csak ijesztgetni akar.

A herczeg türelmének vége volt, dühtől szikrázó szemei fenyegetően tapadtak unokájára.

— Te ijesztgetésnek nevezed, hogy Metopfran Jakab herczeg nejévé tüztelek ki, de hisz ez örütség, vagy álmodom azt, a mit beszélsz! — kiáltá hátradülve székében.

Edithe nagyon meg volt ijedve.

— Mi rosszat mondtam? dadogta mentegetődzve. Nem akartam nagypapát haragítani, de hát abból semmi sem lehet, hogy én Jakabhoz menjek nőül. Ő nem is gondolt soha reám s nem állana rá e kivánságra.

— Az az én dolgom és Jakabé, neked pedig engedelmességedet kell. Most mehetsz, — végzé a beszédet Erastus herczeg, s visszaesett prémje közé s lehunyta szemeit.

Edithe gyorsan elhagyva helyét, futott ki a szabadba, hogy újra lássa a napot, hogy elmuljék tőle azon sötétség, mit a herczeg szavai borítottak reá.

Pár percz alatt a lépcsők alján volt, aztán a ponny kocsiban mély vágatva indult meg s repült ki az udvarból; Luczián aggadva pillantott nővérére, kinek arcza halálsápadt volt.

MÁSODIK FEJEZET.

Sokáig némán ültek egymás mellett.

— Mi lett? kérdé végre nővérétől Luczián.

— Majd elmondom később.

— Dorgálást kaptál nagypapától?

— Többet annál Luczián, nagyon, nagyon boldogtalan vagyok.

A fiatal fiu megdöbbenve nézett reá.

— Mi az a több? kérdé, finom szemöldökeit összehuzva.

— A legnagyobb csapás, a mi érhetett.

— Csapás, téged . . . mit beszélsz?

— Nagyatyánk azt kívánja, hogy Jakob neje legyek.

— Lehetetlen.

— Ugye lehetetlen? Én is ezt mondtam, de ő nagyon meg volt sértve, és nagyon szigoruan beszélt velem.

— És te nem volnál hajlandó arra?

Edithe meglepetve tekintett Lucziánra. Oly különös hangon kérde az ezt tőle. Én! Jakabhoz? — kiáltá aztán kezeit összecsapva, és újra nevetni kezdett, ismét oly hangosan, mint a hogy a herceg megróttá érte. Jakabhoz, a ki majdnem atyám lehetne.

— Ő csak harminczhat éves.

— Csak! Hát nem elég ez? És az ő harminczhat éve több, mint másnál, ha ötven volna.

— Mit beszélsz?

— Semmit Luczián. Nem szeretem Jakabot, nem tudnám szeretni soha s ezzel vége!

Luczián nem felelt. Észre sem vették, hogy már rég kiértek az allééből s az erdő nagy részét át nyargalták és a fehér országuton voltak. Luczián épen be akart térni egy mellék utra, midőn Edithe a gyeplőbe kapott.

— Megálljunk, mondá, tanácskozzunk. Nagypapa eltiltá, hogy Herberthékhez menjünk, ezt elfelejtém megmondanni neked.

— Miről akarsz tanácskozni? kérde Luczián, hisz az már régen el volt tiltva, de sohasem tartottuk meg. Csak nem fogjuk elkerülni most sem ezt a kis kedves fészket, hol az a két kis aranytollas madárka van, kik ilyenkor már a kapuban, a sövény mellett vagy ablakokban várják jöttünket . . . , Nem Edithe, azt nem tehetjük . . . És gyorsan meginditá a fogatot, mely pár pillanatra

Edithe visszarántása következtében megállt. Hirtelesen befordultak a mellékutra, a fűzfa sor mellé, miknek árnyékában csörgedező patak futott; a lát-határig terjedő letarolt szántóföldek és megsárgult rét felé ügetve nemsokára feltűnt a Herberth gyermekek otthona, egy kis vörös fedelű ház, melynek magasan felnyuló karcsu kéményén vidám átlátszó füst emelkedett a szürke ég felé.

Egyenesen behajtottak az udvarra, hol a rácsozott ablaknál két mosolygó gyermek arcot pillantva meg, Edithe kezével csókokat hányt nekik, kik azt örvendő viszonzták.

— Csak meg ne tudja a nagy papa: sugá Edithe Lucziánnak, ki leemelé őt az ülésből.

— Ki mondaná meg neki!

— A káplán, ki folytonosan leskelődik utánunk.

— Majd beszélék én vele: viszonzá büszkén a gyermek ifju, korához alig illő komolysággal, ha merészelne szólni.

Az idősebb testvér úgy látszott nem sokat bizott e fenyegetésbe, mert hiszen ők is csak ugy isten nevében nevedtek a kastélyba, s a hatalmas ur ott Jakab volt, még az öreg herczegnél is hatalmasb, a káplán pedig, mind a két herczegnek kedvence.

A ponny kocsi groomja kezébe véve a gyeplőt, léptetve haladt ki az udvarból, mely kis négyszögletű térség volt, s alig lehetett benne megfordulni, de nyáron igen kellemes hely lehetett a középén

levő hárs csoporttal, s kisdéd virágtábláival. Most ezeket már elmosta az őszi eső. A szelek elhordták a virágok színeit, csak sötét-sárga száraik maradtak, s az egész szomorú hatást tett a szemre, bár, a maradványokból látni lehetett a kisdéd udvar nyári kies voltát.

A ponny-fogat kihaladt az udvarból s ment lassan a fűzek alatt, a patak mentében vezető úton, mialatt Edithe és Luczián beléptek a házba, hol téglával kivert kövezetű előszobában voltak, s hol egyik mellékajton örvendő kiabálással és tárt karokkal futottak elébök a Herberth gyermekek, két kis aranyszőke haju fiúcska, kiket Edithe apró voltuknál fogva két karjára kapott, s vissza futott velök a szobába, hol kellemes meleg levegő s füstölt boroka illat fogadta őket.

— Ki megy a meleg a nyitva hagyott ajtón, kiabálá egy széles bodros fejkötős őszhaju asszony az ablaknál ülve, fehér varrással kezében, mire becsapták az ajtót; Edithe a földre ereszté öléből a fiúcskákat kik hajszállra hasonlók, mert ikrek voltak.

— Jó napot Cordula, mondá Luczián, s szemközt az öreggel helyet foglalt. Mindnyájan jól vannak?

— Az apróságok jól, hála istennek. Nekem nagy bajom van — az öregség.

— Az mindnyájunkra vár, s mindenkivel közös, viszonzá az ifju filozóf vigasztaló hangon.

— A kinek nincs már dolga e földön gróf Luczián, az nem sokat törődik vele, de én, kinek

szívén és vállán fekszik ez a két kis árva, az bizony aggódva érzi napról-napra való gyengülését.

— Ezeken ne aggódjék Cordula asszony : itt vagyunk mi Editheel, még mi élünk nem lesznek ők elhagyatva.

— Az isten áldja meg ezért a szóért kedves grófom, de még maga is sokáig jut abba a korba, hogy értük valamit tehessen.

Lucziánt ugy látszék sérték ezen szavak, mert nem folytatva a tárgyat, az ikrekhez fordult, kikkel Edith a földön ült, s halkán beszélgetett.

— Nincsenek hírei a kapitánytól ? kérde a fiatal leány Cordulától.

— Semmi, semmi kedvesem, viszonzá bus hangon az öreg nő. Három hónapja hogy nem tudatott magáról, talán el is vezett valahol a tengeren.

— Oh dehogy vezett, — mondá gyorsan Edithe. Annak már hire járna, az ujságok leírták volna.

— Igazán ? hát lehet azokra adni ?

— Hogyne, hisz azokból tudunk meg mindent, és ha hajótörés vagy szerencsétlenség történik, rökön benne van az ujságokban.

— No köszönöm ezt a felvilágosítást comtesse, igazán sok álmatlan éjet okozott már nekem ez a bizonytalanság.

A két kis Herberth gyermek ragyogó arczczal szemlélte majd Edithet, majd Lucziánt. Alig voltak öt évesek és senkit sem szerettek a világon ugy, mint a testvérpárt, kik az egyedüliek voltak, kik tö-

rödtek velük s kik nekik játékot és olykor süteményt hoztak.

— Ne egyenek sokat, Hugó! kiáltá Cordula, látván, hogy nagy mohósággal rakják szájukba a kapott enni valót. Tibáld, magának mindjárt megárt minden, ismét beteg lesz s akkor aztán nem tudok velök mit kezdeni. Az az istenadta körorvos annyit sem ért a gyermek betegségekhez, mint én magam.

A kis fiuk szünetet tartottak a falatozásban, Edithe pedig elvette tőlük, a mi még megmaradt s az asztalra tette.

A szoba, melyben mindez történt, egyszerűen és régi divatosan volt butorozva. A butorok mindenféle korszakra emlékeztetének, s az első pillanatban látszott, hogy más helyről lettek ide összehordva, izlés, czél és összhangzat nélkül, csak épen hogy helye legyen mindannak, a miket valószínűleg nem tudtak hova tenni. Az ablakokat sötét kék alapu, nagy sárga virágos karton függöny diszité. A padló pedig vastag persa szőnyeggel volt bevonva, mely egykor igen sokba kerülhetett, de ma már ócska, itt-ott rongyos volt s első perczre látszott, hogy míg a függönyök valamely cseléd vagy fürdő szobából kerültek ide, a szőnyeg diszes terem méltó darabja volt.

A főfalat fekete, tágas XIV. Lajos korabeli rococo-ágy foglalta el, zöld selyem damaszk-függönyökkel, most a két kis Herberth gyermek nyug-

helye. A két ablak közötti falon aranyrámás hosszú tükör függött, alatta széles ülésü kanapéval, hat tágas karszék körülötte s egy diófa-asztal, melyen gyermekjátékok és képes könyvek heverték.

Az ablakmélyedésben deszkaemelvény állott, rajta székekkel, melyek egyikén Cordula ült, a ház és gyermekek gondviselőnője s az egykori Herbert kapitányné született Metopfran Julia hercegnő dajkája.

A szoba három ajtóval birt, egy az előszobából nyílt, kettő jobbra és balra Herberth kapitány szobájába s annak szemközt az ebédlőbe vezetett.

— Itt maradnak uzsonnán comtesse? kérdé Cordula. Akkor fölteritek az ebédlőben.

— Nem, nem, köszönjük; sietnünk kell, őszi napon hamar este lesz.

— Maradjanak Edithe néni! kiálták a kis fiuk bele csimpeszkedve unokatestvérük ruhájába, maradjanak és kis kezeiket kérve tették össze. Ezalatt megeredt az eső. A rétek fölött sűrű ködpára lebegett, homályba borítva a kéklő távolságot.

Az udvaron levél levél után hullott le a száraz bokrokról; Luczian az ablakhoz állt és kedvetlenül nézte a természetnek ezt a hirtelen változását.

— Mennünk kell, mondá határozottan Edithe, aztán megölelte Hugot és Tibáldot. Nemsokára eljövünk hozzátok, de ma nem maradhatunk.

A kis fiuk megnyugodtak, egymásután ugráltak föl az ablak deszkaemelvényére s kis fejeiket az

üvegig nyujtván föl, meggyőződtek, hogy csakugyan rossz idő van.

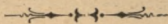
— Menjünk, menjünk, sürgeté Luczian nővérét, ki gyorsan magára öltvén felső ruháját, elbucsuzott és kifutva a házból, a lépésben föl és alá járkáló fogat után iramodtak.

— Későn lesz mire a kastélyba érünk, mondá nyugtalanul Edithe, midőn a kocsin ültek, csak ne kerestessen az udvarmester, mert ha nem találnak megvizik a hirt nagypapának, hogy merre jártunk.

Az eső szembe jött velök s a komor hideg szemükbe csapkodá a nagy csöppeket. Már a park magas vasrács kerítésénél voltak, de majdnem negyed óráig tartott, míg a mellett haladva, a kapuig értek s nagy nyugtalansággal hallották az ebéd első csengetését, melyről tudták, hogy tíz percz múlva követi a második, midőn már a teremben kell lenni.

Luczian megereszté a gyeplőt s a két csinos kis állat teljes erejéből ügetett. Majdnem árkon-bokron rohantak keresztül, míg végre a lépcsők aljához értek, hol kétes világosság derengett, mert a szél ide-oda hajtogatta a lámpák lángját.

Sötét alakot láttak a lépcsőnél állni, ki mély meghajtással üdvözlé jöttüket, a káplán volt, kinek megpillantásakor mindketten hideg borzongást éreztek és gyorsan futottak föl a lépcsőn, ki-ki szobáiba sietett, hogy az ebédhez minél gyorsabban átöltözzenek . . .

HARMADIK FEJEZET.

A második csengetés elhangzása után Edithe a nagy terembe lépett, mely szokatlanul ki volt világítva s meglepetve látott az egyik távolabbi részen két férfialakot beszélgetve állni.

Jakab volt és a káplán.

— Jó estét Edithe, mondá az ifjabb Metopfran herczeg, unokahuga elébe menve, ki majdnem zavarral nyújtott neki kezét s elfogultan viszonzá köszöntését.

— Remélem, nem várokztattalak, mondá Edithe, csakhogymondjon valamit.

— A legpontosabban jelentél meg, viszonzá mosolygva Jakab, olyan mosolylyal, a miről soha sem lehetett tudni, guny vagy nyájasságból ered-e? . . . Hol van Luczian?

— Azonnal itt lesz.

— Kocsizni voltatok?

— Kissé későbbben indultunk a szokottnál és az eső utolért, besötétedtünk.

— Tudom, mondá odavetve, Jakab. Az erdei uton láttalak távolról. Az állomásról jöttem s ti épen le-tértetek az utról.

Edithe elpirult.

Ha látta Jakab, hogy letértetek az utról, úgy azt is tudta, hol voltak. Most csak az volt a kérdés, hallott-e ő már azon tilalomról, mi ez irányban az öreg herczegtől neki adatott:

Szemeit a káplánra emelte s annak fürkésző, kutató macskaszemeivel találkozott. Gyorsan félre fordítá fejét s ugyan e perczben Wellwood kis-asszony a koros angol társalkodónő lépett be Lucziánnal egyszerre.

Jakab köszönté őket. Kezet fogott Lucziánnal s könnyedén meghajlott Miss Wellwood előtt.

Ekkor fölnyilt az ebédlő szárnyas ajtaja, a komornyik jelenté, hogy találva van s Jakab karját nyujtá unokanővérenek és az asztalhoz vezetve őt, egy perczig Erastus herczeg megjelenésére vártak, ki egy mellékajtón az udvarmester karjára támaszkodva tántorgott be és az asztalfőn helyet foglalt.

Mindnyájan leültek. Az öreg herczeg mellett jobbról Edithe, balról az angolnő, szemközt vele Jakab, kétfelől Luczián és a káplán foglaltak helyet.

Eleinte némán, kissé feszesen, ment az ebéd. Az udvarmester Henrik herczeg háta mögött állt, szigoru szemmel tartván a nesztelen léptekkel ide-oda

suhanó inasokat, kik gummi talpu czipőikben lebegni látszottak az asztal körül.

Edithe és Luczián kérdő tekintet váltottak egymással, magatartásukra nézve, ha az a tárgy, a mitől félték, szőnyegre kerül.

Néma megegyezéssel abban állapodtak meg, hogy nem tagadnak semmit.

— Neked igen szomorú lehet itt Jakab, mondá Edithe, — a szép Olaszország után.

— Nagyon szomorú! Nem is maradok soká, csak addig, míg megtudom, a miért haza kellett jönnöm.

Edithe önkéntelen elmosolyodott. Arra gondolt, a mit Erastus herczeg mondott neki, s ez a felelet erősen támogatta az ő állítását Jakabra nézve, ellentéteül nagyatyja óhajtásának.

Az öreg herczeg köhögött e párbeszédet hallva. Kifogástalan frakkját, selyem mellényét, és vakító fehérségü manchettáit szemlélve, tekintetét kizárólag e tárgyak látszottak elfoglalni.

— A miből sokat élvez az ember, azt megunja, mondá kis szünet után, fölemelve lomhán lelóggó szempilláit s Jakabra szögezé.

— A jót és élvezettest alig lehet megunni, viszontá Jakab vállát felvonva.

— Hány életunt volt már a világon, ki egész életében uszott az élvezetek árjában.

— Azok élheterlenek voltak. Minden körülményben kimerültek volna.

— És vallástalanok, folytatá alázatos, de határozott hangon a káplán.

Az öreg herczeg helyeslőleg intett fejével. Nem tartá érdemesnek, hogy szavakba öntve ismétlje a mit a káplánnal már számtalanszor megbeszélt, a vallás szükségét, hasznosságát és minden rossz ellen való voltát.

Jakab fölvette poharát, egy pillanatig a magasba tartván, vizsgálta a Xeres gyönyörű színét, aztán egy nyelésre leönté, Luczián nagy bámulatára.

Egy ideig csend uralkodott. Wellwood kisasszony halkán kérdezősködött valamiről Lucziántól, de az általános társalgás szünetelt.

— Szeretném Edithe, ha egyszer látnád azt a vidéket, mondá Jakab odavetve :

— Nagyon szép ?

— Gyönyörű, s te tulajdonképen még sohasem mozdultál ki innét.

— Soha !

— És nem is kívánczol ?

— Mostanáig nem jutott eszembe. Azután miss Wellwooddal beutaztuk már az egész világot — könyvekben és a térképen.

— Ez a társalgás angolul folyt, s a társalkodónő is érté.

— Remélem tényleg is meg fog az történni comtesse, mondá miss Wellwood.

— Remélem, mondá az öreg herczeg. Még pedig nemsokára.

— Utazni küldi atyám Editheét? kérde Jakab.

— Föltett szándékom ez.

Jakab egykedvűen vagdalá a tányérján lévő fázánmellet, sejtelve sem volt a herczeg szavainak rejtett értelméről, de Edithe és Luczián tudták azt s mindkettő vonásai kellemetlen érzést fejeztek ki.

— Kinek a társaságában teendi Edithe ezen utat? kérde Jakab, mint látszék csak azért, hogy fõntartsa a társalgást.

— Azt még nem tudom.

— Pedig az nagyon fontos. Gyakran attól függ egy-egy nagy város vagy szép vidék tetszése, hogy mily társaságban pillantottuk azt meg először, nincs utálatosabb, mint egy kellemetlen utitárs.

— Ebben igaza van herczeg, mondá az angol nõ.

— Nekem mindig igazam van Miss Wellwood, veté oda nevetve Jakab.

— Ezt kevés ember mondhatja magáról.

— De én nagyon tapasztalt vén róka vagyok.

Miss Wellwood végig pillantott rajta és arra a meggyõzõdésre jutott, hogy Jakabnak igaza lehet. Arisztokratikus szabályos arczán kimerültség látszott, tekintete egykedvűen tétovázott ide s tova, hangjában volt valami megvetés, egykedvűség, unalom, csak szemeiben lobogott sötét tüz, az érdekmesterségesen elõidézett lángja, mit erõs akarata nem hagyott kialudni, s mivel ébren tartotta õnmagát.

Az öreg herczeg újra köhögött, nem volt inyére

ez a társalgás, s szokatlan gyorsasággal hagyta el helyét, midőn az ebédnek vége volt, és az udvarmester karján a mellék teremek egyikébe ment, hol ismét a kandalló mellett foglalt helyet.

Jakab rövid időre távozott egy cigarettet kiszívni, mit atyja jelenlétében nem volt szabad, ki maga nem szivarozott.

Midőn visszatért, a káplán már nem volt a teremben, Edithe egyik asztalnál ült albumokat forgatva, Miss Wellwood Lucziánnal biziquezett.

Jakab Edithehez ment. Én is hoztam neked egy albumot Edithe, de még nincs kipakolva. A monte carlói kaszinó, a játék-szobák, a Cap-St.-Martin és az ibolyák völgye vannak lefestve benne.

— Köszönöm.

— Nem sokat törődöl az egészszszel . . . nemde ? kérdé nevetve Jakab. Igazad van. Futjuk a világot, szép helyeket, diszes épületeket keresve, otthonunkat figyelemre sem méltatjuk, s végre is ez a vén Hergárt olyan szép, olyan nagyszerű, a melyet a világban keveset találni, s Dalmácia gyöngyének lehet nevezni.

— Nagyon szép, csak egy kissé nagyon is nagy, nagyon is tágas ilyen kevés embernek.

— A felső két emelet csukva áll. Az a régi időben is csak nagy ünnepélyeknél nyitattott meg. Egyszer Mária Terézia királyné volt Hergárt vendége. . . .

— Akkor nagy ünnepélyességek lehettek.

— Főnt a mozaik-terem ma is úgy van érintetlenül, a hogy a felséges asszony utoljára keresztül ment rajta, a középben pedig egy asztal áll s azon nyitott könyv, melybe ő kegyes volt nevét, az évszámot, hónapot és napot beírni, a midőn itt időzött.

— Miféle alkalomra jött Hergártba ?

— Beutazta Magyarországot s a dalmát nemeséget sem akarván mellőzni, megizenté az akkori Metopfran herczegnek, hogy itt akar huszonnégy órát tölteni és fogadni a dalmát urakat.

— Én ezt a termet még soha sem láttam,

— Ha kívánod és érdekel megnézhetjük holnap.

— Nagy örömmel veszem ajánlatodat

Az öreg herczeg koronkint vissza forditá fejét a távolabb ülő pár felé s arcának kifejezése mutatá, hogy kellemesen hat reá azoknak együttléte.

Edithe kis idő múlva folytatá :

— Ugy tudom, hosszú ideig egészen zárva volt a kastély és senki sem lakott Hergárton.

— Ez akkor volt, midőn atyám két leányával évekig külföldön időzött s majd Bécs, Páris, London majd pedig déli vidékeken laktak. Én akkor Etonban tanultam.

— Kár volt ezért a kedves vén házért, hogy úgy elhagyták, én, ha lehetne, sohasem válnék meg tőle . . .

Jakab nevetett.

— Ez csak addig tartana, mondá, míg a világot megismernéd, azután nagyon is unalmasnak találád.

— Én az ellenkezőt hiszem.

— Én pedig bebizonyítani mindaddig nem tudom, a míg a tapasztalás meg nem mutatja, hisz Ossián létezését is tagadták már és senki sem tudja bebizonyítani, hogy ő írta ama gyönyörű énekeket.

— Majd meg látod. Legalább most nem vágyom innét sehova.

Miss Wellwood és Luczián elvégezték a játékot s Luczián elhagyva helyét, nővéréhez csatlakozott és belevegyült a társalgásba, míg a társalkodónő az öreg herczeg előtt állva meg, mulattatni igyekezett őt, kinek ma szokatlan jó kedve volt. Fia megérkezésének örült, ki vel a következő nap akarta megbeszélni a fontos tárgyat, a mely miatt azt haza hívta.

— Nemsokára éjfél ütött a kastély hangos órája; Erastas herczeg felállt és Edithe hozzá sietve, kezét karjába ölté.

— Majd szobájába vezetem nagypapa, mondá készséggel.

— Ma Jakab vegye át ezt a tisztet, mondá a herczeg, tőle kitelhető nyájassággal simitva meg unokája arcának atlasz finomságu bőrét, ki azonnal visszalépett, átengedve helyét Jakabnak.

Az öreg herczeg és fia távozta után csak hárman maradtak a terembe. Edithe, Luczián és az angolnő.

Kivül tomboló szél viharzott. Az eső folyvást szakadt, s hangos kopogással verte az ablak vastag

üveg tábláit, a kandallóból olykor hosszú lángnyelvek nyultak ki, a kéménybe zudult vihar korbácsolása következtében. -- Borzasztó idő volt.

— Sajnálom, a kik most a tengeren vannak, mondá Luczián.

— Például Herbert kapitány, folytatá Edithe.

— A kis Herbert gyermekek atyja? kérdé Miss Wellwood.

— Ó! Ha elveszne valahol, mi lenne e két kis árvából, kikre így is szomorú jövő vár.

— De hiszen anyjuk Metopfran hercegnő volt, s gazdagok lesznek, ha az öreg herceg meghal.

— Azt senki sem tudja Miss Wellwood, viszonzá Edithe. Egyáltalán, ez a házasság sohasem volt családunk részéről elismerve, és soha senki sem látta közülünk a kapitányt.

— Ez bűnös eljárás. Herberth Edgar végre is, a herceg leányának férje volt, s annak gyermekei unokái neki.

— Mi is ezt mondjuk, mondá Luczián. És azért a mennyire lehet, titokban enyhítjük a kis árva elhagyottak egyedüllétét és sorsát, pedig szoros tilalmunk van ellene.

— Tudom. Ez csak addig tart, a míg Erastus herceg él, az pedig nem tart soká.

— Miből gondolja ezt?

— Nagyon ki van merülve. Még sohasem hallottam őt oly mélyen, oly hörögve szedni lélekzetét azt hiszem, hetei meg vannak számlálva.

— Br. . . mondá megrázkódva Edithe. Oly borzasztó idő van, s ha még a halálról beszélünk, valószínű félelmet érzek. Menjünk aludni, egy óra éjjel után.

Elhagyták a teremet, és az előszobán át a folyosó puha szőnyegén haladtak hárman együtt végig, ki-ki lakosztálya felé.

Még minden fényesen ki volt világítva, s meleg levegő áradozott mindenfelé. Edithe újra a tengeren lévő Herbert kapitányra gondolt, s a szegény kis Hugó és Tibáldra, a kiknek csak egyetlen meleg szobájuk volt, de hiszen abban oly édesen alszának most már egymás mellett, nem tudva, hogy mit vesztek anyjok halála által, nem sejtve, hogy ilyen viharban atyjokat is elveszithetik.

Miss Wellwood kezét szoritott a testvérekkel; egymásután tüntek el a folyosóról, hol nemsokára sötét és csendes lett minden, csak kívül tombolt ádáz erővel, dühvel az őszi vihar. . . .

NEGYEDIK FEJEZET.

A második reggeli után a következő napon, Jakab azt mondá Edithének, kiről az egész étkezés alatt nem vette le szemeit, s oly feltűnő módon vizsgálta, hogy az még az angolnőnek is föltűnt.

— Tegnap este a mozaik-teremről beszéltünk, s te azon óhajtasodat fejezted ki, hogy szeretnéd látni, ha kívánod, most felmehetünk, az udvarmesternek már meg van rendelve, hogy mindent nyitva tartson.

— Szivesen, viszonzá Edithe, ki örült, hogy megszabadul a vele való szemközt üléstől, bár sejtette, hogy ez az ajánlat valami szokatlant rejt magában, de nem tartott tőle, mertel volt készülve a felelettel.

Jakab az egész délelőttet atyjával töltötte s Edithe ezt tudva, meg volt győződve, hogy a herczeg közlé fiával a házasság tervét csak azzal nem volt tisztában, mit felelhetett Jakab, ki soha sem törődött

vele másként, mint a háznál növekedő gyermekkel, ki unoka nővére, testvére leánya volt.

Azonnal elhagyták a reggeliző asztalt s a második emeletre mentek.

A folyosók ott nem voltak szőnyeggel behuzva, sem fűtve, sem virágokkal diszitve, mint az elsőn, kopár lakatlanság látszott, nesztelen siri csend uralkodott.

Az előszoba ajtajában egy inas várakozott reájuk nagy csomó kulcszal kezében.

— Hol van az udvarmester? kérdé tőle Jakab.

— Az öreg herczeg hivatta magához s átadta nekem a kulcsokat.

— Adja ide, azután mehet vagy várakozzék itt a folyosón, a mig visszatérünk.

— Értem kegyelmes uram.

Jakab és Edithe beléptek a nagy tágas, téres előszobába, melynek falai régi divatu szokás szerint, fák, virágok és madarakkal voltak befestve, a freskó közönséges modorában, élénk színeinél fogva azonban figyelmet érdemelt.

— Ez az előszoba: mondá Jakab társnéjának, egészen hasonló festéssel bir, az Ámbrás várában levő előcsarnokkal, hol a híres szépségü Welser Filippine lakott főherczegi férjével.

Edithe érdeklé nézett körül, a régi divatu butorokon, melyek nyers dió fából rézszögekkel voltak kiverve.

Az előszobából nagy négyszögü terembe léptek,

hol a keskeny, hosszú, magas góth stylusu ablakon komoron tekintett be a szürke ég, szomoru világításba borítva a szobát.

Ez fogadóterem volt, semmi más butorzattal nem bírva, mint a falak mellett körül vonuló, fehérre festett és aranyozott fáju, vörös bársony ülésü kanapékkal. A falakat vörös posztó borítá négyszögü részekre osztva aranyvesszőkkel, a kupola fehér volt, mint a butor fája, gazdagon aranyozva s közepén óriási csillár lógott alá, ezer gyertyával három soron egymás fölött, a padló sima, tündöklő parquette, az ajtók és ablakok fái fehér, aranyos csillagokkal beverve.

Edithe csodálkozva tekintett körül.

Ha ezt a csillárt meggyújtják: mondá, megvakul az ember a fénytől.

— Még senki sem vakult meg, viszonzá nevetve Jakab, megnyitván a jobb oldali ajtót.

— De nem is gyakran gyujtatott az meg.

— Minden nagy és rendkívüli alkalomra. E teremben fogadta Mária Terézia a dalmát nemességet, azután pedig sok évvel később volt kivilágítva, midőn szüleim lakodalmát tartották.

A lakodalom szó Edithet kissé lehütötte, s gyorsan belépett a mellékterembe, melynek láttára bámulatteljes felkiáltást hallatott. Ez volt az ugynevezett mozaik-terem.

Ha Edithe valaha Florenczben lett volna, azt hinné a Palazzó Pitti egyik terme tárult föl előtte.

Egészen a Medici-féle korszakra emlékeztetett az, Flórencz remek mozaik készítésének művészetével. A padlózat virágos mozaikból állt, a falakkal hasonlóan, a négy sarokban magas klasszikus márványszobrok emelkedtek, a terem közepét a csillár alatt feké márvány-asztal foglalta el rózsza mozaik guirlanddal, melyen a nagy kék bársony kötésű nyitott könyv feküdt, melybe a magyar királyné egykor régen, beírta nevét. Az arany toll a márvány kalamárison, s az égszinű bársony karszék hátulján kétfejű arany sas diszitése pompázott, mit amaz emlékezetes időben a felség számára készítettett az akkor élő Metopfran herczeg, ki hasonlóan Jakab nevet viselt.

A terem két ablaka között égszinű bársony karszékek környeztek egy nyolczszögű rózsafa asztalt, s itt a falak mellett boudoir szekrények álltak; az ablak és ajtók függönyei, a butorokhoz hasonló arannyal beszótt kék bársony szövetből voltak három óriási tükör fényében tükröződve vissza.

— Gyönyörű, remek, csodálatos! kiáltott fel elragadtatva Edithe, s újra és újra körülhordozá szemeit, azután apróra meglekintett mindent, meg-simítá kezeivel a márványt, mozaikot, bársonyt boudoir és kezébe vette az aranytollat, s elolvasta a nagy királyné legmagasb kézírását.

— Nem akarsz helyet foglalni ebben a nagy sasokkal diszitett karszékben? kérdé tőle Jakab.

— Nem, nem, menjünk tovább, mi van itt a szomszéd szobában.

— Az a könyvtár, viszonzá Jakab s megnyitá az ajtót unokahuga előtt, ki gyorsan belépett, a hosszú, amannál keskenyebb terembe, hol köröskörül a plafonig óriási könyvszekrények képezék a falat, a kupola berakott boiserie volt, lefüggő zöld ernyőjü lámpákkal, melyek alatt hosszú zöld posztóval bevont asztal, körülötte tizenkét szék, az asztalon régi faragásu tintatartók. Ajtók és ablakokon zöld damasz-k-függönyök.

Edithe a könyves szekrényekhez futott, melyek egymás fölött elvonuló sorokban, a legszebb, legritkább és diszes kötésü munkákat tartalmázták s Jakab megnyitván előtte az üvegajtókat, egyik-másik példányt kivette és kezébe adta bővebb megtekintés végett.

De csak hamar más vonta magára Edithe figyelmét.

A terem átelleni részét, szemben azon ajtóval, melyen beléptek, széles zöld posztó alap foglalta el, s azon egy életnagyságu arczkép függött, gyönyörű ifju leányt ábrázolva fehér ruhában, keblén pár szál vörös rózsával.

A festés valódi remekmű, az arcz is alak kifogástalan szép volt.

— Ki ez a hölgy? kérdé Edithe, bámulva szemlélvén a képet.

— Szerencsétlen testvérem, Julia, ki azon ballépést követte el, hogy ennyi bájjal, ennyi szépséggel husz éves korában, az ő nevével! Herbert Edgár

tengerész kapitányhoz ment nőül. Edithe, most kétszeres érdeklődéssel szemlélte a képet.

— A szegény kis árva ikrek anyja : mondá meghatva. Szegény, szegény boldogtalan asszony, ki oly korán itt hagyta gyermekeit, férjét, a kit oly nagyon szeretett!

Jakab meglepetve nézett reá.

Annyi melegség volt szemeiben, hangjában s oly élénk részvét tükröződött arczán e felkiáltásra, hogy a herczeg elbámult rajta. Még soha sem látta őt ily rokonszenvesnek, bár nem helyeselte azt, a mit mondott.

— Nem érdemel ily nagy sajnálatot, mondá vállát felvonva. Ő maga kereste mind azt, a mi bekövetkezett.

— A halált is?

— Nem éppen a halált, de az előzményeket, mik azt elősegíték.

Edithe nem felelt. Tudta az öreg Cordulátal, hogy sötét foltnak tartatik e házasság a Metopfran néven s nem akart vitatkozni nagybátyjával rajta.

— Nagyon szép; mondá halkán, nézésébe elmerülve, nagyon nemes arcza van.

— Ezt tartotta mindenki róla. Válogathatott volna a kérőkben.

— De ha ő Herbert kapitányt szerette.

Jakab gunyosan elmosolyodott.

— Az állás és születésnek vannak kötelességei.

— A szív megtagadása árán is?

— Mindennek árán! Ha mienk a fény, el kell viselnünk annak árnyát is.

Edithe végig tekintett a beszélőn.

Olyan üres, sivár, kedélytelen hangon mondta az ezt a néhány szót, hogy önkénytelen összerázkodott arra a gondolatra, hogy ez embernek kezében lenne valaha az ő sorsa letéve.

— Mi van itt a kép mellett; kérde a zöld posztóval borított, falban lévő kis rézgombra mutatva.

— Egy rugó, mit ha megnyomnak, a mellék folyosó tárul fel előttünk, keskeny csiga lépcsőjével, mely a kastély udvarának egyik legfélreesőbb részébe vezet.

— Ez különös! Mi célból lett ez a kis, majdnem láthatatlan ajtó ide alkalmazva.

— Talán az építőmester szeszélye vagy az akkori herceg különös kívánata folytán; bármi célja volt is annak, de mindenesetre jobb lett volna, ha soha sem létezik.

— Miért... Valamely kellemetlenséget okozott ez ajtó?

— Nagy kellemetlenséget! Sőt többet annál. Szerencsétlenséget idézett elő a családban.

— Milyen érdekes! Nem mondhatnád el a történetet?

— Nem, viszonzá komoran Jakab.

— Hisz már régen történhetett, élet és kellemetlenségét enyhíté az idő.

— Nem oly régen, mint gondolnád. Alig nyolcz éve.

— Lehetetlen! Nyolcz éve? Azt hittem, századok előtt, valamely regényes történet.

— Elég regényes, viszonzá keserü bosszusággal Jakab.

— Igazán nem mondhatod el?

Jakab megrovólag függeszté szemeit a kis töredékeny, finom, de nagyon bájos alakra.

— Jegyezd meg Edithe, hogy a mire egyszer azt mondtam, hogy nem, azt többé soha ne kérdezd tőlem!

A leány szó nélkül fordult meg. Bosszantotta őt ez a hang, s azok a komor megrovó szemek.

Bosszuságában egy perczig bánta, hogy ide jött ezzel a parancsoló tekintetü Jakabbal, kitől, a mennyire lehetett, mindig távol tartotta eddig magát. Megfordult és rá sem nézve többé semmire, visszafelé haladt a mozaikterem ajtajához.

— Haragszol? kérdé csufolódó hangon Jakab.

— Nem szeretem az olyan hangot, nem vagyok hozzászokva, viszonzá, szép formáju kis fejét hátra vetve Edithe, mialatt tovább haladt.

— Maradj még egy kevéssé, mondá enyelgő hangon a herczeg, s kezét a leányka karjára tette. Foglalj helyet, ezen a komoly tiszteletreméltó helyen, hol annyi szép gondolat és nagy eszme környez bennünket, beszélni kívánok veled.

Edithe észrevehetően elhalványodott.

— Velem, itt? dadogá ijedt hangon. Menjünk le, hideg van e teremben s nagyon egyedül vagyunk.

— Csak nem félsz tőlem ?

— Nem tőled, de ettől a nagy némaságtól, csendtől, mely környez. Ott lent kellemesebb beszélgetni.

— Nem Edithe, maradj, mondá elkomolyodva. Jakab huga szavaira, miket szeszélynek vett s ellenkezési vágnak vele. Épen itt akarok veled beszélni, mert nem pusztá társalgás az, a mit folytatni készülök veled, hanem mindkettőnkre igen komoly dolog.

A leány most már nem kételkedett, mit akarha nagybátyja neki mondani, de nem mert ellenkezni vele s egyik legközelebb álló székre ült.

— Nem ér váratlanul az a mit mondani akarok, kezdé a herczeg, szemben vele helyet foglalva. Atyám emlité azt már előtted.

— Nem emlékezem. . . .

— Pedig csak tegnap volt, talán ugyanebben az órában, melyben most beszélünk együtt, folytatá mosolygva. Jakab, látván a leány zavarát. Ő azt a kívánságát fejezte ki előtted, hogy mi ketten összeházasodjunk, te és én! Megmondta ez óhajtását nekem is, és megbizott, hogy tudjam meg a választ tőled.

— Azt akarod tehát most megtudni ?

— Nem addig, míg egy rövid történetet el nem mondok neked életemből. Válaszodat előre tudom mert ismerem annak az állásnak előnyeit, melyeket ajánlatom rejt magában, ha az minden mellék megjegyzés vagy fenntartás nélkül volna, de éppen

azért, mert tudom, hogy mit fogsz felelni, akarlak éltém egy sötét részével megismertetni, hogy aztán tetszésed szerint válaszolhass.

Edithe bámulva nézett reá, kételkedett a szavak értelmén, azt hitte nem érti tisztán a mit Jakab mondott neki.

— Nagyon fiatal voltam, kezdé a herczeg, nem törődve társnéja bámuló szemeivel, midőn Folkstoneban egy hölgyet láttam, a ki nagyon szép, de nagyon feltűnő és kaczer volt, s én az első perczen beleszerettem. Volt valami arczában, a mi nekem ellenállhatatlan rokonszenves volt, szemének pillantásában, a mi egy egész hosszú életre lekötött, valami démoni vegyüλέke a jó- és ravasznak. Edithe mind nagyobb csodálkozással szemlélte őt, kit ily lelkesült szavak kiejtésére sohasem hitt volna képesnek.

— Utána mentem a tengerpartról lakásáig, s a fogadó portásától megtudtam, hogy nagyon előkelő nevű és állásu angol nő, férjével van ott, tehát férjes nő volt, de én akkor már halálosan szerettem. . . .

Bemutattattam neki magamat, és sokat voltunk együtt. Erősen, kitartással udvaroltam neki, s végre megtudtam, hogy ő viszont szeret.

— És a férj? kérdé elkomolyodva megrovó hangon Edithe.

— Ő nem tudott róla semmit, s ha nem az volnál a ki vagy, ifju tapasztalatlan leány, kivel nem le-

het tartózkodás nélkül beszélni, megismertetnélek ez összeköttetés egygyes bájos részleteivel, mi még ma is forrongásba hozza véretem.

— Az angol nő elvált férjétől, s te el fogod venni, nemde? kérdé Edithe.

— Nem! Ő nem vált el. Évekig szerettük egymást, hosszú évekig! Mert tudod, ma már nem vagyok fiatal, s átkozom az órát, melyben megláttam őt, mert tönkre tette egész életem, mit neki áldoztam, azért, hogy így végződjék a történet és összeköttetés.

— Meghalt?

— Megcsalt! kiáltá dühvel Jakab a zöld posztós asztalra csapva, mitől a régi tintatartók tánczoltak, ő pedig még egy vad szitkot küldött a levegőbe.

— Edithe felugrott helyéről.

— Maradj, mondá keserűen a belső fájdalomtól Jakab. Ne félj. Elhagytam magamat ragadtatni, már ismét nyugodt vagyok. Igen, megcsalt ez az asszony engem. Vége közöttünk mindennek örökre s én nem akarva téged multamra nézve megcsalni, elmondtam szivem egész történetét, és most mint kérő állok ellőtted,

— Edithe most már a haragtól lett sápadt. Ajka reszketett, midőn gyorsan felelni akart, de hangja megtagadta a szolgálatot s hallgatott.

— Nos? mondá félvállról a herczeg, a terem remek plafondját szemlélve. Felelj és essünk át ezen a dolgon mielőbb. Nekem meg kell nősülnöm, mint

az utolsó Metopfrannak, neked pedig végre is férjhez kell menned.

— De nem te hozzád! kiáltá kitörve Edithe.

Jakab hirtelen reá szögezé szemeit.

— Nem én hozzám? kérdé meglepetve.

— Nem Jakab. Mielőtt történetedet hallottam volna, már elvoltam határozva, hogy nem fogadom el nagypapa ajánlatát, mert ő tette azt nekem a te tudtod és megegyezésed nélkül, s én ilyen házasságot nem akarok kötni.

Jakab nem tudott bámulatában mit mondani. Sokkal több érdekléssel kezdte szemlélni ezt a kis kedves arczu leányt, kinek nagy szeme most haragos tüzben égett, mint azelőtt. Ez a hozzáképest szegény leány, visszautasítja őt, hercegi czimével, milliomokra menő vagyonával együtt, visszaakarta utasítani. már mielőtt tudta, hogy ő évekig mást szeretett s őt csak azért veszi nőül, mert az utolsó Metopfran hercegnek házasodni kell, hogy ki ne halljon a család.

— Tehát kosarat adsz? kérdé nevetve, csufolódva tőle. Kosarat nekem, Metopfran Jakabnak! Ezt valóban nem hittem volna, hogy az életben történhessék. No de annál jobb, valami új, valami különös... mondá felállva. Pikáns történet, a mi még Nizza vagy Párisban is feltűnést keltene.

Edithe reszketve hagyta el helyét. Félve kísérté szemével nagybátyja mozdulatait. Oly különös hangon beszélt az, s ment elől őt hátul hagyva, rá sem

nézve többé, ő pedig lassu léptekkel követte, végig a mozaik s azután a fogadási termeken, az előszobába, egyetlen ajtót sem téve be maga után, ki a folyosóba, le a lépcsőkön. Az inas sehol sem volt látható. Ő ment mindenütt utánna s midőn a meleg levegőjü szőnyeges folyosóra értek, az első emeleten Jakab visszafordult, megnézve, hogy ő is lejött-e, azután szó nélkül ment szobáiba.

Haragszik, gondolá Edithe, de nem bánta meg, a mit tett. Most is ugyan azt felelné, ugyan azokkal a szavakkal, mert nem tehetne másként. Ő itt a magányban nevelkedve fel, nem ismerte a czim, rang, vagyon értékét, jelentőségét, neki csak egy képzelet, fogalma volt a boldogságról, házas élet-ről a szerelem.

ÖTÖDIK FEJEZET.

A nap többi részét a parkban és szobájában tölté. Lucziánnak elmondá a történeteket, a második emelet szépségeit, ki élénk szemrehányást tett neki, hogy őt nem hívta oda magával; Edithenek ekkor eszébe jutott, hogy az ajtók nyitva maradtak, és ha Luczián akar, még felmehetnek s gyorsan végig járhatják a szobákat. Luczián nagy örömmel fogadta ezt az eszmét, és a parkból felfutva, a lépcsőkön senki által észre nem vétetve, a második emeletre mentek. Az ajtók még mind nyitva voltak úgy, a hogy Edithe mondta.

Beléptek az első terembe, azután végig járták a többit. Lassanként sötétedni kezdett. Három óra mult, de sötét felhők boriták az eget s a keskeny goth formájú ablakokon szürke, kétes világosság ömlött be, mire a könyvtár ajtajához értek, már egészen homályos volt, s Edithe félelmes borzongást érzett.

— Ne menjünk tovább, mondá Lucziánnak. Az emelet legszebb részét már láttad, s a könyvtár oly sötéten van butorozva, hogy teljes homály fog uralkodni benne, semmit sem láthatunk és még el is késünk az ebédhez való öltözködéstől.

De a fiu, nem hallgatott nővérére.

— Hisz csak egy lépés innét, mondá a könyvtár ajtajához közeledve. Csak betekintek, hogy fogalmam legyen róla. Ki tudja, mikor jöhetek ismét ide, sohasem nyitják ki ezt az emeletet a mi számunkra.

— Én is csak felét láttam az egésznek, a jobb-oldali részt. Bal felé nem is mentünk, s ha Jakab meg nem haragszik, bizonynyal megmutatta volna azt is. Majd ha ő elutazott, megkérjük az udvarmestert és végig vezet az egész lakosztályon.

— Nem, nem Edithe, én nem megyek el innét, míg a könyvtárt nem látom. Csak ezt a kék bársony-függönyt kell félrehuzni, az ajtó nyitva van, s egyszerre beléphetünk oda. És gyorsan belépett, de éppen oly gyorsan meg is állt. Edithe nyomban követve őt, mindkettőjük tekintete az átelleni irányban függő képre tapadt, vagy inkább azon férfi alakra, ki a festmény előtt állt, hosszú fekete köpönyegbe burkolva, széles karimájú kalappal fején, összefont karokkal, elmerülve a kép szemléletébe.

A fekete alak közelében a földön fehér viasz tekercs gyertya égett, vékony kékes lángja a képre esett, s kétes fényvel világítá meg annak mosolygó arcját.

Mindketten rémulten álltak meg a csodálatos látványnál. . . . Egy idegen férfi, itt a kastélyban. Ezen az örökösen elzárt helyen. Ki lehet. Mit akarhat. Miért nézi a képet, hol jött ide, és merre fog távozni . . . ? Ezek a kérdések czikáztak át a testvérek agyán.

— Menjünk, sugá igen halkán Edithe, s visszahuzódott, Luczián lábujhegyen követte. Nesz nélkül leeresztették a függöny ajtót és száguldva rohantak végig a termeken ki a várószobába.

— Üssünk lármát, mondá Luczián.

— Nem; hallgassunk és várjunk. Rabló vagy gyilkos nem lehet az, ki egy kép előtt elmerülve álmadozva áll, nem figyel semmire s egy női arc szemléletébe felejtí magát.

— De hát ki lehet?

— Nem tudom, de rossz ember semmiesetre sem.

Gyorsan az előszoba ajtajához siettek, mely a folyosóra vezetett. Luczián a kilincsre tette kezét, de arcza halálsápadt lett s rémuló kiáltás tört ki ajkán.

Az ajtó kívülről be volt zárva.

Iszonyu helyzetben voltak.

Teljesen elsötétedett és ők e néma lakatlan termekbe zárva. Bent egy idegen ismeretlen férfi. A kastélyban senki sem tudta hollétüket, bár merre keresnék, csak épen itt nem, hova bizonynyal felment az udvarmester vagy valamelyik inas és nyitva találván az ajtót, bezárta.

Ez természetes volt s nem kellett hozzá sok magyarázat.

Luczián gyermek volt arra, hogy nagyon bátor legyen, s ez a különös helyzet végkép megzavarta. Tájékozatlan tekintett nővérére, ki reszketett a félelemtől s egyetlen mentő gondolata sem támadt, az ijedség megfosztotta józanságától, azon rettegéstől, hogy itt kell tölteniök az éjszakát.

— Mit tegyünk, mit tegyünk, mondá kezeit tördelve. Ha lármát csapunk is, ott lent nem hallják meg, de figyelmessé teszük amaz idegent, ki idejöhethet kiabálásunk és zörgetésünkre.

Ez alatt koromsötét lett. Ismét visszamentek a nagy fogadóterembe s az ablakhoz álltak, ha leláthatnának-e a parkba. A magas platánok mik a kastély előtti tért környezék felnyulva a második emelet ablakáig, száraz leveleik és vastag törzseik komolyságában, még borzasztóbbá tették a kilátást, az őszi komor eső, mely a világosság eltüntével ismét megereedt, félelmes kopogással verte az ablakokat s ők iszonyodva álltak szorosan egymás mellett.

A hol amaz idegen férfi bejött, mondá Luczián, ott kijárásnak kell lenni, menjünk lassan oda s várjuk meg, merre fog ő eltünni és kövessük.

E szavakra Edithenak eszébe jutott, a rezugóval ellátott posztóval bevont tapetaajtó, miről Jakabbal beszélt.

Két rossz között kellett választaniok. Itt tölteni az éjszakát, a mi borzasztó gondolat volt, vagy föl-

karolni s megkísérteni azon lehetőséget, hogy ott amaz ajtón kijussanak.

— Menjünk, sugá fivérének és megindultak. Egész éjjel csak nem marad azon a helyen az idegen, s a merre ő megy, majd pár percz múlva mi is követjük.

Lassan lábújjhegyen haladtak végig a könyvtár ajtajáig, s csendesen félre huzták a függönyt.

Ugyanabban a pillanatban látták a viaszgyertya fényének fellobbanását s a zöld ajtó becsukódását. Nem volt a teremben senki, tehát csak ugyanazon az ajton kellett távozni az idegennek.

— Ha kívülről be nem zárta, ugy arra kijutunk, mondá Luczián és kézen fogva, tapogatódzva haladtak végig a hosszú szobán az ajtó irányába.

Végre odaértek.

— Most egy nagy kérdés merült föl előttük, hogyan fogják a rugó zárjának titkát kitalálni . . . Luczián megkereste a rézgombot ujjaival s ide-oda nyomogatta szorongatta, de az nem nyilt föl.

Nagy kétségbeesés vett rajtuk erőt.

— Kopogtassunk, mondá Edithe.

— Akkor vissza fog térni az idegen.

— Ki tudja, talán érdekében van, hogy ne tudja meg ittlétét senki s a kopogtatásra még gyorsabban siet tova.

— Mindegy, kísértsük meg, én inkább leugrom az ablakon, mintsem itt töltsem az éjszakát.

Luczián is ilyen formán gondolkozott. Halálsápadt

arcza a sötétben is fehérített s keze Edithe kezében reszketett.

— Próbáljuk meg, mondá siró hangon s megkopogtatva az ajtót, a hang csodálatos viszhangot keltett a néma teremben, fölverte a siri csöndet és hosszan, rémesen kongott végig a szobában.

Semmi és senki sem felelt kívülről, csak a szél üvöltött az ajtón kívül, mi mutatá, hogy erős légvonatnak kell ott lenni, valamely tágas üvegnek nyílásokkal, miken keresztül üvölt a vihar. Határozatlan bizonytalanságban álltak az ajtó mellett.

Majd Edithe próbálta a rugó titkát kifürkészni. Ki- és benyomogatta, huzta le és felfelé, minden hasztalan volt, míg végre arra a gondolatra jött, hogy finom gyengéd reszkető ujjait végig huzogassa a zöld posztón, ha nem találna-e egy másik toló vagy kiemelkedő gombot, a mely által amaz felnyilna.

Ez jó gondolat volt.

A félelem szokatlan erőt adott kezének. Végig simítva a posztót, ujjai megakadtak, annak egy emelkedésén, mi szemmel alkalmasint nem volt látható s csak az érintés által találtathatott meg, mert a nyomásra nagyot pattant a rézrugó s az ajtó gyorsan, váratlanul feltárult előttük.

Leirhatatlan öröm, meglepetés, de új ijedség is vett rajtuk erőt.

Hideg, penészes szag áradt be a sötét nyíláson, s oly nagy szél viharzott át, hogy alig birtak ellene küzdeni, midőn az üregbe léptek.

De mindegy volt, menniök kellett.

Lábukkal, kezükkel tapogatódzva, megtudták, hogy keskeny, tekervényes csiga-lépcsőn vannak.

Mentek lassan, vigyázva lefelé. Az ajtót tárva hagyták, nem is gondolva annak becsukására. Edithe elől, Luczián utána.

Egyik lépcsőről a másikra szálltak alá, Luczián már hatvankettőt számított meg, s még mindig tekerődött tovább lefelé. Új aggodalom szállta meg őket. . . . Hova jutnak.

Egyszerre, egy fordulatonál homokos talaját éreztek lábaik alatt, szakadó eső zuhogott fejükre.

— Szabad ég alatt vagyunk, kiáltott fel örvendve Edithe. De hol? Az volt a kérdés.

Föltekintve, a komor eget látták fejük fölött. Nehéz, lomha felhők usztak egymás után, egyetlen csillag sem volt látható, de körülöttük sötét fenyő csoportok emelkedtek, miről megtudták, hogy a parkban vannak, mert a vidéken sehol nem létezett fenyő, csak a kastély kertjében.

Tehát nem lehetnek nagyon messze. A legnehezebben tul voltak, a remény és öröm sietteté lép-teiket, s a csatakos fűben, vízben, homokban törtek előre, iránytalanul bár, de bizalommal, hogy nemsokára valami ismertető jelre találnak.

Ekkor megszóllalt a kastély, ebédet jelző harangja, s ők rögtön arra fordultak.

— Első csengetés, mondá Edithe. A másodikra még átöltözhetünk. Siessünk. . . .

És futni kezdtek. Most már tudták merre vannak, s nem tévóváztak. Nemsókára feltűntek a kastély megvilágított ablakai, a bejárat előtt égő nagy, messzeterjedő fényű lámpák, s ők testben, lélekben elfáradva, átázott ruhában, bokáig sáros czipőkben érkeztek a lépcső-házba, hol szerencsére nem találtak senkit, s észrevétlenül futottak föl szobáikba, hogy az ebédnél el ne késsenek. . . .

A kastélyban senki sem sejté félelmes kalandjukat, csak azt tudták, hogy távol vannak, s Miss Wellwood már kétszer tudakozta Edithe komornájától, haza jött-e a comtesse, de midőn az, a második csengetésnél is nemmel felelt, rossz kedvvel ment a nagy terembe, hol az öreg herceget, Jakabot és a káplánt együtt találta.

Az ajtó nyílásra az öreg ur feltekintett, s Wellwood kisasszonyt egyedül látván belépni, Edithét kérdezé.

— Nem tudom hol van, viszonzá az elégedetlennül. Három óra óta nem látta senki őt a kastélyban, együtt mentek Luczián gróffal valahová.

— Ebben az időben? kérdé csodálkozva a herceg.

— Még pedig gyalog, veté oda Jakab. A ponnyk az istállóknak vannak.

— Megfoghatatlan, folytatá az angolnő. Hol lehetnek.

— Én körülbelül megmondhatnám, szólt illedelmes tartózkodással a káplán.

Mindnyájan reá néztek.

— Valószínűleg a Herberth gyermekeket látogatták meg.

— Azt nem remélem, mondá fenyegető hangon az öreg herczeg.

— Mi rossz volna ebben, jegyzé meg gunyos ingerkedő hangon Jakab. Nem volna csuda, ha ebben az unalomfészekben azt a szórakozást keresik fel, a mi épen akad.

— De a kegyelmes ur megtiltotta, mondá szokatlan élénkséggel a pap.

Jakab reá emelé szemeit. Mit érdeklí ez tisztelendő urat? kérdé oly hangon, mely csak neki volt birtokában s mely arczába kergeté a vért annak, a kihez intéztetett.

Az angol nő önkénytelen elmosolyodott.

— Ismerem ő herczegsége véleményét e tekintetben, dadogá zavarral a káplán.

Jakab nem felelt. Az órára emelé tekintét, s arczán türelmetlenség látszott.

E pillanatban nyílt meg az ajtó s Edithe lépett be halálsápadtan, rózsa selyemruhában, fekete hajában egy szál vérvörös kaméliával, mi még jobban feltüntette halványságát.

Az öreg herczeghez ment köszönni.

Jakab fürkészve vizsgálá arczát, mely nagyon szép volt, nagy szemei lángoltak a kiállt izgatottságtól.

— Hol voltál? Hol van Luczián? kérdé mogorván az öreg herczeg.

— Azonnal itt lesz, mondá Edithe s az átelleni székbe omlott, érezve, hogy nem bir tovább lábain állani. Mindnyájan látták, hogy rosszul érzi magát.

— Hol voltál? ismétlé kérdését a herczeg.

— Magam sem tudom, dadogá Edithe . . . majd elmondja Luczián, mert én nagyon fáradt vagyok.

Hátradőlt székében s lehunyta szemeit. Töredékeny, finom kis termete összeesni látszott s korom fekete pillái beárnyékozták a szeme alatt levő sötét karikákat.

Az angol nő hozzá sietett és reá hajolt.

— Rosszul van comtesse? kérdé tőle.

— Nem, csak nagyon fáradt. Szeretnék ágyamban feküdni.

Ekkor lépett be Luczián, s rögtön megnyílt az étterem ajtaja.

Jakab Edithéhez ment és karját nyujtá neki.

— Jer, mondá szokatlan enyhén, majdnem melegen; ha nem tudsz lábaidon állni, majd beviszlek. Megakarta őt ölelni, hogy karjába vegye.

— Már visszatért erőm, viszonzá ijedten a leány s nagybátyja karjába öltve kezét, behaladt az étterembe, hol Lucziánnak, asztalhoz ülven, el kellett mondani a történeteket.

Mindent elmondott, csak a látott idegenről hallgatott. Sem ő, sem Edithe nem emliték őt, maguk sem tudták, mi okból hallgattak róla, mintha összebeszéltek volna.

— Milyen meggondolatlanság, kiáltá az öreg her-

czeg. Egy hétig is ott lehattetek volna, soha sem jött volna reá senki.

Jakab a paphoz fordult.

— Tisztelendő urnak tehát nem volt igaza, mondá nevetve.

— Ezuttal nem.

Edithe és Luczián megvetőn pillantottak reá. Tudták, hogy az mit mondhatott felőlök s leelkedéseért gyűlöltek.

— Tehát nagy félelmet álltál ki: folytatá Jakab Edithehez fordulva. Hogy megtudjam mérni, mily foku lehetett az ijedtség s milyen borzadalmas ott fönt a sötétség, ha behomályosodik, föl megyek. Nem tart velem miss Wellwood?

— Isten mentsen herczeg. Luczián gróf leírása után be nem tenném oda este a lábamat.

Edithe hallván, hogy Jakab a második emeletre készül menni, nagyon megijedt.

Ha ott találja azon idegent, a kit ők láttak, bizonynyal nagy baj lesz belőle, gondolá Lucziánra pillanatva, kinck ugyanaz jutott eszébe.

Edithe alig várta, hogy vége legyen az ebédnek s ő meheszen aludni. Ugy érzé, mintha egész teste össze lett volna törve; láz és borzongatás remegteté tagjait, mi kimerültség vagy hülés lehetett.

Mihelyt a nagy teremben voltak, azonnal engedelmet kért, hogy távozhassék nagyatyjától, köszönté az egész társaságot s lakosztályába sietett és lefeküdt, de nem tudott pihenni, mert lázas álmaiban

folytonosan a felső emeleti borzadalmakat s azon idegen férfit látta, kinek, bár csak alakját vette szemügyre, de bárhol látná viszont, okvetetlen megismerné.

— Vajon ki lehetett, mit akart s miért állt oly busan, oly elmerülve a szerencsétlen Herberth kapitányné arczképe előtt.

Ez a kérdés, ez a gondolat foglalkoztatá őt álmaiban és ébren, midőn másnap ágyából ablaka felé tekintve, meglátta a sárgás őszi szomoru napot, mely érkezett ugyan a földre, de sem fényt, sem meleget nem hozott magával, s olyan hideg arczczal tekintett be Edithehez, mint a milyen ridégnek találta ő az életet, azok után, a miket neki tegnap Jakab mondott.

HATODIK FEJEZET.

A kastély második emeletén történt események, nem maradtak a fiatal leányra nézve nyom nélkül.

Kipihenve magát, de még nem hagyva el szobáját, gondolkozott azon ajánlaton, melyet nagybátyja Metopfran Jakab tett neki s melyet ő oly könnyen, oly minden fontolgatás nélkül elutasított.

Nem volt bizonyos benne, hogy az öreg herczeg tudta-e már válaszát tegnap este, de nem találta valószínűnek, mert az nyájas volt vele. pedig elmaradása miatt neheztelt is reá s alig hihette, hogy Jakab mindjárt atyjához futott volna, elutasításának hírért megvinni. Ez nem hasonlított hozzá. Majdnem perczről perczre várta, hogy valaki belépjen s nagyatyjához hívja, ki beszélni kíván vele, de nem jött senki, sőt még miss Wellwood sem mutatta magát e napon.

Végre megunta az egyedülletet, csengetett. Ko-

mornája lépett a szobába, gyönyörű virágbokrétával a kezében.

— Jakab herczeg jó reggelt kíván, és küldi e bokrétát a comtessenek, mondá Róza, mosolygva nyujtván azt át urnőjének.

— Jakab küldi ezt? kérdé csodálkozva Edithe. Jakab? Hisz ezt még nem tette soha, mi jutott eszébe?

— Már kétszer volt itt ma reggel, tudakozni, ha fél kelt-e a comtesse.

Különös, gondolá a virágot szemlélve, a fiatal leány. Azok után, a mik tegnap történtek közöttünk, megfoghatatlan.

De bár mint volt, bár miből eredt is, jól esett neki ez a nyájasság, mit nagybátyjánál sohasem tapasztalt. Az asszonyi szívet sohasem lehet nagy dolgokkal oly hamar meghódítani, mint apróságokkal, s a mely férfi azt hiszi, hogy hős tettek, erély, nagyszerűség az, a mi rokonszenvet gerjeszt az asszonyban iránta, csalódik! Csodálhatja, föllelkesítheti, de maradandó emléket csak az hagy szívében, a mi személye iránt nyilvánul, ha a legnagyobb csekélység is, de legyen gyengédség és figyelem. . . . Gyorsan felöltözött és a parkba ment. Inger, vágyat érzett feltalálni azon helyet, hova Lucziánnal tegnap este sötétben, a második emeletről jutottak. Nem talált ugyan semmi támpontot emlékében, a melyhez közeledhetett volna, hogy nyomára jusson azon helynek, csak a nagy fenyő-

csoportokra emlékezett, azok pedig minden részében voltak a kertnek, s nem lehetett reménysége ugyanazokat felismerni.

Kérdezni pedig senkitől nem akarta.

Haladása közben újra és újra fölmerült emlékében a tegnap esteli kaland, s ismét és ismét azon férfi alakra gondolt, kit ama kép előtt látott állni. Most már majdnem biztos volt benne, hogy az, a csigalépcsőn jutott a könyvtárba, miután a tapétajtón látták őt távozni. De hogyan, mi célból, s miként ismerhette ő a titkos lépcsőt és a rugó mesteriségét?

Mindez megfoghatatlan volt neki.

Ha Herbert kapitány itthon volna, gondolá, azt hinném, hogy ő volt, de ezt az eszmét rögtön elvetette. A kapitány a tengeren van, s isten tudja, Cordula szerint, mikor jöhet haza.

Gyorsan haladt előre, s mindenütt a fenyő-csoportokat kereste. A lehullott száraz levelek zörögtek lábai alatt, a hűvös szél megpirítá arcát; az éji pihenés és nyugalom eltörülte a szemeit környező sötét karikákat.

Folyvást a tegnap este történetekre gondolt és nagyban nyugtalanítá az általuk nyitva hagyott ajtó. Szerencse, hogy az éjszakai vihar lecsendesült, mert a légvonat iszonyu károkat okozhatna, s azokért természetesen ők lennének Lucziánnal felelősek.

Mégis fel kell mennem Jakabbal az emeletre,

gondolá, de rábeszélem, hogy nappal menjünk, ne pedig este, mint ő szándékozik, a mikor megláthatná amaz idegen férfit. . . .

De hát miért aggódom miatta, kérdé magában bosszusan. Mit törődöm vele? És még sem akarta őt Jakab bosszujának kitenni.

Hosszu haladás és barangolás után, látta, hogy a lépcsőhöz vezető nyilást nem találhatja meg, visszafordult tehát a kastély felé. De alig ment néhány lépést, Jakab állt előtte, ki meghallván a komornától, hogy ő a parkban van, utána ment keresni.

— Jó reggelt, Edithe, mondá, kezet nyujtván neki.

— Köszönöm a gyönyörű bokrétát, viszonzá az, kezét megszorítva. Bucsudnak vettem, mert tudtam, hogy nem sokára itt hagyod ezt a «bagoly fészket.»

— Csufolódol? kérdé nevetve a herczeg. Sőt hosszabb ideig maradok, mint szándékoztam, talán az egész télen.

Edithe bámulva nézett reá.

— Csodálkozol? folytatá szokatlan jó kedvvel Jakab, pedig ez nagyon természetes. Tegnap oly valami történt velem, a mi kivett sodromból s a mi uj érdeket kölcsönzött az itthon maradásnak. Udvarolni fogok neked.

— Ne—kem?

— Természtesen. Eddig számba sem vettelek. Majdnem születésed óta ismerlek, láttalak felnőni,

észre sem vettem fejlődésedet, szépülésedet, például soha sem néztem meg, minő gyönyörű szemeid vannak stb., s tegnap óta beléd szerettem, és mindent elfogok követni, hogy viszont szerelmedet elnyerjem.

Edithe nem tudta, mit gondoljon.

— Tréfálsz? kérdé elfogultan tekintve reá.

— Eszemben sincs, a mit mondtam, legkomolyabb elhatározásomon alapszik.

— De hisz ez lehetetlen.

— Miért? Nem vagy-e kitűzve atyám által leendő nőmül. Nem kértem-e meg tegnap kezedet. Nem győződtem-e meg arról, hogy körülményeimben jobb házasságot nem is tehetnék, s végre nem tudod-e te magad is, hogy rád nézve e házasság nélkül, nagyon kietlen jövő várna.

— Mindezt tudom, de nem hittem rólad, hogy egy más iránt érzett szerelemmel szivedben s azon tudattal, hogy én nem szeretlek, e házasság eszméjét tovább fűznéd.

— Sőt épen most fűzöm azt tovább. Hiszen most érdekemben van, hogy fáradjak érte, mert különben valószínűleg örökre nőtlen maradok. Ez pedig, belátom atyám állítását, az utolsó Metopfran herczeg részéről helytelen volna.

— Én nem tudom. . . .

— Hogy mit gondolj rólam? Most még semmit. Ismerj meg, hisz van az ismeretségre elég időnk, mondá nevetve Jakab. Nem sietős. Te csak husz

éves vagy, rám nézve pedig mindegy kissé öregebb vagy fiatalabb . . . Majd ha meggyőződél, hogy neked való férj volnék, minden ellenkezés nélkül elhatározod magadat Metopfran herczegnévé lenni.

Edithet bosszantá a hang, a szavak, a föltevés, mit nagybátyjától hallott.

— És ha nem úgy lesz, a hogy gondolod? kérdé szokatlan hévvel, majdnem gunyosan.

— De úgy lesz! Ez kétséget sem szenved. Bocssás meg, de ha valaki annyit forgott a világban mint én, s olyan kevés tapasztalással bir mint te, akkor a vita nem lehet egyenlő közöttük, s legjobb, ha azt most egyelőre elejtjük!

Edithe nagyon kellemetlen érzelmek között haladt nagybátyja oldala mellett. Mindaz, a mit tőle hallott, legalább is elbizakodottnak tüntette fel őt, a mi előtte visszatetsző volt, s nem tartá reá érdeemesnek felelni.

Némán haladtak tehát egy ideig egymás mellett, mig Jakab megunva a hallgatást, újra megszóllalt.

— Neheztelsz azért, a mit mondtam? kérdé nyájasan; tolakodónak tartasz?

— Éppen nem. A világ, tudom, hogy elkényeztetett, nagypapa sokat beszélt nekem diadalaidról minden országban. Csak azt nem hittem volna, hogy azok után, ilyen igénytelen, tapasztalatlan falusi leány kegyéért esdekelsz, mint én vagyok.

Jakab elkaczagta magát.

-- Gunyolódol? kérdé, gyönyörködve szemlélvén társnője lángoló arcját. Egygyel több ok, hogy érdekes légy előttem! Igen kedves Edithe, fáradni, esdekelni fogok kegyeidért, mert te nem tudod, hogy mennyivel érdemesebb azért nálad fáradni, mint valamely nagyvilági hölgy tettetett vonzalmáért.

Edithe végkép elbátortalanodott, már nem tudta, mit feleljen. Jakab oly komolyan, s oly határozottan beszélt, hogy szavait hinnie kellett, bár még mindig majdnem megfoghatatlan volt neki az, a mit tőle hallott.

Szerencsére a kastélyhoz értek.

— Itt elválunk, mondá mosolyt erőltetve ajkaira. Szobámba megyek.

— A reggelinél viszontlátásra, mondá Jakab, s a eány fejével intve, felfutott a lépcsőkön.

— Megriasztottam, — mondá, nevetve nézvéen utánna. De szükséges, hogy tájékozva legyen, jövője iránt. A jövő Metopfrán nemzedék az ő kezében van, én rest vagyok fáradozni, hogy az ki ne veszszen, s neki nőmmé kell lenni bármi áron. Ez a legkényelmesebb házasság nekem. Füttyörészve ment vissza a parkba, s nemsokára a káplánnal találkozott, ki a mise olvasásáról jött a kastély kápolnájából, hol az öreg herczeg reggeli áhítatosságát végzé, s nyomban követte őt Luczián.

A fiatal gróf nagyon halvány volt. Ő álmatlan nyugtalanságban tölté az éjet. A nyitva hagyott ajtó gondolata nem engedte nyugodni, s ő is ha-

sonlón nővérehez, azon reménnyel hagyta el koránl reggel szobáját, hogy fölkeresi a parkban a csigalépcső kezdetét, de nem találta.

Edithéhez akart sietni, hogy megtudja véleményét; nem jó volna-e közölni az udvarmesterrel a nyitva hagyott ajtót, mert abból nagy baj következhetik, a minek ők ketten lennének az okai.

Szemben találkozván Jakab és a káplánnal, nem folytathatta útját, bár igen alkalmatlan volt neki a halasztás.

— Hova, hova Luczián? kérdé a herczeg, megállva unokaöccse előtt.

— Édithét keresem.

— Éppen most váltam el tőle, szobájába ment, de ha kérni akarsz tőle valamit, halaszd el, mert rossz kedve van, mondá nevetve Jakab.

— Neki soha sincs rossz kedve.

— Kivéve, ha fölbosszantják, mint én tettem kis idő előtt.

A káplán figyelni kezdett.

— A comtesse ma nem volt a misén, mondá Azt hittem, alszik még, a tegnapi expedició után.

— Sőt épen nem volt elfáradva, olyan viruló, mint a rózsa! Ámbár Luczián ily merész kalandot gyakran nem ajánlanék, mert most is csak a véletlen szerencse kedvezett.

— És találekonyságunk.

— Mi vitt arra a gondolatra, hogy ott ajtó lehet?

Luczián elpirult.

Jakabnak feltűnt az a pirulás.

— Miért nem felelsz? kérdé tőle. Valamely titokkal van az összekötve?

Luczián látta, hogy vagy őszintén kell szólnia, vagy gyors czáfolatot találni ki

— Nem titok, csak egy kellemetlen visszaemlékezés, mondá gyorsan elhatározva magát. Az ajtó, melyen a könyvtárból ki mentünk, nyitva maradt.

— Nyitva maradt? kérdé kezeit összezsapva, észrevehető kárörömmel a káplán.

— Ha csak a szél az éjjel be nem csapta, viszontzá bünbánóan Luczián.

— Nos, ezen segíteni kell, folytatá Jakab. Még pedig azonnal. Kérem tisztelendő ur, menjen az udvarmesterhez, és kérje el a második emelet kulcsait, azután hozza fel utánunk a második emeletre.

A pap sietve távozott, az ifju gróf azonban nagy bizonytalanságban érezte magát a fölött, ha nővére helyeselni fogja e őszinteségét.

— Felkeresem Edithét, mondá Jakabnak. Ő tegnap azon kívánságát fejezte ki, hogy még egyszer szeretné látni ama termeket, megkérdézem tőle, nem akar-e velünk jönni.

— Menj! Mond meg neki, én azonnal az emeletre megyek.

A kastély lépcsőházában elváltak, Luczián előre szaladt Edithenek, megvinni a hirt, ki örömmel fogadá azt, mert ez által megmenté az estére szán-

dékolt tervet, melyet Jakab szándékozott kivinni, hogy a homály beálltával nézze meg a termeket. Rögtön fölsietett öcsével az emeletre, hol Jakab várt reájuk, a már nyitott ajtó előtt, a káplánt, annak nagy sajnálatára, az öreg herczegkez hívták.

Hárman léptek be az elfogadási terembe s onnét sieive mentek be a könyvtárba.

Az ajtó nagy csodálkozásukra csukva volt.

— Álmodtál, mondá a herczeg Lucziánnak, az ajtóhoz közeledve. Ha nyitva hagytad volna, ugy most is tárva lenne az, s nemcsak hogy szorosán zárva van a rugó, de a mi csodálatos, kívülről kulcs-csal van bezárva.

Edithe visszatartá lelegzetét, hogy szive dobogását Jakab meg ne hallja.

— Itt járt valaki, mondá az ajtót vizsgálva a herczeg. Járnia kellett, még pedig oly valakinek, a ki kulcs-csal bir. Ki lehetett?

A testvérek hallgattak.

— Tegnap, midőn lementetek Edithe, nem volt kulcs-csal bezárva, nemde, csak a rugót kellett megnyomni?

— Csak a rugót.

— Ez különös! Megfoghatatlan. Vizsgálatot kell rendelnem. Hogy juthat ide olyan ember, kinek kulcsa van e régi mesterséges zárhoz.

— Az csak a háziak közül való lehet, mondá halk, elfogult hangon Edithe.

— A háziak közül senki sem bir ily kulcs-csal

rajtam kívül s idegennek, csak egynek van birtokában kulcs, a ki távol van.

Edithe egyik közel álló székre hullt.

Tehát ő volt! Csakugyan ő, gondolá Herbert kapitány, mert mást nem érthetett Jakab.

— Majd segítünk ezen, folytatá a herczeg vizsgálódása közben ide-oda csavargatván a rugót, mi ki nem nyilt. Őrt fogok ide állitattani az ajtóhoz ki éjjel nappal ügyelni fog, hogy ki merészel ide belépni, s elfogatom.

— De minek jönne valaki ide? kérdé Luczián nyugtalanul pillantva nővérére, kin ideges reszketést látott.

— Isten tudja. A lakosztály balfelőli részében sok ezüst és arany edény van alkalmazva, talán rablási szándékból, ha már el nem vitték onnet azokat.

— Nézzük meg, mondá Luczián.

— Nincsenek itt a kulcsok; s az ezüst leltár a táblateritőnél van. Ő tudja csak annak számát és mennyiségét.

Edithe egyetlen szót sem volt képes kiejteni, a nyugtalanláság összeszorítá torkát.

Luczián a képre függeszté szemeit.

— Milyen szép, mondá önkénytelen elragadtatással, azt találok, hogy egészen Edithehez hasonlít.

— A szeme, mondá gyorsan, a képre, azután unokahugára pillantva Jakab. Az már nekem fel-

tünt. Kiméljen meg a sors, hogy ily szomorú sorsod legyen, mint neki volt. Tevé, majdnem gyengéden hozzá.

— Ő boldog volt, mert szeretett, mondá halkan a leány.

— Szeretett egy jött-ment, hazátlan, vagyontalan embert, kinek még nevérol sem tudtuk, hogy csakugyan az övé-e, viszonzá ingerülten Jakab. Ez az ajtó volt oka, hogy a házasság létrejöhetett, ezen hagyta el Julia utóljára, titokban a kastélyt, melynek ajtaja soha többé nem nyílt meg előtte.

— Nem volt ez kegyetlenség? kérdé Edithe, Jakabra emelve nagy, szép, szomorú kifejezésű szemét.

— Kegyetlenség? Egy oly leány iránt, ki Metopfran herczegnő és ilyen házasságra lép. Csodálatos kérdés ez tőled Edithe.

— Én nem ismerem ezen történet részleteit.

— Minek is? Én is szeretném elfejteni s ha nem élne közelünkben az a két poronty, már rég óta nem gondolnék reá.

Nagy indulatossággal ejté ki szavait s koronkint haragos pillantást vetett a képre, mely oly rokonszenves volt s oly bájos arczczal bírt, hogy lehetetlen lett volna, nem vonzódni hozzá.

— Menjünk, mondá Jakab. Kiadom a rendeletet az őrállásra s remélem, nem sokára kézre kerítjük a szemtelent, ki ide betolakodik.

— És ha kisül, hogy nem rossz czélból tette? kérdé Edithe.

— Mi más czél vezérelhette volna? kérdé meglepetve a herczeg.

— Nem tudom. De tegyük fel . . . akkor nem fogod elcsukatni . . . nemde?

— Szó sem lehet itt arról, viszonzá Jakab s elöl menve, a testvérek követték őt, Edithe halálos nyugtalansággal szívében, míg Luczián nagyon kedvetlen volt, mert attól tartott, hogy őszinteségével valamely ügyetlenséget követett el, a mit nővére szemére fog hányni, pedig bárkit inkább megharagított volna, mint Edithét, kit legjobban szeretett a földön.

HETEDIK FEJEZET.

Midőn a II-dik emeletről leértek, Edithe halkán azt mondá Lucziánnak.

— Fogasd be a reggeli után a ponnykat és várj reám, a jávorfa csoportnál, hova félóra mulva gyalog megyek.

Luczián helyeslőleg intett fejével, s mindhárman elváltak. Edithe szobáiba ment.

Most már körülbelől tudta, ki lehetett az éjjeli látogató, s minden áron meg akarta őt menteni azon kellemetlenségtől, mit akaratlanul bár, de fivérével ököztak neki.

Ezért mondá Lucziánnak, hogy fogassa be a ponnykat. Észrevétlenül akart eltávozni a kastélyból, még pedig nagyanyjának szoros tilalma ellenére.

Meg kell mentenem Herbert kapitányt, ha ő volt, ha pedig nem érkezett meg, úgy nyugodtabb le-

szek, s nem törődöm Jakab rendeleteivel, gondolá, és ezen elhatározással ment reggelizni, hol az öreg herczeg nem jelent meg, gyengélkedése miatt szobájában maradt, s ő könnyebben szabadulhatott.

A reggeli után Luczián eltűnt a teremből, s félóra mulva Edithe is követte.

Szobájába ment, kalapot, keztyüt, felöltőt vett magára és lesietvén a parkba, észrevétlenül jutott a megjelölt helyre, az ugynevezett «jávorfa» csoporthoz. A ponny-kocsi Lucziánnal, s a kis groommal már várt reá.

— Hová megyünk? kérdé Luczián, midőn nővére helyet foglalt mellette.

— A Herbert gyermekekhez, viszonzá az, és megereztett gyepölövel röpültek a park egyik mellék kijárása felé; sietniök kellett, hogy távollétök a kastélyban fel ne tűnjék. Luczián meg nem foghatta, mily czél vezérli nővérét a Herbert házhoz, de mindamellett gyanitá, hogy e kirándulás összeköttetésben van a tegnapi eseményekkel.

Az egész uton egyetlen szót sem beszéltek, Luczián látta, hogy nővére nagyon el van merülve gondolataiban s erősen tépelődik valami fölött.

Egy órai ügetés után, a piros fedelű ház udvarán az ajtó előtt voltak.

Edithe maga sem tudta miért, erős szivdobogással lépett az előszobába, hol Cordula szokatlan vidám arcczal lépett elébe, tekintete mutatá, hogy valami rendkívülit fog mondani.

— A kapitány megérkezett, mondá derült mosolylyal.

— Tehát csakugyan! kiáltott föl önkéntelen ijedtséggel Edithe.

— Mit mond grófnő?

— Semmit, jó Cordula, csak csodálkozásomat tolmácsoltam. Hol vannak a gyermekek?

— Atyjoknál a mellék-szobában, szegény kicsikék, nagyon boldogok, ritkán részesülnek oly nagy szeretetben, mint mióta atyjokkal vannak.

Beléptek a szobába, hova Luczián is követte őket.

— Megjelentem méltóságokat a kapitánynak.

— De mi nem ismerjük őt, és ő sem minket.

— Boldog lesz, ha találkozhatik, a kis fiuk már sokat beszéltek róluk, kiáltá jó kedvvel az öreg Cordula, s besietett a mellék-ajtón.

A testvérek feszült várakozással álltak egymás mellett: Edithe oly kíváncsi volt Herbert Edgárra, hogy ama néhány percz egy óra hosszúságúnak tetszett neki.

Az emberek előtt semmi sem oly érdekes, mint a szerelmi történet, s annak hőjét vagy hősnőjét a legsivárabb kedélyü is, bizonyos érdekléssel szemléli. Annál mélyebb részvétet kelt fiatal leány keblében egy oly férfi, kiről tudja, hogy nagyon szeretett, szenvedett s még a halál sem fosztá meg attól, ki nagy áldozatok árán lett az övé, mert emlékét hévvel forrón őrzi, mint Herbert kapitány tevé.

Hogy nem felejté el meghalt nejét, mutatta az előtte való esti történet s ez Edithe előtt kétszeresen rokonszenvenessé tette őt.

Alig távozott az öreg dajka, gyorsan felnyílt az ajtó s megjelent a kapitány, tengerésztiszti egyenruhájában, magas, karcsu, rendkívül arányos természetével, érdekes nap barnította arczával.

Korára mintegy harczminhat éves lehetett.

— Szabad mint rokonokat üdvözlenem önöket grófnő, kérdé lágy, kellemes csengésű hangján, mit a tengeren való hosszú tartózkodás sem birt megérdesíteni, s meghajtá magát Edithe előtt, ki önkéntelen melegséggel nyujtá neki kezét.

— A rokonságot mi már megkötöttük fiaival, viszonzá az atyjukat követő ikrekhez lehajolva és megölelve őket Edithe.

— Tudom grófnő, viszonzá halkán észrevehető meghatottsággal Herbert. Fiaim és Cordula elmondták nekem az önök jóságát s én ezért semmi mást nem ajánlhatok fel, mint hálámat és éltemet, de az egészen a kegyedé.

Edithe a meglepetéstől alig tudott felelni.

A kapitány percz alatt, teljesen megnyerte rokonszenvét és nem volt többé szükséges magyarázni azt, a mit Metopfrán Julia herczegné tett, ezért a férfiert . . .

Sőt most már nem is csodálkozott rajta, bár még nem határozta el, hogy ő ugyanazt tette volna e hasonló körülmények között.

A mellékszobába léptek, mely Herbert szobája volt, s igen különös butorzzattal birt, a tulajdonos szeszélyes, de jó izlését mutatta.

Minden butordarab smyrnai takarókkal volt borítva, a falakat régi fegyverek és keleti szőnyegek díszíték. A szekrényeken handzsárok, kardok, térképek és kisebb-nagyobb delejtük feküdtek szerteszéljével, egyik sarok csikos vászonnal volt sátorrá alakítva, s gazdag, félrevont ránczai alatt alacsony kerevet, szarvasbőr takaró és szarvasbőr vánkossal ágyat engedett látni.

A padlót vastag szőnyeg borítá.

— Szabad ez össze-vissza hányt szobában helylyel megkinálnom grófnő, mondá a kapitány. Nagyon szegényes ez a ház arra, hogy kegyedet befogadja, de ha a képzelet és akarat birna azon hatalommal, hogy méltó hajlékot varázsolhasson önnek, ugy e perczben a chinai császár palotájában volnánk.

Edithe el volt bájolja, Luczián nyitott ajkakkal bámulva szemlélte a beszélőt, kihez hasonló férfit s hasonló szavakat még sohasem látott és hallott.

Edithe leült s a két kis fiu jobbról balról hozzásimult, karjaikkal átfonva karcsu nyakát, mialatt a kapitány szemben foglalt helyet, Luczián állva maradt.

— Kegyed nem ismeretlen nekem kapitány, kezdé némi zavarral Edithe, ki sietett jövetelének okát elmondani, tudván, hogy nem sokáig maradhat.

— Alkalmasint kis fiaim vagy Cordula beszélt kegyednek rólam, mert mástól, mondá keserüen Herbert, nem hallhatott felőlem.

— Láttam önt tegnap este.

A kapitány sötét napbarnította arcza egy fokkal sötétebb lett s heves pirosság önté el vonásait.

— Látott engem grófnő? kérdé zavarral. Hol?

— A kastély könyvtárában.

Herbert nem felelt.

— Azért jöttem ma ide, hogy megmondjam önnek, miként veszély fenyegeti, ha újra oda menne. Őrizetet állított fel ott Jakab herczeg s legalább is kellemetlenségnek tenné ki magát.

A kapitány arcán megihatottság látszott.

— Mily jó ön grófnő. Köszönöm, nem fogok többé odamenni.

Edithe feszülten vizsgálta arcát.

— Kegyednek ez fájdalmat okoz, nemde? Óhajtott volna gyakran viszontlátni azt . . .

— A kit oly nagyon, oly kimondhatatlanul szerettem, vette át a beszélő ajkairól, a félbenhagyott szót Herbert. Igaza van grófnő . . . Nagyon boldog lettem volna esténként elmehetni hozzá. De végre is már annyit szenvedtem és nélkülöztem az életben, hogy hozzá vagyok szokva . . .

— Meddig szándékozik itt maradni? Talán később megtörténhetik, ha lecsendesül, megszűnik a mostani gyanu.

— Még nem tudom. Azzal a szándékkal jöttem,

hogy fiaimat elviszem innét máshová, közelebb a tengerhez, valamely nagy városba, nem sokára tanulni kell nekik, mi e félreeső zugban lehetetlen volna, de Cordula ellenzi e tervet s a tél folyán nem akar a gyermekekkel mozdulni. Azt, hogy itt töltsék Hergárt közelében gyermekeveiket, anyjok kívánta.

— Cordulának igaza van, mondá szokatlan hévvel Edithe. Kár volna a kicsinyeket télnek, vihar-
nak az utazásban kitenni. Ők jó helyen vannak itt, s ne higye, hogy elvolnának hagyatva, mi Luczián-
nal gyakran meglátogatjuk őket, tanulni pedig még kicsinyek . . .

— Mily angyal ön, grófnő! kiáltott fel önkéntelen elragadtatással Herbert. Pedig tudom, hogy mily fáradságot okoz az idejövétel önnek titokban.

Edithe elpirult.

— Honnét tudja ön, hogy titokban teszem.

— Sejttem, gyanitom, sőt bizonyos vagyok benne. Mert hiszen azok, kik a leánynak és testvérnek nem tudtak megbocsátani, nem lehetnek jobb indulattal gyermekei iránt sem, kikben csak büszkeségök foltját látják.

— Igaza van, mondá Edithe. El van tiltva ide jönnöm, de én sohasem törődtem e tilalommal. Hugó és Tibáld unokatestvérek velem, és én sohasem hagyhatnám el őket, és ha elvinné fiait innét nagy szomorúságot okozna nekem.

— Ugy itt maradnak. Legalább a télen. Kegyed

ugy is bizonynyal férjhez megy és akkor távozik Hergártról s el fogja felejteni mostani védenceit.

— Soha! kiáltá hévvel Edithe. . . . Sohasem felejteném el őket, bár miként változnék is sorsom, Férjhez menni pedig nem szándékozom.

— Ezt minden leány mondta még eddig grófnő, s ha eljön az igazi, mindegyik az ellenkezőt tette. De mindegy, fiaim, a kegyed kívánsága folytán, itt maradnak.

— Köszönön, viszonzá örvendve a leány s elhagyva helyét, melegen szoritá szívéhez a gyermekeket. Most sie nünk kell vissza Luczián, nehogy elkéssünk az ebédidőről.

— Szabad még egy kérdést intéznem önhöz grófnő.

— Mit kíván?

— Mondja el kérem, hogyan és hol látott tegnap este, én nem találkoztam senkivel.

Edithe röviden elmondá a történeteket.

Herbert csodálkozva hallgatá, s midőn azon részét beszélte el a grófnő az eseménynek, hogy az ajtót kulccsal zárva találták, a mi megfoghatatlan volt nekik, élénken közbe vágott.

— Az ajtót én zártam be kulccsal, s ez lett árulóm.

— Hogyan, ön. Mikor?

— Még tegnap este.

— Visszatért, miután mi már lejutottunk?

— Ugyanazon eszme ragadta meg agyamat me-

net közben, a mely önöket nyugtalanítá a mult éjszaka, hogy nem fogja-e a vihar fölszakítani az ajtót, mely csak a rugó által lett becsukva. Már kiértem a parkból, s az erdőben voltam, midőn ismét vissza fordultam. Aggódtam a drága kép miatt, folytatá halkabban a kapitány és hangja a meghatottságtól reszketett. Ez a kép nekem most mindennem, csak ott látom az elveszített szeretett vonásokat, s visszatértem bezárni kulcsesal az ajtót, nehogy valamely veszély érje azt a légvonatot és viharos szél által.

— Most már értem, mondá Luczián, hogyan kerültük el egymást, mi a szűk csiga-lépcsőn különben lehetetlen lett volna. Mi már leértünk, midőn kegyed oda visszatérhetett.

— Így volt, viszonzá Herbert. Nem lehetett másként, de mindegy, nekem nagy örömet szerzett ez a véletlen, mert azon szerencsében részesített, hogy megismerhettem önöket.

Ez ugyis megtörtént volna, gondolá Edithe, de nem mondta, s bucsut véve a kapitánytól, ki a kocsigig kísérte őket, Luczián kezébe adta a gyepőt.

— Itt találjuk-e még, ha újra eljövünk? kérdé Edithe, nem állhatván meg ezt a kérdést, mit talán helyesebb lett volna nem tenni.

— Ha számíthatok a találkozásra, várni fogok, a míg az megtörténik.

A leány köszönetet intett fejével, s a fogat elrobogott. Herbert sokáig nézett utána, de azon sötét

pirot, mi a leány arcját szavaira előnté, már nem láthatta.

Némán, gondolkodva tért vissza a kis piros fedelű házba, mely oly szűk és kicsi volt, a tágas láthatár s a végnélküli tenger látásához szokott szemének, de lelkét az elégedett boldogságnak azon érzése töltötte be, mit jó emberek feltalálása okoz, s mit ő éppen azon családnál legkevésbé keresett és remélt volna, mely neki annyi keserőséget okozott az életben. . . .

A ponny kocsi ezalatt gyorsan robogott a letarolt buza-táblák között, majd a levéltelen erdőben s utóbb a park fehér poronddal meghintett utjain a kastély felé. Egyik kanyarulatnál Jakab lépett ki a fenyőcsoport közül.

— Honnét jöttök? kérdé a szokottnál komorabb arcczal, megállitva a fogatot, s kezét az ülés vasracsára téve.

— Kocsikázni voltunk.

— Nem sok élvezetet nyujthat az most, e letarolt vidéken. Merre voltatok?

— A Carpus romok felé, viszonzá gyorsan Edithe, de észrevette, hogy Jakab a groomra pillantott, s ebből gyors esze és könnyü felfogása azt következteti, hogy kételkedik állításában, s majd a kis kocsi fogja megkérdezni.

Hirtelen más térre terelte a beszédet.

— Fölállittatad az őrt a könyvtárban? kérdé nagybátyjától.

— Természetesen.

— Kiváncsi vagyok az eredményre.

Jakab meglepetve pillantott reá. Oly könnyü szívvél, nyájasan, nyugodtan mondá e néhány szót Edithe, mi nagyban különbözött a délelőtti aggodalmas hangtól.

Jakab időközben a káplánnal beszélt, s határozott gyanuja támadt, hogy unokahuga és öcsöcse nem mondták meg távollétök igazi helyét. Visszalépett a kocsitól, s hagyta őket tovább menni; gondolván, hogy a mit az ember meg akar tudni, annak nem nehéz végére járni. Most azonban egyelőre még nem tett semmit, bár Edithét oly valakinek tekintette, kinek tetteihez neki határozott joga van. . . . Az ebédnél valami szokatlan jó kedvet s változást vett rajta észre. Nevetett, élezelt, eszének szikráit ragyogtatta, s ő bár nyugtalanságot érzett e miatt, el volt ragadtatva tőle.

Az ebéd után a nagy teremben mellé ült az albumokkal megrakott asztalhoz, hol előtte való este is ültek, midőn Edithe oly levert, kimerült és izgatott volt, s fölvette az egyik, Franciaország legszébb helyeivel telt rajzok albumát, s fölnyitván azt, beszélni kezdett vele róla.

— Még most sem vágynál utazni? kérdé mosolygva tőle Jakab, látván Edithe elragadtatását egyik-másik szép vidék felett.

— Eddig nem gondoltam reá. Nagyon elégedett vagyok itt.

— Eddig gyermek voltál, de végre is nem maradhatsz örökre Hergárton. A világból minden művelt embernek látni kell egy jó darabot.

— Igaz.

— Látni és láttatni, folytatá jelentőségteljes mosolylyal Jakab. Ez a hölgyek jelszava és igazuk van. A szépség nem azért adatott, hogy azt ily félreeső helyen elrejtjük.

— Látni igen! Láttatni nem óhajták, sőt a távolságra, világra, zajra, emberekre gondolva, majdnem félelem száll meg.

— Mert itt nevedektél e vadonban s a szokás erősebb bennünk, mint a hajlam, mely csak gyakorlat által fejlődik ki. Te még nem tudod Edithe, mi szunnyad benned, meglehet, hogy a legnagyobbasszony leendesz egykor.

— Nem hiszem, de nem is lesz arra alkalmam.

— Igen is ok, s mint Metopfrán herczegnének s neked ez van megírva a sors könyvében.

— Jakab!

— Neheztelsz? És mégis ugy lesz. Hergártot én csak veled együtt hagyom el mint nőmmel, vagy itt maradunk a végitéletig együtt.

Edithe nem felelt. Nagyon halvány lett s fejét mélyen hajtá az előtte lévő nagy nyitott könyvbe.

Jakab nem vette vagy nem akarta azt észrevenni.

— A világ nagyon sok élvezettest nyujt, folytatá az albumot forgatva s bár nagy és gyakran keserű

tapasztalatokkal jár annak ismerete, én mindig irigylem, a ki még csak kezdetén van.

— Te már meguntad?

— Közönyös lett előttem. Nincs a tapasztalás, az élvezet, a változatosságnak olyan neme, a mit már nem ismernék, s olykor, de nagyon ritkán föltámad bennem a vágy, valami új, eddig ismeretlen után s ez most a házasság . . .

Edithe letette a könyvet.

— Tudod-e Jabab, mondá törelmetlenül, hogy rám nézve ez a legkellemetlenebb beszéd tárgy, a mit választhatsz, kérlek, hagyjuk abba.

— Tisztába akarok jönni veled. Megértetni, hogy itt nincs válogatás, habozás, halasztás, ennek a házasságnak létre kell jönni.

— Ki kényszeríthet engem arra?

— Legelőször is józan eszed. Te nagyon okos leány vagy Edithe, ritka, mély ítélő tehetséggel bírsz, s lehetetlen, hogy be ne lásd azt a rendkívüli előnyt, mi ebben a házasságban számodra rejlik.

— Nem kétlem azt, sőt meg vagyok róla győződve és rendkívüli ajánlatnak tartom részedről, bár kissé különösnek találom, hogy nagypapa gondolván ki a tervet s tudtadra adva azt, legnagyobb mulatságaidból hazahivott s te mindjárt fölkaroltad az eszmét és gondolkodás nélkül, még csak meg sem fontolva jól, vagy kérdezve engem, rögtön mint kérő léptél föl előttem.

— Mit kell ott fontolgatni, hol minden oly vilá-

gosan áll szemünk előtt. Te régóta meghódítottad szívemet s most azt lábaidhoz tettem.

— Az nem igaz.

— Edithe!

— Te sohasem foglalkoztál vagy törődtél velem. Közönyös voltam rád nézve mindig s most egyszerre szerelemről beszélsz.

— Eddig korod miatt nem tehettem. Sokkal fiatalabb voltál, mint hogy szerelemről, házasságról szólhattam volna.

— Ha azt elakartad velem hitetni, nem kellett volna ama történetet a könyvtárban elmondanod.

— Mi hatással lehet az a jelenre? Szerettem egykor, forrón, hiven, ez csak kezeség neked a jövőre nézve. Most már annak vége van, ezentul éltetemet neked szentelem.

Edithe nem felelt. Ezek nagyon szép szavak voltak, de ő nem hitt valóságukban. Jakab hangja egyetlen hurját sem bírta szívének rezgésbé hozni, sóhajtva tette le a könyvet s elhagyta helyét és a zongorához lépett.

Az öreg herczeg a kandalló mellett ült betakar lábaival s a tüzet nézte.

— Nem zavarja nagypapát a zene? kérdé tőle Edithe, fölnyitván a hangszert.

— Zongorázz és énekelj, mondá az hátra dülve székében s behunyta szemeit.

Az angolnő és a káplán Afrika legujabb térképét nézték, a fiatal pap azzal az eszmével foglalkozott,

hogy térítőnek megy a vadak közé. Luczián olvasott.

A zongorának szemközt ablak volt, hol a függönyt elfelejtették leereszteni, s melyen bekandikált a hold, és fehér fényével megvilágítá a terem azon részét, mely a lámpáktól legtávolabb volt.

Edithe a zongorához ült, s majdnem reszkető kézzel kezdett a játékhoz, annyira felizgatta őt az, a mit Jakab beszélt neki.

De a zene enyhítőleg hatott reá. A szemközi ablakon a holdfényes tájra függeszté szemét, s az éj nyugalma és árnya üditőleg hatott idegeire, lecsendesíté dobogó szívét.

Ábrándozott a zongoránál. Gondolatai távolabb kalandoztak, mint környezete s elszálltak ama vörös fedelű házhoz, hol egy érdekes történet hőse lakott, kiről csak annyit tudott, hogy nagyon szeretve volt és nagyon szeretett, s a legmélyebb magányban fejlődött képzeletének ez már elég volt, hogy ama házikó ura neki érdekes legyen.

Aztán az emeleten levő női arczképre gondolt, kihez azt találták, hogy ő hasonlít . . . Miért ne? Hiszen nagynénje volt neki, anyja testvére. Vajon fogják-e őt is egykor ugy szeretni, mint azt szerette férje . . .

Hirtelen e szavak jöttek ajkára s ő azokat dalba önté :

Volt egy leány, kit nagyon szerettek
És mégis el kellett neki menni;

De kedvese szívét magával vitte
És helyét nem pótolhatja senki.

Mélyen lent a hideg sir ölében,
Bár szük koporsóba csukva:
Megmaradt a szerelem fénye számára,
Szendereg, de nincs meghalva . . .

Édes bájos hangja át lengett a terem csöndjén s
Jakab fölpattant székéről és a zongora mellé állt.

— Hol tanultad e dalt? kérdé tőle.

— Most jutott eszembe.

— Nem tudtam, hogy költőnő vagy s a mi még
ritkább, hogy rögtönözni szoktál.

— Magam is csak most tudtam meg, először tör-
tént életemben.

— Ezt rendszeren a szerelem szokta előidézni.

— A szerelem?

— A mi nálad lehetetlen, nemde?

— Miért?

— Mert nem ismersz oly férfit, akit szeretnit udnál

Edithe újra kezdte a zenét, néhány akkorddal
egy ismeretes áriát kezdett s bájos hangján énekkel
kísérte.

Jakab hallgatva, elmerülve nézte őt, a hold mind
szélesebb sugárban közeledett a zongorához s be-
pásztázta a terem fél felét.

Nagy némaság uralkodott a szobában. Mindenki
élvezettel hallgatta Edithet, ki teljesen elmerült a
zenében s nem látta maga mellett Jakabot.

Különös érzések vették birtokukban ez este egész lényét. A zongorából kicsalt hangok által közeledni látta az istent s érté a test nyugalmas halálát. Langyos szellőt érzett arcán, minők nyári estéken érkeznek hozzánk, s azt hitte, balzsamos lég érinti, melynek beszívása a zene közben nyitva hagyta piros ajkait . . .

Jakab így látva őt, el volt ragadtatva tőle és sajnálkozást érzett, midőn egyszerre odahagyta a zongorát.

— Énekelj még valamit, kérdé őt szokatlan lágy hangon.

— Nem többet ma este, viszonzá a leány s nagyatyjának kezét csókolva, gyorsan elhagyta a termet.

Mindenki csodálkozva nézett utána. Ily izgatott-nak és felindultnak még soha sem látták.

NYOLCZADIK FEJEZET.

Hetek multak.

A hosszú őszt kemény tél váltá fel s Jakab még mindig Hergárton időzött, a háziak nagy csodálkozására, mert ez volt az első eset, hogy ő a zord hónapokat otthon tölté.

A legkellemetlenebb volt ez Edithére nézve, mert tudta, hogy azon szándék tartja őt Hergárton, a mely ellen ő minden erejéből küzdött, de úgy az öreg herczeg, mint Jakab, számba sem véve nyilatkozatait, a kötendő házasságot bevégzett ténynek tekinték.

— Te előkelő, de szegény leány vagy, mondá neki nagyatyja. Az összes herczegi uradalmak fiúágon vannak. Anyád alig örökölt valamit, atyád szintén nem volt gazdag s a mi szüleidről maradt, azt természetesen Luczián fogja kapni, kinek a Szadavay névhez méltóan kell a világban megjelenni.

— De én nem kérek semmit, viszonzá ilyenkor Edithe. Csak nyugalmat és békességet. Hagyjanak itt ugy élnem, mint eddig tettem, s teljesen elégedett vagyok, nem vágyom semmi után.

— Ez nem lehetséges. Jakabnak okvetlenül meg kell nősiülnie, s két asszony nem fér meg egy háznál, különösen ha Jakab neheztelését magadra vontad.

— Ugy megyek innét. Elhagyom Hergártot, vannak rokonaim, kik talán csak befogadnak, vagy egykor majd férjhez megyek olyanhoz, a kit szeretek.

A herczeget vérig bosszantá az ily nyilatkozat.

— Jakabot elutasítod, hogy máshoz menj nőül, a kit szeretsz? Kit szerethetnél nála jobban, ki volna méltó, hogy vele mérkőzhessék.

Edithe ilyenkor nem felelt, s leverten, kisirt szemmel hagyta el nagyatyját.

A karácsony ünnepek közeledtek.

Jakab egy napon levelet kapott Angolországból, mely láthatólag megzavarta.

— Vendégeink érkeznek, mondá Edithének. Az ünnepeket egy angol házaspár fogja Hergarton tölteni, kiknek házánál én gyakran időztem, s kellemes napokat tölték. Kivánom, hogy ők is jól éreznek nálunk magokat.

— A mit tőlem kívánsz, abban nem csalódom viszonzá Edithe. Mindent megteszek, hogy szóra-

koztassam őket, csak nagypapának ne legyenek terhére.

— Ő keveset törődik velük, s koránál fogva neki már szabadalma van, hogy szeszélyes legyen.

Edithe örült ennek a hirnek. Örült idegeneket látni, s leginkább örült, hogy azt remélte, Jakab figyelme elfordul róla, ha régi barátait házánál fogadja.

Honnét jönnek, vagy kik azon barátok, azzal nem sokat törődött, egykedvű volt minden iránt, s maga sem tudta miért, de szerencsétlennek érezte magát.

Hetek előtt különös csalódást érzett, az elsőt életében, de ez nagyobb hatással volt reá, hogysen megtudta volna magának magyarázni.

Ama különös történet után, mely a II-ik emelet könyvtárában lefolyt, s miután Herbert kapitánnyal találkozott, néhány nap mulva újra fölkeresé a kis vörösfedelű házat, mint a hogy a kapitánynak megígérte, de az akkor már elutazott.

Cordula azt mondta neki, hogy egy sürgős rendelet következtében kellett az urnak azonnal távoznia, de ő nem hitt ez állításnak. Miért? Azt maga sem tudta volna megmondani.

Valami azt sugta neki, hogy Herbert miatta utazott el, hogy nem akart vele többé találkozni, kerüli őt, de fiait ott hagyta, mint a hogy neki megígérte. Ott hagyta a tavaszig, mint Cordula mondta, hogy akkor visszajön értök, s elvigye valahova a tengerpartra.

Edithe kedvetlenül hallá ezt a hirt, mert Herberttel nagyon szeretett volna még egyszer összejönni, s a multról beszélni vele. Hallani nagynénjéről, kinek még nevét sem említette Hergerton senki, s képét talán csak azért nem semmisítették meg, mert nagyon szép festmény volt, de kiüzték a könyvtárba, egyedül magányosan függött ott, mint a hogy számkivetette családjá köréből ő magát.

A fiatal Edithének nagyon érdekes egyéniség volt ez a nagynéne, s éppen oly érdekes az, a kiért kész volt minden áldozatra a Metopfran herczeg leánya, s legérdekesebb a történet, minek csak egyes részletét ismerve, vágyott az egészet tudni, s azt Herberttől remélte meghallani.

Midőn Cordula tudtára adta a kapitány elutazását, majdnem könnyeket érzett szemébe gyülni. Azt hitte nagyon bosszankodik miatta, pedig egy csep bosszankodást sem érzett, hanem nagy sajnálkozás keletkezett szívében, mert Herbert nagyon rokonszenves volt neki, s óhajtotta megmutatni neki, hogy ő családjával ellenkezőleg, rokonnak tartja, s azon módon is kíván vele bánni.

Most mindez semmivé lett. Herbert sohasem fogja megtudni, hogy van egy tagja a Metopfran családnak, ki nemcsak gyermekeit szereti, de atyjok iránt is jó indulattal viseltetik. Elment, talán örökre! Ez a gondolat nagy szomorúságot okozott neki. . . .

De mindegy! Az atya bár kerülni látszott őt, ott

voltak gyermekei, s ő nem szünt meg azokat pártfogolni, annál is inkább, mert azok az ő kedvéért maradtak Hergárt közelében, bár százezer mértföldnyire lehetek volna a kastély lakóitól, azok akkor sem tudtak volna rólok kevesebbet, mint a legközelebbi szomszédságban.

Az ősz folytán s a téli hideg napokban, daczára, hogy el volt tiltva neki, Edithe hetenként kétszer meglátogatta az ikreket; s most, midőn meghallotta, hogy vendégek érkeznek a kastélyba, kik talán korlátozni fogják őt abban, hogy elmehessen hozzájuk összeszedte kis ajándékait, melyeket karácsonyra a gyermekeknek készített, és átrándult velök hozzájuk, hogy át adja az öreg dajkának azon megbízással, miként, a szomorú karácsony estén, hol minden gyermek szüleivel ünnepli az esti órákat, Jézus születésének emlékét adja át nekik. Legyen azoknak is örömük, a szegény elhagyatott kis árváknak, kik még fel sem tudták fogni, milyen egyedül állnak a világon.

Midőn Edithe hozzájuk érkezett, a szokott örömkialtozással fogadták, ki egymásután ölelte és csókolta meg őket.

Azután leült közējök, s előbb velök, azután az öreg dajkával kezdett beszélgetni.

— A kapitány nagyon sokat beszélt velem a comtesseról, mondá Cordula. Kikérdezett életmódja, szokásai, multságai felől, s azért, mondá, hogy nagy hasonlatosságot talál a comtesse és sze-

gény boldogult neje, az én drága felejthetetlen Juliám között.

Edithének vér szállt arczába e szavakat hallva, bájos melegség járta át tagjait, maga sem tudta volna megmagyarázni miért, de nagyon jól esett neki az öreg nő beszéde.

A kapitány nagyon szerette nejét, nemde Cordula? kérdé halk elfogult hangon.

— Kimondhatatlanul. Öröm volt látni e két ember boldogságát s a kegyetlen halál még soha sem szakított el szeretőbb sziveket egymástól.

Az öreg dajka betakaró szemeit e szavaknál s hangján zokogás hallatszott.

— Julia nagynéném titokban esküdött meg férjével.

— Titokban hagyta el a kastélyt, hová sohasem tért vissza, mert elakarták őt a kapitánytól szakítani. Én lent vártam a park hátsó részében a «jávorcsoport»-nál, a kapitány pedig kocsival állt a keleti kapunál, hol közvetlen az országut van s az állomásra hajtattunk.

— Azután? kérdé érdeklél Edithe.

— Hát nem ismeri comtesse azt a szomorú történetet? kérdé csodálkozva a dajka.

— Kitől hallottam volna? A kastélyban még nevét sem ejtik ki Herbert kapitánynénak.

— Igaz! Alig félóránnyira lakik nagyatyjától ez a két kis árva unoka, de meghalhatnának éhen, vagy megfagyhatnának a hidegtől miatta.

Az nem történhetnék, a míg én és Luczián élünk, mondá tiltakozva a fiatal leány.

— Gyakran mondta már ezt comtesse és tudom, hogy úgy is van. De nem isten ellen való véték ez attól az öreg herceztől, kinek napjai meg vannak számlálva s ki nem sokára az ur büntető széke előtt fog állni, hogy büszkeségből így bánik unokaival?

Edithe nem felelt.

— És mi kifogása lehet leánya férje ellen? Olyan jó ember az, a milyen kevés van a világon, s milyen boldoggá tette szegény feleségét.

— Nem elég előkelő nagypapának, azután nagyon haragudott Juliára, hogy szó nélkül elhagyta őt.

— Hát még is hallott comtesse a multakból valamit. Akarja tudni, hogy volt ez a dolog?

Edithe majdnem fölsikoltott örömeben erre a kérdésre, hisz ez volt egyedüli vágya.

— Mondja el kedves Cordula, kiáltá hévvel, nagyon érdekel engem ez a történet, melyet csak két ember mondhat el nekem, maga vagy a kapitány.

— Ó nem fogja tenni, sőt talán már nem is fogja őt többé látni a comtesse.

— Miért? Hisz visszajön még egyszer fiaiért.

— Nagy szomoruságot vettem rajta észre, midőn a comtesse elment. Azt hiszem, a hasonlatosság keserves emlékeket kavart föl szívében.

— Az meglehet.

Cordula megigazította a nagy cserépkályhában a tüzet s leült szokott helyére az ablak mellé, munkát vett kezébe s egy pillantást vetve az ikerekre, kik kiterített szőnyegen játszottak a szoba szögletében, Edithére függeszté szemeit.

— Nem fogja nagyon elszomorítani ez a történet? kérdé tőle.

— Ne törődjék velem, csak mondja el mielőbb.

— Nos legyen. Ugy sem fogja azt az életben többé senki tőlem hallani, pedig csak én tudom azt úgy, a hogy történt, senki más e földön, kivéve a kapitányt.

— Mondja, mondja, könyörgött Edithe, reszkedve a türelmetlenségtől.

— Az 185.... őszt a herczeg két leányával Folstone tengeri fürdőben tölté. Más kíséret nem volt velök, mint az öreg komornyik és én s Julia herczegnő társalkodónője Vervieux kisasszony, ki sétált, kocsizott, csolnakázott és társaságba járt urnőjével, mert a comtesse édes anyja ekkor már Szadovay grófnő volt, beteges és bár igen jól töltötték az időt, ő nem igen ment nővérel társaságba. A herczeg, ki már akkor is öreg volt, mert későn házasodott és köszvényben szenvedett, nem ment a herczegnőkkel sehova, sőt azt sem igen tudta, kik lettek azoknak az ott időző fiatal urak közül bemutatva. Közönyös volt mindig leányai iránt, ő csak fiát, Jakab herczeget imádta, ki utolsó gyermeke s

növéréinél sokkal fiatalabb volt, valamint Auróra, a comtesse édes anyja és Julia, a későbbi Herbert kapitányné között is hat év korkülönbség létezett.

Egy este a kaszinóban fényes bált volt.

Szadovay grófné is részt vett abban nővére Julia hercegnő kedvéért. Reggel tértek haza és én észrevettem, hogy Julia hercegnő nagyon komoly, szórakozott, gondolkodó volt levetkezés közben s midőn e miatt kérdezősködtem, ki minden örömét, buját ismertem kis gyermekkorától, azt felelte. Félek Cordula, hogy ez a bál válságos lesz egész életemre.

Nem értém mit akart ezzel mondani, de nem tudakoztam. Pár nap múlva hallám, hogy Auróra grófné szemrehányást tett Juliának a «kapitány» miatt. De nem tudtam ki az. Csak annyit vettem ki beszédükből, hogy a herceg nagyon haragudnék, ha azt tudná. . . . Mit értett ez alatt a grófné, nem vehettem ki.

Alig mult el tiz-tizenkét nap, Auróra grófné podgyászolnom parancsolt, mondván, hogy csak ő fog elutazni, mert a comtesse, azaz ön, ki akkor hat éves lehetett, súlyosan megbetegedett. De én mást gyanítok e rögtöni utazás alatt lappangani, s közlém ezt Julia hercegnővel is, ki nagyon levertnek látszott nővére távozása miatt, s azonnal el is mondta, miért megy el Auróra grófné, mert nem akarja a felelősséget magára vonni azok miatt, mik a jövőben történni fognak, ha én szakítok Herbert kapitánynyal.

— Herbert kapitánynyal? kérdém csodálkozva és elrémülve a mondottak fölött. Ki az Herbert kapitány.

Az az egyedüli, a kivel én ez életben boldog lehetek, s kihez nőül fogok menni, viszonzá ő igen komolyan és oly nagy határozottsággal, hogy nem mertem ellent mondani, pedig ismerve a herczeget, tudtam, hogy ebbe a házasságba ő sohasem egyeznék.

— Hol ismerkedett meg vele? kérdém rémültömben, nem tudva mást mondani.

— Látásból régen ismerem, a legszebb ember ő Folkstoneban, a kaszinóbálban bemutattatá magát.

— De ő nem a herczegnőnek való férj, mondám szorongva.

— Miért Cordula? Ő nemes ember, egy tekintélyes Fregattenak a kapitánya, s olyan művelt és okos, a minő kevés fiatal férfi van e földön.

— De gondolja meg a herczeg . . . vetém ellen.

— Mindent meggondoltam. Vagy meghalok, vagy neje leszek. Történjék bármi, én nem mondok le róla.

— Hát tudja ő, hogy szerettetik? kérdém, inkább elrémülve a hallottakon.

— Sőt Aurórától már meg is kérte a kapitány kezemet.

— Hisz ez borzasztó! kiáltám végleg kétségbeesve. A grófné természetesen tagadólag válaszolt.

— Ő atyámhoz utasítá, de arról én lebeszéltem.

Hasztalan kísérlet volna, mert ő sohasem egyeznék bele.

— De hát ha ezt tudja hercegnő, miért nem utazunk mi is el innét, s lenne vége a dolognak mielőbb.

— De nem lesz vége! Sem most, sem soha, mert én a kapitánytól nem válok el.

— És ha a herceg nem engedi létre jönni e házasságot?

— Akkor megtörténik az akaratra ellenére, vagy meghalok. . . .

Rémítő kétségbeesés vett rajtam erőt. Auróra grófné elutazott. Az öreg herceg nem sejtett semmit, Vervieux kisasszony pedig Julia pártján volt, s órákig sétáltak együtt hárman a kapitánynyal a tengerparton.

Már az egész fűrdő kezdett beszélni ez udvarlásról, sokan rosszalták, a legtöbben irigyelték Herberth kapitány szerencsését, mert Julia hercegnő nagyon szép volt, s addig nagyon sok udvarló környezé, kik most már mindnyájan visszavonultak és nehezteltek. Egy napon e dolgot valaki megemlíti a hercegnek, ki magánkívül lett dühében. Vervieux kisasszonyt elbocsátá, mi pedig másnap elutaztunk Folkstonéból. . . .

— Szegény nagynéném, mondá Edithe.

— Szegény, szegény, aranyos báránykám, folytatá könnyezve Cordula, ő nagyon boldogtalan volt. A herceg nagyon keményen bánt vele, s ide meg-

érkezve, mindig sirt, hervadt, már nem tudtam vele mit csinálni.

Egy napon levél érkezett az én nevem alatt. Csoválkozva bontám föl, melyből egy második lepecsételt hullt ki, s ez volt ráírva: Julia herczegnőnek.

Mindjárt gyanítám, hogy kitől jöhet.

Haboztam. Átadjam-e vagy ne... De nem volt bátorságom megsemmisíteni. Átadtam.

— A kapitánytól volt?

— Tőle! Oh, ha látta volna comtesse mily boldog volt nagynénje e napon. Engem összevissza ölelt.

Halvány arcza kipirult s egész nap tánczolt, ugrált, énekelt, hisz még csak tizennyolcz éves volt és már annyit sirt és szenvedett.

— Szegény, mondá Edithe, a kis fiukra pillantva, kik nem is sejték, hogy Cordula, az ő lételőknek történetét beszéli.

— Ezentul az én nevem alatt rendes levelezés folyt.

Én adtam postára a herczegnő leveleit s én kaptam azokra a várva várt választ, mely, ha olykor a posta késése miatt kimaradt, nagy gondot, but, szomoruságot okozott Juliának.

— Milyen jó maga Cordula, mondá Edithe.

— Még ma sem tudom comtesse, jól cselekedtem-e? Talán elfelejtette volna a herczegnő, a kapitányt, talán még ma is élne, s ez a két kis árva gyermek nem volna ily elhagyatva e világban.

— Nem, mondá Edithe meggyőződéssel. Nagyném sohasem felejtette volna a kapitányt. Gondoljon arra, hogy bár rövid ideig, de mily boldog volt ő házasságában, és ekkor nem tehet szemrehányást magának . . .

Cordula meglepetve nézett a fiatal leányra, ki nagyon komolyan és határozottan ejté ki e szavakat.

— A comtesse helyesli, a mit tettem? kérdé meglepetve.

— Én a maga helyében ugyanazt tettem volna.

— Nagy terhet emel le szivemről e nyilatkozatával, mert megvallom, sok könnyet hullattam már azon kérdés fölött; jól tettem-e, midőn Julia herczegnő könnyölgésének engedtem.

— Folytassa kérem, mi történt azután.

— A hosszú levelezésnek az lett a következménye, hogy egy alkonyon a herczegnő szobámba lépve, azt mondá: jer Cordula, menjünk sétálni.

Ebben én semmi feltűnőt sem találtam.

Mióta Vervieux kisasszony el lett bocsátva, nem volt társalkodónő a háznál, s velem ment sétálni az erdőbe, a rétre és a buzák közé, hol virágot szedett s rendszeren nagy pipacs és kékszinű buzavirág-bokrétát hoztunk haza.

A nap bár jól aláhaladt az égen, napernyőt vettem és elindulánk.

— Tudod mit mondott ma atyám? kérdé egyszerre menet közben, mialatt szemeibe könnyek gyűltek s zokogni kezdett.

— Mit ? kérdém meglepetve e kétségbeesés kitörésén.

— Hogy a napokban vendégek jönnek a kastélyba s ezek egyike mint kérő érkezik Hergátra, s ő szigoruan megparancsolta, hogy nyájasan fogadjam.

— És a hercegnő ?

— Reá sem fogok nézni, bárki legyen is, viszontá ő szenvedélyes haraggal. Inkább meghalok, minthogy másra csak gondoljak is Herbert kapitányon kívül. Igyekeztem őt megnyugtanni és lecsendesíteni.

— Majd mással fogok én erről beszélni jó Cordula, mondá könnyeit letörülve.

— Kivel ? kérdém megrémülve a hang jelentőségétől.

— Nem felelt, gyorsitá lépteit s a rét végénél befordult a buzák közé, a keskeny uton, mely egyik táblát elválasztá a másiktól. Jobbról-balról arany-sárga kalászkok hullámzottak mellettünk, minket teljesen elrejtve magasságuk által.

Alig hogy pár lépést haladtunk, egy férfi alakot pillantottunk meg, ki mintha a földből nőtt volna ki, úgy állt előttünk.

Herbert kapitány volt.

Két éles sikoltás hangzott föl a levegőben, az egyik rémült volt, az enyém, a másik öröm és gyönyörteljes, a hercegnőé. Percz alatt egymás karjaiban voltak.

Hiába szegültem ellene e találkozásnak. Hiába mondtam Juliának, hogy engem, utolsó megbizottját is el fognak úzni oldala mellől, mint elüzték Ver-vieux kisasszonyt, ha ezt a herczeg megtudja, ők nem hallgattak semmire, és én, látva nagy boldogságukat, elérzékenyültem és elhallgattam.

Leültem egy megdőlt buza hullám közé, kezeimbe tetetém arczomat. Ők pedig karöltve föl és alá járkálván a keskeny uton, hosszasan beszélgettek, tanácskoztak . . .

Egyetlen szavukat sem hallám.

Végre besötétedett.

— Most menjünk herczegnő, mondám határozot-tan. Egy perczig sem maradok tovább, azóta már talán keresnek is bennünket. Elbucsuztak.

Könnyen, mosolyogva, boldogan. Csodálkoztam ezen, nem gyanítván, hogy miben állapottak meg.. Sietve érkeztünk a kastélyba, hol nem gyanítá senki, hol — és távollétünket. Ez egy keddi napon történt.

Szerdán megérkezett a vendég, Jakab herczeg társaságában jött egy francia gróf, kit az öreg herczeg vejeül tűzött ki, s kivel Julia már Folkestoneban gyakran találkozott, nem tudva őt feledni, levélben megkérte Julia herczegnő kezét.

Két nap csendesen mult el. A gróf szüntelen menyasszonya sarkábanvolt s az észrevételenül nem mozdulhatott sehova. Vasárnap a kastély kápolná-jában mise mondatott, melyen az egész herczegi

család jelen volt a franczia gróffal együtt. Nekünk cselédeknek is szabad volt a kápolnában jelen lenni a misén s ott feltűnt nekem, hogy Julia nagyon halvány s oly nyugtalan és izgatott volt, hogy imádságos könyvébe nem is tekintett.

— Mi baja lehet, suttogám magamban. Körültekinték a kápolnában, nem látom-e valahol a kapitányt. Nem láttam senkit.

A reggeli után egyedül voltam szobámban, egyszerre Julia lépett be hozzám, s egy székre rogyott és keservesen sirt.

Nem tudtam őt sirni látni,

— Mi baja, drága kedvesem, kértem tőle, kit születni láttam, s kit úgy neveltem, mint ha saját gyermekem lett volna.

— Tudom Cordula, hogy nagy bünt követek el, mondá zokogva, s ma a mise alatt előre bocsánatot kértem istentől, de nem tehetek másként. Meghalok, vagy elmegyek Herberttel, mert a mi itt vár reám, azt nem teljesíthetem. Mintha a villám sujtott volna le, úgy álltam előtte.

— Csak nem gondol komolyan arra, mondám fenyegető hangon, mert különben rögtön a herczeghez futok s elmondom iervét neki.

Erre nyakamba borult. Ölelt, csókolt, átfonta nyakamat, mint kis gyermek korában. Oh, ha eltudnám mondani mily kedves tudott ő lenni, milyen bájos leány volt, sohasem láttam hozzá hasonlót, még a kőszikla is meglágyult volna kérésére.

Hosszas küzdelem, tanácskozás és harc után, ráhagytam magam venni tervére, a mit elmondott, s mit a buzák között főztek ki, amaz emlékezetes estén a kapitánynyal, ki a szomszéd faluban mindent elrendezett a titkos esküvőre, a plébános meg volt nyerve, két tanu már ott várakozott reánk s nekünk a park hátulsó kapujánál kellett lennünk este hat órakor, egy órával az ebéd ideje előtt, hogy távozásunkat ne vehessék mindjárt észre.

— De ez nem fog sikerülni, mondám, még egy végső gyenge ellenvetést kísértve meg. Én egyedül igen, de a hercegnő nem távozhat a kastélyból észrevétlenül.

— Te a hárs csoportnál vársz reám Cordula, viszont ő fénylő szemekkel s én a könyvtár titkos lépcsőin fogok lejutni, hova csak néhány száz lépés a megjelölt ajtóhoz. Herbert várakozik reánk.

Érveim ki voltak meritve. Megegyeztem mindenbe, ő távozott, én pedig erős küzdelemben voltam, ne fussak-e az öreg herceghez s ne fődözzem-e fel a szökés tervét . . .

Edithe fölugrott helyéről.

— Ha ezt tette volna, Cordula . . . kiáltá megbotránkozással.

— Ugye hogy nem tehettem? mondá örömmel a dajka. Ugye hogy ez nagy alacsonyság, de talán helyesebb lett volna. Nem birtam rávenni magamat, hogy megcsaljam, boldogtalanná tegyem azt az angyalt, ki bizott bennem. . . . Nem, nem grófnő,

én nem vagyok olyan hibás, mint a minőnek lát-szom, mert urnőmet nem tehettem boldogtalan-ná.

Edithe visszaült helyére, nagyon halvány volt az izgatottságtól.

— Tehát megtörtént. Minden úgy, a hogy előre tervezve volt, folytatá Cordula. A hercegnő fölment a könyvtárba, megnyomta a titkos rugót, lejutott a lépcsőn, én elébe siettem, végig futottunk a jávor csoportból kivezető alléen, s a park rács ajtajánál a kapitány várt reánk.

Edithe egész testében remegett az igatottságtól hallva e félelmes részleteket.

— Kocsira ültünk, s némán érkeztünk a templom ajtajához, hol egy tengerész tiszt s egy czivilbe öltözött ur várakozott reánk, kiket Herbert kapitány bemutatva a hercegnőnek, azonnal a templomba léptünk. Jött a pap, s ők az oltárhoz mentek és egy negyed óra múlva férj és feleség voltak.

— Ez érdekes esküvő volt, mondá halkan Edithe.

— Isten őrizzen mindenkit az ilyentől grófnő, kiáltott fel Cordula. Az egész násznép halálsáppadt volt, a plébános kétszer elhibázta az esküformát, én pedig a falhoz dőltem, hogy le ne roskadjak félelmembe, s tekintetem folyton a templom ajtaján függött. . . .

A szertartás után azonnal az állomásra haj-at-tunk, és mindnyájan elutaztunk. Alig kellett tiz per-

czet várni a vonatra, mert már így volt előre az idő kiszámítva, a másnap reggel messze voltunk Hergárttól, hol képzelheti, milyen kedélyállapotban tölték a hercegek és a francia gróf s az egész kastély személyzete az éjszakát.

Edithe elhagyta helyét.

— Mára elég Cordula, mondá nagyon komolyan. Mennem kell. Köszönöm a történetet, régen vágytam már arra. A folytatásért nemsokára eljövök. . . .

Gyorsan megölette a gyermekeket és ment. Cordula meglepetve nézett utánna, midőn a ponnykocsi gyeplőjét kezébe ragadva, kiröpült fogatával az udvarból.

Arcza és természete egyformán hasonlít Julia herczegnőhöz, suttogá, mialatt lassan visszatért a házba. . . .

KILENCZEDIK FEJEZET.

A kastélyban nagy élénkség, sürgés forgás volt megérkeztek a várt vendégek Tuwenel lord nejével, lady Sarahval s cselédségével.

Az egész felső emeleti lakosztály tárva állt, az angol házaspár a II-ik emeleten lakott, de az öreg herczeg meglehetősen hidegen fogadta őket, sőt Edithe észrevette, hogy maga Jakab is, kinek mint mondá régi barátai voltak, föltünő tartózkodó volt irántuk

A Sadovay testvérpárnak, határozottan ellenszenves volt, ugy a lord, mint neje, s Edithe a mennyire csak lehetett és az illedelem engedte, távol tartá magát lady Sarahtól, ki fürkésző szemének mélyre ható pillantásával majdnem üldözte őt, ha együtt voltak.

Sohasem töltött annyi időt szobáiban, és nagyatya társaságában, mint mióta az angol vendégek a kastélyban voltak, s mindenütt, a hol tudta, hogy

nem találkozhatik velök, bár azok, s különösen lord Tuwenel nagyon lekötelező volt iránta.

Meg nem foghatta, hogy lehetett Jakab: «hosszu barátságban», e két emberrel. Ő egy nap, egy óráig sem tudott volna hozzájuk vonzalmat érezni. A férfi sima, nyugodt előzékeny, csendes modorával volt ellenszenves neki, a nő követelő, kaczer, fenhéjázó s hideg büszkesége által tett reá rossz hatást.

Gyakran reá függeszté szemeit, ha hosszasabban együtt voltak, s azon gondolkodott, szépnek lehet-e mondani lady Sahrát vagy rutnak, ki bár tul az első fiatalságon, határozottan szép szabályos arczezal és vonásokkal birt, de kifejezésében rejlett az, mi ezt a jogos kérdést fölvetthetővé tette, s mert e kifejezés Edithére rossz hatást tett, ő inkább rutnak tartá őt.

Egy napon az öreg herczeg szobáiban volt Edithe, s a nélkül, hogy nagyatyja tudta volna, megállt az első terem gobelinnel borított falainak egyikénél és elmerülve szemlélé a remek szinezetet s rajta levő alakokat.

Egyszerre a mellék-szobából szóváltás üté meg füleit. Jakab és az öreg herczeg beszéltek együtt, s mert az ő neve is előfordult beszédjökben, önkéntelen figyelni kezdett.

— Remélem Jakab, nem kezded újra ifjúkori bolondságaidat Sarohval, mondá kedvetlen rikácsoló hangján az atya.

— Nem! viszonzá gyorsan, határozottan a fiu. Ő volt az, ki szétszakítá köztünk az évekig tartó összeköttetést, s reám e tekintetben semmi vád sem nehezülhet.

— Miért jött ide, ez majdnem szemtelenség tőle?

— Valószínűleg eszébe jutott a mult. Azt hitte, csak meg kell jelennie, s újra kezdődik minden, természetesen nem gyanítván, hogy nősülni akarok, s hogy — szerelmes vagyok Edithébe.

Metopfran herczeg nagyot nevetett. Sivitó orrhangja megremegetteté unokáját a mellék-teremben.

— Szerelmes, te? kérdé gunyosan. Ebbe a semmit mondó gyermekbe. Valóban mulatságos, a mit beszélsz Jakab. . . .

— Komolyan mondom!

— Nos annál jobb! Tudasd ezt Sáráival, majd elpusztulnak Hergártról mielőbb.

— Azt nem tehetem. Minden más helyen inkább lehetséges volna ez. Itt lehetetlen.

— Nem értem, mért kell őt ámitanod, ki egykor elejtett téged.

— Mert vendégeim.

— Elég helytelen tőle, hogy ide jött. Azok után, a mik történtek.

— Helytelen vagy nem, de nem szabad őt itt megsértenem.

— Meddig maradnak?

— A karácsonyi ünnepek alatt, azután mennek Nizzába.

— Lady Sarah természetesen azt reméli, hogy a te kíséretedben. . . .

— Alkalmasint, és meg is lehet.

— Hogyan . . . mint vőlegény? Ez nem volna helyes.

Az esküvő a tavasz előtt ugy sem történhetik meg, s átkozott unalmas itt a tél.

— Sőt, mielőbb meg kell annak történni, én nagyon öreg vagyok, napjaim meg vannak számlálva s halálom előtt szeretném a Metopfrán családot biztosítva látni.

Edithe halotthalványan tántorgott az ajtó felé. Nagyon kemény dolgokat hallott nagyatyjától, a mire föllázzadt minden büszkesége, és szive oly tördőfést kapott, mely érezte, hogy egész életén át sajogni fog. Elhagyta a termet és nesztelen léptekkel haladt saját lakosztálya felé, de nem ment be oda. Szüknek érezte a levegőt a házban, s a park hűvösségében keresett üdülést fájó szívére, fellázzadt önérzetére, hisz az, a mit hallott, oly lealázó volt ránézve, a szégyen könnyei gyültek szemébe.

Hát adás-vevési portéka ő? gondolá, hogy így rendelkeznek fölötte. Hát az ő boldogsága, jövője nem jön számba férjhezmenetelénél, s csupán a Metopfranok tovább plántálása jöhet kérdésbe? . . . És ez az asszony, ez a lady Sarah, ki Jakab szeretője volt, idejött, hogy őt lássa, fürkéssze és ki-nevesse, valóban kétségbeejtő helyzet. . . . És mit tehet ellene? Ő az árva, védtelen, tapasztalatlan,

semmit mondó leány, ki nagyatyja kegyelméből nevedett e kastélyban, s most az kedve szerint rendelkezik vele?

— Nem! és ezerszer nem, kiáltá keresztül futva a jéggel-hóval borított park nedves utjain. Inkább megszökik, mint Julia tette. Elmegy idegenek közé, mint Jakabhoz nőül menjen, ki szeretni állítá őt, de ez állításra atyja kikaczagta. És igaza volt! Jakab szeretni! . . . Önző szive, sohasem lehetett erre képes. És épen őt, ki hozzá képest valóban, semmi.

Tíz évvel öregebb lett e napon.

Iszonyu sötétnek látta helyzetét, melyből alig lehetett ránézve menekvés. És azt, a mire őt szánták, még sem fogadhatja el. . . . Sokáig gondolkozott, s végre cselekvésre határozta magát. Büszke, hideg, néma ellentállásra, s oly hajthatatlan me-revségre, melyről nagyatyja és Jakab minden erőszakoskodása visszapattan.

Valamennyire megcsendesülve tért vissza szobáiba, s Lucziánt hívatta, kinek elmondá mindazt, a mit nagyatyja és Jakabtól hallott.

A fiu nagy fölháborodással hallgató őt.

— Mit tegyünk e terv ellen? kérdé nénjétől.

— Látszólagosan semmit. Én kigondoltam miként fogom magamat viselni, mind e gonoszsággal szemben, mert nem lehet másnak nevezni azt, a mire engem kényszeríteni akarnak, akaratom ellenére.

Luczián gondolkozott.

— Pedig a legtöbb leány örömet ülné be Her-
gartra mint Jakab herczegné, mondá tünődve.

— Tudom! sőt azt is elismerem, hogy nem
megvetendő sors itt urnőnek lenni, de — Jakab
nélkül.

— Ellenszenved van vele?

— Gyülölöm! Már gyermekkoromban féltem sö-
tét arczától, s most mióta férjemül van szánva —
gyülölöm.

— Tehetek valamit érdekedben? kérdé melegen
Luczián.

— Egyelőre semmit, csak azt akartam, hogy
tudd a dolgok állását, s ha oly valamit tapasztalnál
nálam, a mi meglep, vagy szokatlan volna, tudd
annak indító okát.

A testvérek nyomott hangulatban válltak el, hogy
ebédhez öltözzenek

Lady Sarah már a nagy teremben volt, midőn
Edithe Lucziánnal belépett.

Világos sárga atlasz ruhája mélyen kivágva, re-
mek keblet és nyakat láttatott, hajában brilliánt tük
csillogtak, nyakán gyöngy, keblén három sötét vö-
rös kamélia, melylyel Jakab kedveskedett neki.

Edithe egyszerű fehér ruhában jelent meg, ékszer
és virág nélkül s alacsony vékony termetével, na-
gyon igénytelen volt Lady Sarah mellett, ki ez este
rendkívül rózsás kedvben látszott lenni, Jakabbal
oldalánál.

Edithe nagyatyjához lépett, ki szokott helyén a

kandallónál ült s lord Tuwnellel beszélgetett, ki Edithe láttára fölállt helyéről és üdvözölte őt, a tulajdonképeni házi asszonyt.

— Honnét ily későn, kedves gyermekem? kérdé lady Sarah kegyes anyáskodó hangon Edithenek, ki már elhaladt mellette.

— Szobámból jövök lady Sarah, mondá az szokatlan komoly hideg hangon. De arra kérem, ne nevezzen engem gyermekének, hisz végre is a különbség közöttünk nem lehet nagy. Lady Sarah sötét piros lett, a mennyire a festék ezt látni engedé. A korára tett czélzás mindig ellenszenves volt neki.

— Csak jó indulatomat kívántam ezzel kifejezni, viszonzá elfojtott dühvel. Egyébként ha kellemetlen önnek, nem fogom többé tenni.

Jakab meglepetve vizsgálá Edithét, ki nem felett, s a lorddal kezdett beszélni.

Ez a kis véletlen kissé lehangolta Tuwnelnét, s láthatóan rosszabb hangulatban ment Jakab karján az ebédhez; Tuwnel Edithét vezette az ebédlőbe.

Az öreg herczeg az udvarmesterre támaszkodva botorkált helyére, s Luczián a társalkodó nővel haladt utánuk, a káplán zárta be a menetet.

Sarah és Edith egymásnak szemközt ültek a herczeg két felöli oldalán. Jakab Sarah, a lord Edithe mellett, de alig birt kerékvágásban haladni a társalgás Majd a Pale-Ale angol sörről beszéltek, melyet a leves után töltögettek poharaikba, majd a

Somon rendkívüli jósága jött szóba, Sarah az asztal közepén magasan fölrakott virágok remek művü ezüst tartóját dicsérte, szóval a legközönyösebb tárgyakról beszéltek, a mi csoda volt oly szellemdus, művelt és világlátott társaságnál, mint a milyen a hergárti kastély fényesen világitott ebédlőjében e napon össze volt gyűlve. Majdnem örömmel hagyták oda a pompásan terített asztalt.

— Mondja csak Jakab, kérdé Sarah visszatérve a nagyterembe s egy cigarettére gyujtva, kinek az arc képe az, mely a könyvtárban függ, egészen egyedül a többiektől számüzve? Ez nagyon kellemetlen kérdés volt a hercegekre nézve, lady Sarahnak ma határozottan szerencsétlensége volt szávaival.

— Meghalt nővérem, mondá elháritólag Jakab.

— Miért számüzték őt oly messze a többiektől? kérdé nevetve Sarah.

— Megengedi, ha erre nem felelek, viszonzá Jakab.

— Nem felel? Nos, akkor bizonynyal nagyon érdekes története lehet. Számüzték a családból, ez csak szerelem miatt történhetett, s mint tudja, én a szerelmi történeteket mindenek fölött szeretem.

Komoly csend következett.

Edithe gunyos mosolylyal függeszté majd nagybátyja, majd Tuwnelnére szeméit, az öreg herczeg erős köhögési rohamot kapott.

— Ma nincs közlékeny hangulatban Jakab, ne-

vetett Sarah, ki fejébe látszott venni, hogy enyelegjen vele. Ily régi barátnője iránt, mint én vagyok, bizalmasabb lehetne.

— Vannak dolgok lady Sarah, mikről nem lehet beszélni.

— Vajon miért?

— Mert nagyon komolyak, szomorúak, és nem valók társalgási szórakozásnak, mondá szép, buskomoly hangján Edithe.

Mindnyájan meglepetve néztek reá.

— Hát ön is ismeri ama történetet Edithe? kérdé élénk gunynyal Surah. Nos, hisz akkor nem lehet nagyon pikáns.

Edithe szánakozva tekintett reá.

— Nem lady Sarah! Épen nem pikáns, sőt nem is mulatságos, mert azon események közé tartozik, a mik könnyet csalnak az ember szemébe.

Tuwnelné irigy szemmel vizsgálta a beszélő lelkes kifejezésü vonásait.

— Lám, lám, mily komoly jelleget ad a történetnek, mondá gunyosan, csak arra figyelmeztetem, hogy a szomoruság, vagy közöny, egyéni, s mi az egyiket könnyre indítja, a másakra az semmi hatással sincs, azért bátran elmondhatja ama kis ártatlan történetkét, a mely valószínűleg csak gyermekszobába való.

— Igaz, mondá Edithe. Az érzés és érzéketlenség egyéni. De épen azért nem lehet mindent mindenkinek elmondani.

Tuwnelné ajkába harapott s Jakabhoz fordult, ki bámulva nézett Edithre, kit még soha sem hallott így beszélni.

— Ugy látszik Jakab, önök azt a jelszót tüzték czimerükre : egy mindnyájunkért. Mert különben nem lehetne egyik a másik dolgának ily lelkes védője és szószólója !

— Ez a helyes családi összetartás.

— Közel rokona önnek Edithe ? kérdé lady Sarah oly modorban, mintha az, a kiről beszélt, jelen sem lett volna.

— Nővérem leánya.

— Ah, ismét egy nővér. Talán ugyanaz, kit ama kép ábrázol.

— Nem. Ez egy másik.

— Ne foglalkozzunk e tárggyal tovább, folytatá Tuwnelné unatkozottan, többé rá sem nézve Edithera, ki a társalkodónővel beszélt. Nem lehetne holnap e zuzmarás világban valamely érdekes kirándulást tenni.

— A Carpus romokhoz, mondá a káplán.

— Miféle nevezetességek vannak ott ? — kérdé Sarah.

— A görögök maradványa. A corinthetai színházak mintájára épült s Olympia és Isthmus korát juttatja eszünkbe, midőn az orakulumnak birodalma már kezdte magát lejárni.

— Nincs benne egy pár megkövesedett gladiátor ? kérdé Sarah.

— Az nincs, de gyönyörű kilátás és érdekes föliratok görögül, mondá Jakab.

— A mit nem ért meg minden halandó.

— Hisz azt könnyű megmagyarázni, mondá lord Tuwnel.

— Ön bizonynyal nem fogja tenni kedvesem, miután az angolok nem igen erősek az idegen nyelvekben, viszonzá Sarah.

— Én rendelkezésére állok, mondá a káplán.

— És ez a kis vállalkozó kinézésű ifju ember? kérdé Lucziánra pillantva Tuwnelné. Ön is velünk tart?

Luczián, ki nagyon csodálta Saraht, vérig volt sértve annak e kérdése miatt, mit gunynak vett fiatalsága miatt s arczát sötét pir boritá.

Az öreg herczeg elhagyta helyét.

— Sem a tisztelendő ur, sem Luczián és Edithe nem vehetnek részt lady Sarah, mondá halk, izgattott, megrovó rekedt hangon. Mert holnap karácsony böjtje van, s misét fogunk hallgatni.

— Ah, igaz! De hát egész nap imádkozni készülnek? kérdé Sarah. Hisz mise után elég idő van.

— Sőt mise előtt is, viszonzá a herczeg. Annak, ki nem megy templomba.

E szavak alatt Edithe nagyatyjához sietett, ki meghajtván magát a társaságnak, unokája karján elhagyta a termet.

— Mindig ily roszkedvű a herczeg? kérdé Jakabtól nevetve Sarah.

— Nagyon öreg már.

— És udvariatlan.

— Azt nem találom, mondá Tuwnel, felesége megjegyzéseit enyhíteni akarván.

Még egy ideig együtt maradtak, s éjfélt után, ének, zongorázás patience rakása után kiki szobába vonult.

Jakab elkisérve Tuwnelékát, visszament a nagyterembe, hol Edithét remélte találni, ki ottlétök ideje alatt nem tért vissza nagyatyjától. Jól számított, az éppen azon perczen lépett ki a herczegtől, s meglepetve látta Jakakot.

— Miért nem jöttél vissza, mig itt voltunk? kérdé az tőle.

— Mert gyűlölöm Tuwnelnét.

— Féltékeny vagy reá? kérdé nevetve Jakab.

— Féltékeny én? Vajon ki miatt?

— Hisz tudom, hogy eltaláltad. . . .

— Hogy ő az, a kit egykor szerettél? Igen. De azért nincs ok, hogy féltékeny legyek.

— Te menyasszonyom vagy?

Edithe egy perczeg hallgatott. Válogatta a kiejtendő szavakat, aztán nyugodtan mondá, hagyd el a tréfát Jakab, nem vagyok gyermek, kit ijesztgetni lehetne.

— Ijesztgetni házasságunkkal? kérdé sértődve Jakab. Ez aztán udvariatlan felelet.

— Ejtsük el e dolgot egyszer mindenkorra, viszonzá nagy határozottsággal a leány.

— Ennek a házasságnak meg kell lenni.

— Ki kényszeríthet arra?

— Nagyatyád, Metopfran herczeg, ki atyád halála után az egyedüli, ki rendelkezik fölötted.

— Kisértse meg. Én ez irányban nem engelmes kedem neki. Ezer más leány van, ki örömmel nyújtja neked kezét, én csak ahhoz megyek, a kit szeretek, s a ki viszont szeret, s nem azért vesz nőül, hogy a Metopfrán család ki ne haljon.

Nagy erély- és határozottsággal ejté ki e szavait Edithe, s mielőtt nagybátyja felelhetett volna neki, elhagyta a teremtet, hol az ifjabb herczeg bámulva és hálalosan megsértve nézett utánna.

TIZEDIK FEJEZET.

A következő nap nagyon komor felleget hozott magával. Hóterhesen függtek alá az égről, s jeges szál süvöltött át az erdön, a Carpus romok felé kocsikázó társaság szemébe hordván a zörgő halott száraz leveleket, de lady Sarah a legjobb kedvben társalgott a mellette ülő Jakabbal, míg utánuk a második fogaton lord Tuwnel és Luczián ültek. Edithe nem ment velök. Ő a kápolnába kísérte nagyatyját, a mise után pedig az a terve volt, hogy a Herbert gyermekeket látogatja meg, kik bizonyynyal kaptak ajándékokat és hirt atyjoktól, s ez, maga sem tudta miért, érdekelte őt.

És titkos tervét ki is vitte. Ő azon jellemek közé tartozott, kik különös szívóssággal viszik keresztül a mit föltesznek magukban, és Sarahnak igaza volt, midőn a Carpus romok felé haladás közben Edithéről beszélve, azt mondá Jakabnak: «Vigyázzanak

arra a leányra, több lakik benne, mint a mit gyanítanak s mint mennyit finom töredékeny külseje mutat». . . .

A mise végeztével befogatott ponny kocsjába és az erdön át a letarolt buza táblák szélében ügetve haladt a vörös fedelű házacska felé.

Belépve a szobába, Cordulat a szoba közepén álló kerek asztal mellett találta, egy nagy csomag felbontásával volt elfoglalva, az ikrek várakozásteljesen álltak mellette. Alig gondoltak az ő belépésével, ki gyorsan eltalálta, mit tartalmazhat a csomag.

— Ma reggel kaptam e küldeményt, mondá nyájasan üdvözölve Edithet a dajka. A kapitány neve áll a szállító levelen, bizonynyal karácsonyi ajándékokat küld a gyermekeknek. Megvallva az igazat, azt reméltem, hogy ő maga is megérkezik, de úgy látszik, nem jöhetett s a szegény kis árvák ismét anya és atya nélkül töltendik a szent ünnepeket.

— Iti van maga velök, jó Cordula, viszonzá nyájasan Edithe, s ők nem nélkülözik szülőiket, nézze, mily örömragyogó arczezal várják az ajándék kibontását.

Cordula mosolyogva pillantott a kis szőke fűrtökkel borított fókra, mialatt lepattantak a csomagot összetartó kötelek s egymásután bukkantak elő a szebbnél-szebb játékok, mik ujjongó örömmel fogadtatának; Cordulának egy finom fekete prémmel díszített felöltő, és alul egy kis igénytelennek látszó doboz, ezzel a felirattal «Edithe grófnőnek.»

— A comtessera is gondolt a kapitány, mondá meglepetve Cordula s átnyujtá a dobozt a fiatal leánynak, kinek arczát láng önté el, mialatt kezébe vette a dobozt —

Mi lehet benne, gondolá szivdobogva a várt küldeményt szemlélve, s lassan törte fel a rajta levő pecsétet és bámulva vett ki abból egy égszínkép bársony ékszertokat, melyet fölnyitva, egy sor borsó nagyságu igazgyöngy tűnt szemébe egy kised finom papirosra irt pár sorral.

— Milyen remek gyöngy, kiáltott Cordula. Sohasem láttam ennél szebbet és nagyobbbat, pedig ismerem a Metophran herczegek ékszerét. Ez már aztán ajándék.

A papiroson e szavak álltak. «Rhódus szigete Dec. 20. 18....»

«Kegyes volt elfogadni engem rokonának Edithe grófnő, s így kegyes lesz nagybátyjától elfogadni karácsonyi ajándékul e csekélységet, melyet a Csendes-Oczeán mélyéből küld Herbert kapitány.»

— Csekélység! kiáltá elragadtatva Edithe. Ezt ő csekélységnek nevezi, hisz ez királynénak való ajándék.

— Valóban gyönyörű.

Edithe gyönyörteljes elragadtatással szemlélte egy ideig a gyöngyöt, azután ismét a levelet olvasá. Rhodus szigetéről irt, mondá gondolkozva, hisz az Görögországban van, és akkor nincs a tengeren. Miért nem jött el gyermekeihez.

— Még mindig itt tölté a karácsonyt, ha száraz földön volt, folytatá Cordula. Szegény kapitány bizonynyal fontos ok tartóztatja és nagyon nélkülözi fiait.

Edithe becsukta az ékszertokat, zsebébe rejté és a gyermekek játékát segítette rendezni. Majdnem az egész délelőttöt velök tölté s csak a reggelizési időre ment haza fél egy órákor, hol csak nagyatyja és a káplánnal reggelizett, a kirándulók még nem tértek vissza.

Az öreg herczeg nagyon rossz kedvű volt e napon. Nem beszélt, csak koronkint morgott. Haragudott, hogy Tuwnelék elvonták tőle Jakabot s bosszantotta azoknak Hergarton léte és ezt reggeli után meg is mondta Edithének.

— Nekünk kevés dolgunk van velök, viszonzá az nagyatyját csendesíteni igyekeztvén. Alig látjuk őket. Lady Sarah csupán Jakab miatt jött s más társaság után nem sovárog. A herczeg fürkészve szögezés rá megüvegesedett fénytelen szemeit.

— Jakab miatt? rikácsolá haraggal? Ki mondta ezt neked... Senki miatt sem jött, pár hetet falun akart tölteni, mielőtt déli vidékre megy s a kontinensen időztvén, röstelt visszamenni hazájába az ünnepekre.

— Valóban?

A herczeg vizsgálódó szemét nem vette le unokájáról.

— Ki verte fejedbe ama regét. Mit törődik Tuwnel né Jakabbal.

Edithe e kérdésre tudott volna felelni, de nem tette, büszkébb volt, minthogy reá nem tartozó dolgokba avatkozzék, minek még az a látszata is lehetett volna, hogy Jakab miatt féltékeny.

— Csak úgy gondoltam, viszonzá közönyösen. Jakab figyelmembe ajánlotta érkezendő vendégeit s azt mondta régi barátai azok neki, és miután Jakabon kívül senkit sem ismertek itt, nem jöhettek más, mint ő miatta.

— Én lady Saraht igen régen ismerem.

— Ez állítás ellen ő bizonynyal kifogást tenne.

— Miért?

— Mert ő nem akar regén ismertetni, egyáltalán nem akar régi lenni.

A káplán megrovóan nézett Edithere.

— Lady Sarah nagyon szép asszony, mondá jelentőséggel.

— Ezt senki sem vonja kétségbe.

— Ugyan hallgasson erről tisztelendő ur, kiáltott hosszasan a herczeg, botját a földhöz ütve.

A szépség izlés dolga és a papnak nem az a hivatása, hogy asszonyok szépségéről beszéljen. nézze a Máriát.

A káplán ajkába harapott, Edithe pedig nem állhatta meg, hogy el ne mosolyodjék.

Herczegséged félreért engem, dadogá a pap.

— Én csak azt értem, a mit hallok. Ne haragitson ezen a szent napon s ne beszéljünk női szépségekről, hanem készüljünk az éjféli miséhez

A káplán mélyen meghajtá magát és szó nélkül távozott, egy titkos, dühtől szikrázó pillantást vetve a herceg és unokájára, kit azért gyűlölt, mert mindig a közeli városba ment gyónni az ottani plébánoshoz s ez azt hitte, az ő tekintélyét csorbitja.

A herceg nyögve hagyta el helyét, Edithe szobájába vezette s azután saját lakosztályába menve, az ablakhoz ült és elővette a gyöngyöt és Herbert levelét, mit újra és újra átolvasott s valami különös fájo gyötrelem szállta meg szívét.

Elgondolta, hogy milyen egyedül áll a világon s mióta él, mily kevés szeretetben részesült s most, ha nagyatyja akaratát követné, élte csak folytatása volna egy még ridegebb létnek Jakab oldalánál. Meleg szíve szeretni és szerettetni vágyott. Rokonain kívül alig látott még embert, szüleit korán elveszté s az egyedüli, kihez ragaszkodott, Luczián volt, kire most először neheztelt gyermekségük óta Sarah miatt, kit az csodált, s ki neki gyűlöletes egyéniség volt. Élet-ideálja egy oly házasság lett volna mint Julia nagynénjéé volt, ki elhagyva mindent, szíve választottját követi, és mint Cordula mondá nagyon boldog volt... Mily kár, hogy e boldogság oly rövid ideig tartott.

Azután a kapitányra gondolt s összehasonlítá Jakabbal. Mily nagy különbséget talált közöttük.

Jakabot üres, hideg, önző, szívtelennek ismeré s Herbert egy eszményi történet érdekes hőse volt előtte. Majdnem egykoruak voltak, nála mindegyik

tizennégy évvel idősebb, de míg Metrophrán Jakab sötét arczával negyven éves lehetett volna, addig a szőke kék szemű Herbert alig látszott meleg tekintetével, nemes szabásu bájos vonásaival huszonnyolcz évesnek. Amaz büszke, hideg, gunyos modorával el'ávolító hatást gyakorolt. Emez az első pillanattól rokonszenves volt, s ha Edithe, Juliára gondolt, ki ebből a rideg légkörből meleg után vágyott, csak annak visszhangját érezte lelkében. Kitérta karjait az uszó felhők után és sóhajtvá látta eltűnni azokat dél felé, hol fényes napsugár és virágillat honol . . .

Ábrándozásából kocsi robogás verte fel, a kirándulók tértek vissza. Jakab karjaiba vette Sarah-t és így emelte le, Edithe az ablak üvegen át szemlélé őket s undort érzett magában. Ez a Jakab legyen az ő férje, ki énjének jobb részét szívének melegét, ha volt? elfecsérlé ilyen asszonyokra. Nem, soha... Erre nem tudná ráhatározni magát, inkább elmegy innét messze, bár hova, mint azt az árt elfogadja, hogy továbbra is Hergárton maradjon, hova gyermekéveinek összes emlékei csatoltak, melyek bár nem voltak bájosak, de nem is szomorúak.

Nemsokára Luczian lépett a szobába.

— Pompásan mulattunk, mondá lelkesülten s hidegtől kipirult arczezal. Jakab a romok között adatta fel a reggelit, s mi bár dideregve, de jóízűen költöttük el. Gyönyörű asszony ez a Twnell Sarah!

Edithe hallgatott.

— És mily mulatságos, folytatá Luczian, nem véve észre nővére hallgatását. Egyik érdekes történetet a másik után meséli el, soha sem lankad, soha sem merül ki az élcz, szellem és a társalgásban. Ilyen nővel élni valóságos menyország lehet.

— Hát már nem haragszol reá, hogy «kis embernek» nevezett?

— Láttad volna csak mily nyájas volt hozzám, míg Jakab fölött is kitüntetett. Az az elnevezés csak szeszély volt tőle!

Edithe szánakozó pillantást vetett reá.

— Menj öltözni, mondá neki hidegen. Mindjárt csengetnek az ebédhez s illendő, hogy a mai kitüntetés után, mely által Tuwnelné nagy emberré avatott, a lehető legelőnyösebben mutasd bemagad.

Csak most vette észre Luczian nővére komoly arcának kifejezését.

— Neheztelsz? kérdé meglepetve tőle.

— Miért tenném azt, adtál okot reá?

— Nem emlékszem.

— Menj, készülj az ebédhez.

Luczian kissé lehűtve hagyta el a szobát

Ilyenek mind, gondolá Edithe. Ilyenek a férfiak. Ő is öltözködéshez fogott, s a nagy ünnep est-ebédjéhez különös gonddal öltözött. Sötét ruhát vett bár magára, de kivágott derékkal, keblére virágot tűzött s nyakára feltette az ajándékba kapott gyöngyöt, mely, alig lépett a nagy terembe, Sarah műértő szemeit, azonnal magára vonta.

— Milyen remek gyöngyei vannak kedves Edithe, kiáltá közelmelve hozzá. Szabad megtekintennem, hisz ez fejedelmi ékszer. . . .

Az öreg herczeg és Jakab figyelmesek lettek.

— Gyöngy Edithe nyakán? kérdé csodálkozva az öreg Metopfran herczeg. Hol vetted, még sohasem láttam nálad?

— Csodálatosan nagy szemek! tevé hozzá Jakab, ehhez hasonló «gyöngy-sor» nincs az egész Metopfran ékszer között.

Edithe észrevehetően elhalványodott.

— Még sohasem volt rajtam, mondá habozva.

— Kitől kaptad? kérdé Jakab észrevehető nyugtalansággal vizsgálva huga zavart arcját.

— Már rég birtokomban van.

Sarah nagyot nevetett.

— Ugy vallatják őt Jakab, mintha törvényszék előtt volna. Valóban zavarba jöhetne minden nő, ha valamennyi ékszer darabjáról számot kellene adni.

Jakab összevonta szemöldökeit.

— Az egészen más lady Sarah, mondá türelmetlenül. Edithe nem nő, hanem unokahugom. Ifju leány, ki minden tettéről számolni tartozik nekünk, s ki senkitől sem kaphat ékszert rajtunk kívül, sőt semmiféle ajándékot.

Sarah neheztelt a visszautasító hangra.

— Hol voltál ma? kérdé Jakab unokahugától.

— A templomban.

— Nagyon szeretnénk tudni, hol vetted a gyöngy-sort? kérdé komoran.

— Anyámé volt.

— Hogy van, miként még sohasem látta azt senki közülünk.

— Elrejtve tartám.

Jakab hidegen fordult el tőle. Nem folytatá tovább a tárgyat. Jó izlése azt mondá neki, hogy ily jelene'nek nem szabad idegenek jelenlétében tovább folytania. De Edithe tudta, hogy vissza fog arra térni.

A kirándulásból hozott jó kedvnek vége volt. Az ebéd meglehetősen csendesen folyt le, s mindenki türelmetlenül várta az éjféli misét, melyre a kivilágitott kápolnába gyültek.

Edithe nagy nyngtalanságban tölté az éjet. Inkább meghalt volna, minthogy elárulja a gyöngy titkát, s erősen törte a fejét, mit találjon ki, ha Jakab faggatni fogja. Semmi sem jutott eszébe, s attól félt, hogy annak küldője Cordula által tudhatik ki, kivel lehetetlen volt most érintkezésbe tenni magát.

Álmatlan éj után virradt reá a szürke téli nap karácsony első ünnepe.

Komornája levelet hozott neki.

— Kitől van? kérdé Edithe megdöbbenve, mert sohasem kapott levelet.

— Jakab herczeg küldi, viszonzá az mosolygva mint mosolygott akkor, midőn hetek előtt ugyanazon kézből küldve a virágbokkrétát átadá.

Edithe sóhajtva bontá föl.

«Légy tiz órakor nagyatyádnál» volt a levélben írva, Jakab aláírásával, s Edithe tudta, hogy mit jelent e parancs, és a legmagasb fokú izgatottságban készült a herczeghez, fogalma sem lévén róla, mit fog felelni, pedig meg volt győződve, hogy a gyöngy-sorról leend szó.

Nehéz szivvel lépett be az öreg herczeghez, hol Jakab komor arczzal várakozott jövetelére.

Edithe nagyatyjához lépett, Jakabot futólag köszönté.

— Mit parancsol velem? kérdé az öreg herczegtől.

— Ama gyöngyről kérünk felvilágosítást viszonzá az kellemetlen rikácsoló orrhangján.

— Anyámé volt, mondá nyugodtan Edithe.

— Az nem igaz. Atyám minden darab ékszerét ismerte leányainak. Saját gyöngye egyiknek sem volt, mondá Jakab.

— Mást nem mondhatok.

— Ah! folytatá egy eszmétől megkapatva a herczeg, rajtam kívül még egy van, ki leányaimnak minden ékszerét ismerte, Cordula, Julia dajkája.

— Cordula, mondá gépiesen ismételve nagyatyja szavait Edithe.

— Hol van ő most? kérdé a herczeg.

— A vörös-fedelű házban, . . . mondá Jakab. De mi szükség reá, ha atyám biztosan tudja, hogy Auróranak nem volt gyöngye.

Edithe türelme elfogyott.

— És én újra azt mondom, hogy volt. A gyöngyöt tőle kaptam, mielőtt meghalt, s tegnap este használtam először, mondá határozottan.

— És ha mi mindketten kételkedünk. Ha a gyöngyöt elveszszük tőled, mig annak adóját meg nem nevezed! kiáltá Jakab haraggal.

— Szavaimban kételkedned, nem tilthatom meg, de a gyöngyöt nem adom, bármi legyen is. Az az enyim.

— Majd meglátjuk, mondá Jakab s kalapját vette és nagy izgatottságban hagyta el a szobát.

A folyósón a káplánnal találkozott.

— A mise alatt a kápolnában volt Edithe grófnő? kérdé tőle.

A pap várni látszott ezt a kérdést.

— A mise alatt igen, de azután kocsira ült a grófnő s elment hazulról.

— Hová? kérdé élénken Jakab.

— A hová igen gyakran megy, a Herbert gyermekekhez, viszonzá a pap. Jelentém ezt már az öreg herczegnek is.

Jakab észrevehetően megdöbbsent e hirre.

— Itt van most a kapitány? kérdé tőle.

— Azt nem tudom. Sőt nem is ismerem a kapitányt.

Jakab fogatni parancsolt, s tiz percz mulva a vörös-fedelű házacská felé ügetett. Ajka reszketett a dühtől, a gyöngyre már nem is gondolt, csak arra, ha a kapitányt ott találná.

A kocsizörgésre a gyermekek kifutottak, Edithét vélvén érkezni, de az idegen láttára, ijedve huzódtak félre.

Jakab a szobába lépett s Cordulát látta maga előtt, kivel nyolcz év óta nem találkozott, s ki elhalványodott látásán.

Eltalálta, hogy azt jó nem vezethette hozzá.

— Hol van a kapitány? kérdé Jakab.

— Görögországban.

Metophran herczeg kissé lecsendesült.

— Igaz ez? kérdé sötéten.

Cordulia kinyitá a mellék szoba ajtaját.

— Kegyeskedjék ide belépni és meggyőződnie mondá udvariasan.

Jakab bepillantott.

— Mikor volt itt Edithe grófnő?

— Tegnap délelőtt.

— Miért jött? neki az meg van tiltva.

— Ajándékot hozott a kis árváknak karácsonyra.

Jakab futó pillantást vetett a két gyermekre, kik félve tekintettek reá, kiket még sohasem látott, s kik nővére gyermekei voltak.

Nem tudta, hogy folytassa-e a beszéd tárgyát. Mit kérdezzen a gyöngyről.

Majdnem zavarban volt Cordula, rászögött kérdő tekintete miatt.

— Gyakran jár ide Edithe grófnő? kérdé végre.

— Nagyon ritkán.

— Mikor volt itt a kapitány?

Cordula meglepetve hallá e két kérdést egymás után kiejteni.

— Nem emlékszem idejére.

— Régen?

— Nagyon régen.

Jakab habozott, folytassa-e vagy visszatérjen kocsijához, végre győzött rajta a kíváncsiság.

— Emlékszik maga Cordula a hercegnők ékszereire, mi sajátjuk volt, s nem tartozott a nagy családi ékszerhez.

— Emlékszem.

— Volt gyöngyük?

— Volt, viszonzá Cordula egy pillanatnyi habozás után.

— Milyen volt Aurora hercegnő gyöngye?

Cordula fürkészve vizsgálá a herceg izgatott arczát, s 1 percz alatt tisztában volt a dolgok állásával.

— Egy sor nagyszemü, remek szépségü tiszta egyenlő

— Rá ismerne, ha látná?

— Ezer között is.

— Nem tudja hova lett ez a gyöngysor?

— Alkalmasint leányánál van.

Jakab nem felelt, megbiczczenté fejét és kisetett a házból, Cordula gunyos mosolylyal tekintett utána.

— Tőlem nem tudnak meg semmit, suttogá gyülölettel. Szegény Edithe!

Jakab ügetve vágatott vissza a kastély felé, most jutottak először eszébe vendégei.

Ha ezt lady Sarah tudta volna.

Edithe elszorult szivvel látta Jakabot a lépcsők előtt kocsira ülni, s a függöny mögül leste visszajöttét.

Eltalálta hóva mehetett, s rettegve gondolt reá, mit fog neki Cordula mondani.

Végre berobogott a fogat s Jakab vonásait sokkal derültebbnek látta, ki fölfutva a lépcsőkön, a komorna által jelentette nála magát.

Edithe rögtön elfogadta.

— A tegnapi kérdezősködés és a mai vallatásért jövök hozzád engedelmet kérni, mondá belépve Jakab. Most már tudom, hogy honnét került hozzád a gyöngy.

— Ki mondta meg, a kinek jobban hittél mint nekem?

— Igazad van. Méltóan neheztelsz reám. De látod, mióta nővérem ama szégyent hozta reánk mindentől rettegek.

— Rólam ne hidd, hogy helytelent kövessék el, legalább olyat nem, a mi rád nézve szégyen volna.

— A mit te cselekszel, s a mi téged ér, az mindnyájunkkal közös. Metophrán vér folyereidben.

— Mitől féltél a gyöngyre nézve?

— Magam sem tudtam. Kellemetlen gyanu rohant meg. Tudom, e házon kívül sehova sem jársz, nem jöhetsz össze senkivel csak . . .

— Miért nem folytatod?

— Megtudtam, hogy tilalmunk daczára olykor fölkeresed a gyermekeket, a mi nem helyes tőled, de végre is talán egy kis szórakozás, a mi mindaddig ártatlan a mig — atyujkkal nem találkozol.

— És ez nagy baj volna?

Jakab sötét vörös lett a haragtól.

— Ne játszál a tüzzel Edithe... Én nagyon nyugodt ember vagyok s téged mindenek fölött szeretlek, de vannak dolgok...

— A mit még tőlem sem tűrhetsz. Jó, ne beszéljünk róla. A kapitány távol időz a tengeren és én soha sem fogom őt látni.

— Ez kétséges, ha a gyermekekhez jársz. Ő egyik napról a másikra haza jöhet s én, ha veled találnám megölöm.

— Annyira veszedelmes ő? kérdé nem minden guny nélkül Edithe. Most, miután megszabadult a veszélytől, bár nem tudta, hogy mit mondott Cordula, hogyan oldá meg a kérdést: nyugodtabb, vidámabb lett és kérdéseiben merész.

— A szerencse lovagok mint ő, mindig veszélyesek.

Edithe önkéntelen összerázkódott.

— Szerencse-lovag? kérdé haraggal. Te annak tartod őt.

— Mi mást gondolhatnék oly emberről, ki betolakodik egy családba, hol megvetik, s elszöktet egy Metophran herczegnőt, kivel bizonynyal nagy vágyonhoz remélt jutni.

— Ugy hallám, nagyon szerették egymást.

— Kitől hallottad? pattant föl haraggal Jakab.

— Cordula beszélte.

— Edithe, mondá szenvedélylyel a herczeg, igérd meg, hogy többé nem léped át, amaz átkozott ház küszöbét.

— Azt nem ígérhetem. Nagy boldogság nekem látni ama két kis árva gyermeket, kik nagyon szeretnek, s kik oly nagy elhagyatottságban vannak.

— Atyjoknak volna kötelessége gondoskodni rólok. Miért hagyja itt, miért nem adja valamely intézetbe őket?

— Még nagyon kicsinyek.

— És nem akar költeni reájok. Azért tartja itt a közelben, hogy végre magunkhoz vegyük őket a kastélyba.

— Ez volna a leghelyesebb, mondá hévvel Edithe. Én gondjukat viselném, mintha testvéreim volnának.

— Még csak az hiányzanék, hogy e porontyok a Metophran herczegek között nőjjenek fel.

— De anyjuk Metophran herczegnő volt, s neked nővéred.

— Hagyjuk ezt. Ő kiszakítá magát közülünk, s neked nem csak hogy nem helyes, de illetlen is őt védeni, ki annyira megfejtkezett magáról.

Edithe hallgatott.

— Belátod magad is nemde, hogy nem szabad többé oda menned? kérdé a herczeg megörülve

unokahuga hallgatásán, kit, azt hitte, végkép meggyőzött.

— Nem Jakab, ezt sohasem fogom belátni, viszontá szép lelkes szemeit reá emelve Edithe. Sőt határozottan bűnnek tartom, a mi e kis árvákkal történik. Anyjuk meghalt s a halál már magában is kibékít mindent, a halottaknak megbocsátunk nagyobb vétket is. A gyermekek nem tehetnek arról, hogy a világra jöttek s a vér, a melyből származtak, jogot formál arra, hogy ne legyenek így számkivetve.

— Egy részről lehetnének jogaik, de atyjok származása, neve állása megsemmisíti azokat.

— De hát miért, kiáltá fölhevülve Szadovay grófnő. Becstelen, gaz, van rajta olyan folt, a miért meg kell vetnünk? Ha így van, nem védem őt, de ha becsületes, akkor nincs joga senkinek ily megvetéssel bánni vele és ártatlan gyermekeivel.

Ha így gondolkoznánk, nem volna rangkülönbség.

— Ily viszonyok között nincs is. Különösen a gyermekekre nézve. Ha Herbert kapitány vétkezett neje, családjá ellen, helyrehozta bűnét azzal, hogy őt, a míg élt, boldoggá tette, gyermekei pedig nem tehetnek róla, hogy őket Herbertnek hívják.

Másként gondolkozik az, ki sohasem forgott az emberek között mint te Edithe, mondá elhagyva helyét Jakab Nem is vitázom többé ily dolgok fölött veled, sőt nem is ígértetem meg, hogy nem megy a gyermekekhez, csak annyit mondok, hogy

ha örömet akarsz nekem és nagyatyádnak szerezni, megszünteted ezt az összeköttetést.

Megfordult és sebesen közeledett az ajtó felé.

— Semmi kedvezményt sem birtam nálad kivinni a két kis árvára nézve, kezdé szomoruan Edithe. Ma ezen a szent és szép napon, hol mindnyájunknak templomba kellett volna lenni s békében, csendben egyetértésben dicsérni az urat, s a helyett az egész délelőttöt vitával töltjük...

— Mit kívánsz a gyermekekre nézve?

— Hogy itt neveltessenek azok a kastélyban.

— Soha! Arra nem volnánk sem én, sem atyám rávehető.

Annyira gyűlölöd őket.

— Atyjukat gyűlölöm, ők pedig nem léteznek rám nézve.

Edithe elfordult tőle, Jakab pedig nagy izgatottságban hagyta el a szobát.

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

Lady Tuwnel nagyon rossz kedvben volt e napon. Máskor, midőn fölkelt, a mellék-teremben fölterített téa-asztalon gyönyörű Camélia-bokrétát szokott találni, ma nem volt semmi, pedig ünnepnap is volt, és az előtte való napi kirándulás azon reménnyel tölté el, hogy Jakab szívét, melyet könnyelműen eltaszított magától, visszanyerte. Annál nagyobb volt hát a ma reggeli csalódás, midőn sem a virágokban rejleni szokott figyelem jele, sem maga Jakab nem mutatkozott, s ő elköltvén téáját, a kápolnába ment férjével, hol a család tagjai közül csak az öreg herczeg és Luczián voltak jelen. Jakab és Edithe hiányzott.

Hol lehettek?

Épen ők ketten! Edithe úgy is száлка volt szemében, kit nem szépsége, hanem egyénisége miatt tartott nem «mindennapi leánynak» s veszélyesnek

Jakab herczegre nézve. És most mindkettőt távol tudva, nagy nyugtalanságot okozott neki azon kérdés, hol lehetnek?

Alig várhatta a szertartás végét.

Protestans volt, s a mise keveset érdekelte. Elmondván egyszerű rövid ünnepi imádságát, a további ájtatosságra nem érzett kedvet, s a mi a vallásosságot illette, ugy sem tartozott azok közé, kik azt igaz valóságában birják.

Föltette magában, hogy mihelyt a kápolnát elhagyja, azonnal megtudakozza valakitől Jakab herczeg udvariatlanságának okát. . . . De erre a valakire nem talált.

Elhagyva a kápolnát, sétálni ment a parkba, s mig lord Tuwnel leveleivel volt szobájában elfoglalva, ő szélteben-hosszában összejárta a diszétől megfosztott nagy kiterjedésü parkot, de nagy bosszúságára minden csendes, nesztelen volt, s már vissza készült menni a kastélyba, midőn a káplán jött vele szemben.

Ez az én emberem, gondolá, kin éles szeme már észrevette, hogy a Szadovay testvér-párnak ellensége. Ettől megtudom mindazt, a mire szükségem van . . .

A káplán szerényen meghajtva magát, el akart mellette haladni, de ő megszóllitá őt, ki mély meghajtással vette e kitüntetést.

— Ma kevés hallgatója volt miséjének tisztelendő ur, mondá megállva.

— Jakab herczeg sohasem szokott különben hiányozni, és Edithe grófnő sem, s ma csodálatos módon egyik sem volt jelen.

— Hol lehettek mindketten? Csak nem tettek ma együtt kirándulást, kérdé nevetve Tuwnelné.

— Jakab herczeget kocsira ülni és elhajtatni láttam hazulról, viszonzá tartózkodva a lelkész.

— Oly korán és ily nagy ünnepen, éppen a mise ideje alatt.

— Azt hiszem fontos utja lehetett.

— De nem tudja tisztelendő ur, hol volt?

— Csak sejtem, viszonzá jelentőséggel a pap.

— Ah! Valami különös ok vitte el hazulról?

— Alig volt kilencz óra s Edithe grófnőt láttam az öreg herczeghez menni.

— Mi összeköttetésben van ez Jakabbal.

— Ő is ott volt, azután mindjárt kocsira ült es elhajtatott.

— Edithével?

— Egyedül.

— Nos, mit sejt ebből tisztelendő ur?

— A tegnapi esti vita folytatását, mely a gyöngy-sor miatt folyt.

— De miért kellett ezért elhagyni a házat?

A káplán modorán tartózkodás látszott.

— Szóljon tisztelendő ur. Látom, hogy nyelvén lebeg valami, a mit nem mer kiejteni.

— Nem tudom, szabad-e elárulnom azt, a mi ma még családi titok.

Lady Sarah szive hallhatóan dobogott, a félelem és izgatottságtól.

— Családi titok? kérdé elfojtott hangon.

— Jakab herczeg és Edithe grófnő.

— Jegyesek? kiáltott fel dühtől reszkető hangon Tuwnelné mindenről megfélekedve.

— Azt hittem sejtítezt méltóságod, viszonzá megremülve a pap olasz nyelven, mint a hogy az egész társalgás folyt közöttük, mert Lady Sarah minden európai nyelvet birt.

— Honnét tudhattam volna, mondá legyőzve az első percz erős felhevülését.

— Magától az öreg, — vagy Jakab herczegtől.

— Örizedett erről beszélni, viszonzá, uj haragban törve ki Tuwnelné s hátat fordított a papnak s ott hagyta.

Dühvel, bosszusággal telt szivvel érkezett a kastélyba, de nem ment saját szobáiba, hanem be a könyvtárba s egy székbe veté magát. Azon gondolkodott, mit tegyen, hogy torolja vissza Jakab álnokságát, kinek, azt tartá, kötelessége lett volna vele a dolgok állását tudatni.

Ebből a házasságból nem lesz semmi? kiáltá hosszú tünődés után. Nem ilyen, másféle összekötéseket is széttéptek már miattam.

Nem mozdult helyéről, ott akarta bevárni Jakobot, ki végre meg is érkezett dél felé, közvetlen a második reggeli előtt.

Nagyon kedvetlen és fáradtnak látszott.

— Bocsánat lady Sarah, hogy ily hosszú ideig magára hagytam, mondá hivatalos modorban a nő kezét ajkához vonva s leült mellé.

— Bizonynyal fontos ok tartá távol.

— Nagyon fontos és nagyon kellemetlen.

— Sajnálom Jakab. Mindenkit szánok, a kinek kellemetlen ügyei vannak.

— Kegyed boldog, kivétel ebben.

— Ki tudja, a látszat gyakran csal.

Jakab szórakozottan elmerülve nézett maga elé, mi Saraht bosszantani látszott.

— Kibékült már unokahugával? kérdé szemeit reá függesztve Twnelné.

— Nem volt semmi bajunk együtt.

— A «gyöngysor miatt.»

— Ah, igaz... nem volt többet róla szó.

Sarah tudta, hogy Jakab nem mond igazat.

— Tudja-e, hogy az a tegnap esti jelenet, nagyon különös eszméket gerjeszthetett volna valamely idegenbe. Gondolja meg, kérdőre vonni a jeányt ékszer miatt, s az nem tudja megmondani, kitől kapta.

Jakab türelmetlen mozdulatot tett.

— Lehetnek nők, kikre nézve ez nem volna bátorságos, mondá önkéntelen kétértelműséggel.

Sarah arcát láng boritá.

— Ön ma nagyon rossz kedvü, mondá visszafojtva haragját.

— Nagyon.

— Szeszély ez, vagy van oka reá?

— Meglehet, szeszély.

— Ez nem illik boldog vőlegényhez.

A herczeg meglepetve nézett reá.

— Vőlegényhez!

— Azt hiszi, titok maradhatott előttem vonzalma Edithehez, és az a terve, hogy nőül veszi őt.

— Kegyed ezt kitalálta?

Tuwnelné vérig volt sertve a nyugalom és egykedvűség által, melylyel Jakab beszélt.

— Vaknak kellett volna lennem, hogy ne lássam.

— Atyám óhajtása.

— És ön most nagyon engedelmes fiu! Uj erény, melyet eddig önben nem ismerék.

E perczben megszólalt a második reggelit jelző csengetyü s a herczeg megkönnyebbülve állt fel és nyujtá társnőjének karját

Az ebédlőbe mentek.

Edithe a kandalló mellett állt a nagy teremben mindnyájan össze voltak gyűlve, csak az ő jövete-
lükre vártak.

A reggeli alatt nem vette le lady Sarah szemeit Edithéről, ki föltünő halvány és szótalan volt.

Nem mindennapi leány, gondolá Tuwnelné, de velem nem mérkőzhetik, s ha tenni merné, jaj volna neki...

A nap minden jelentőségteljes esemény nélkül folyt le, valamint a második ünnep is és a következő napok.

— Mit csinálnak még itt Tuwnelék? kérdé egy napon az öreg herczeg fiától.

— Nem tudom.

— Az ünnepeknek vége.

— Sarah azt óhajtja valószínűleg, hogy velök menjek a Rivierára.

— Azt nem teszed.

— Nem!

Az öreg herczeg meglepetve nézett fiára, e kurtán, határozottan kiejtett szó után, aztán rikácsoló habotában tört ki.

— Meguntad?

— Edithet szeretem.

Oly benső, mély szenvedélylyel, mondá e két szót Jakab, hogy atyja gyorsan elnémult.

— Te! Valóban? Lehetséges ez?

— Az első nő, a kit szeretek, de az teljes mértékben birja szívemet.

— Megfoghatatlan!

— Megfoghatatlan! ismétlé bosszusan Jakab. És mégis úgy van.

— És ő? — Mire mentél vele?

— Nem szeret. Isten tudja, miféle ábrándokat kerget, pedig meg kell őt nyernem vagy — törnöm? És e feltételéhez hiven udvarolt Edithének Sarah szemeláttára, ki gyűlölte vetélytársnőjét s heves jellemének egész erejével kivánta őt Jakab szemében semmivé tenni.

Csak az alkalomra várt, s azért nem hagyta el

Hergártot. De ez az alkalom nem akart megérkezni. Hetek multak karácsony után, mialatt Edithe egyszer sem volt a Herbert gyermekeknél. Egy napon levelet kapott Cordulától.

«Tibáld nagyon beteg, írta az öreg nő. Napok óta lázban fekszik. Vártam a comtesset, hogy tanácsot kérjek, mitévő legyek a gyermekkel, a kapitánynak is sürgönyöztem, de eddig sem ő, sem vász nem jött tőle.

Cordula.»

Ez állt a papiroson..

Edithe rögtön elhatározta magát a menetelre. Ha a levélben nem lett volna szó a kapitányról, megmutatta volna Jakabnak, s megmondta volna, hogy okvetlen meglátogatja a beteget. Így nem merte azt tenni, s szó nélkül távozott. . . .

Szomoruan tűnődve ült kocsijában, odaengedve a gyeplüt lovainak, melyek nagyon szelidek és csendesek voltak, s ügetve haladtak a nedves uton, mely az idő esősre változával mindenütt vizes volt. a levegő pedig enyhe, beillett volna márcziusi légnek.

A hó egészen eltűnt a hegyekről, s itt-ott egy-egy madár sivitása hangzott föl a s áraz ágakról, valószínűleg a szelid áramlat csalta és gerjeszté őket énekre, azt hitték közeledik a tavasz.

Edithe napok óta nagyon levert és szomoru volt. Lucziánra neheztelt, ki gyermek szívének egész hevével hámulta lady Saraht, s észrevehetően meghidegült iránta, ki mindenképen föl akarta nyitni

szemeit; annak egyéniségére nézve, s nem egyszer mondá neki, hogy Sarah a legutolsó asszony volna, kit csodálni tudna.

De mindez nem használt. A fiatal fiu, ki az életben még nem látott semmit, kitüntetve érezte magát a kaczer Tuwaelné figyelme által, ki észrevéve fiatal imádója bámulatát, mulatott rajta, s nevetve szeretteté magába.

Talán más czélja is volt vele!

Ez nagyon keseríté Edithet, s rossz kedvvel, nagy nyugtalansággal haladt végig a Herbert gyermekekhez vezető uton, és rossz kedvvel érkezett meg, de pillanat alatt megváltozott kedélyhangulata, idegen kocsit látván az udvarnál kifordulni, mely a vasuti állomásról jöhetett; hogy az kit hozhatott, azt rögtön eltalálta.

Maga sem tudta miért, dobogó szivvel lépett a házba, hol átsietvén a középső nagy szobán, azt üresnek találta.

A legközelebbi mellék-szoba a kapitányé volt, melynek küszöbét nem merte átlépni, megállt és várt, míg onnét kilép valaki.

Kevés ideig kellett várni.

Halkan föltárult az ajtó s kilépett — Herbert kapitány.

Nagyon halvány, nagyon levert volt, majdnem szó nélkül üdvözlé Edithet, ki kérdő tekintettel állt előtte.

Némán tekintettek egymásra. . . .

— Hogy van a gyermek? kérdé Edithe.

— Rosszul. Az orvos ma reggel meglepetésként őt, kevés reményt adott.

Elfordult, betakaró arcát, magas karsu termete meggörnyedni látszott, a bu terhe alatt.

— Ott bent van?

— Ágyamon fekszik, ölemben volt eddig, most úgy látszik elszunyadt. Bár nyugodhatnék pár órát.

— És Hugó?

— Nem akar beteg fivére mellől mozdulni, ez rendesen tulajdonsága az ikreknek.

— Láthatom a beteget?

— Még nem látta őt? kérdé meglepetve a kapitány; a leánynak vér szállt arczába arra a gondolatra, hogy az ő kedvéért maradtak itt a gyermekek, s ő két hét óta nem tudott róluk.

— Cordula nem tudósított, hogy Tibáld beteg, mondá mentegetődzve.

Herbert beszédes szeme végig futott az előtte álló alakon. Edithe szemrehányást vélt abban látni, s meleg szive összeszorult a gondolatra, hogy valószínűleg őt részvétlenséggel vádolhatná.

— Ne ítéljen meg ezért, mondá bájos kérő hangján. Nem kellene mondanom, de én rab vagyok Hergarton, ki csak szökve titokban követheti szive vágyait. Ha lehetséges lett volna naponként pár órát töltöttem volna a gyermekeknél, de — lehetetlen volt.

— Ki korlátozta ebben?

Edithe habozott. Megnevezze-e Jakabot. . . . Valami azt sugá neki : ne ! Kitérően kellett válaszolni.

— Nagyon nehezen szabadulhatok hazulról — egyedül, viszonzá halkan.

Herbert arczán szomorú mosoly röpiült keresztül.

— Máshová bizonynyal mehet szabadon, csak «ide» nem. Tudom. . . . Lássa grófnő, jobb lett volna a gyermekeket elvinni innét.

Edithe a földre szögezte szemeit. Nagyon mély sebet vert szíven ennek a mondásnak igazsága.

A kapitány egy széket gördített hozzá.

— Ne vegye rossz néven szavaimat, mondá egyszerűen, mire a leány élénken kapta föl fejét.

— Neheztelni — önre ? kiáltá bensőséggel, s melegebben mint akarta volna.

— Hangom szemrehányóbb volt talán, mintsem akartam, de legyen meggyőződve, nem önt illette a szemrehányás.

— Tudom ! És érzem, hogy azt nem is érdekeltem meg.

— Akarja Tibáldot látni ? kérdé Herbert idegesen, s nem várva a leány feleletét, megnyitá halkan a mellék-szoba ajtaját.

Mindketten beléptek.

A kis beteg lehunyt szemekkel, lihegő száraz ajakkal feküdt atyja kemény nyugágyán, keze Cordula kezében volt, mellette Hugó állt a vánkosra fektetve arczocskáját.

Edithének köny tolult szemébe, a beteg elváltozott vonásait látva.

A kapitány lázas aggodalommal függeszté szenvedő gyermekére szemeit.

Hosszu ideig mély csend uralkodott a szobában, végre Edithe az órára pillantva, ijedt mozdulatot tett.

— Mennem kell, sugá a kapitánynak. Észreveszik otthon távolléteimet.

Herbert megnyitá előtte az ajtót, s a mellékszobában voltak.

— Mindennap eljövök, mondá Edithe. Minden nap, ha csak pár pillanatra is.

— Nem fog ez önnek nagy kellemetlenséget okozni?

— A könyvtár ajtaján távozom, ha másként nem lehet, viszonzá az, s kisietett kocsijához, melyre a kapitány fölsegíté őt.

— Vigyázzon a könyvtár ajtóra, mondá neki halkan, midőn már az ülésben volt. A rugó kívülről nehezen nyitható.

Edithe fejével intett s elnyargalt. A kapitány hosszasan nézett utána.

TIZENKETTEDIK FEJEZET.

Mialatt Edithe a piros-fedelű háznál látogatást tett, lady Sarah a könyvtárban ülve olvasott, vagy inkább olvasni látszott, mert egyetlen betűt sem látott a kezében tartott könyvből, mi Dante «Pokla volt, nagyon is nehéz olvasmány az ő felfogásához mérve.

Luczián lépett be, de meglátva őt, vissza akart húzódni.

— Jöjjön, jöjjön kedves Luczián, kiáltá Sarah, eldobva könyvét. Nagyon unom magamat, mulattasson. Ez a kastély pár nap óta, mintha ki volna halva.

— Az nagyon egyhangu mulatság lesz lady Sarah, a mit én önnek képes vagyok nyújtani.

— Legyen bizalma önmagához. Ez az, mi sikerhez vezet az életben. Például én megadom önnek a tárgyat, beszélje el nekem ama

szép kép történetét ott a terem sarkában. Ugy tudom nagynénje volt ő önnek.

— Igen! De nem örömet beszélünk róla, Jakab eltiltotta azt mindnyájunknak.

— Jakab! kiáltá szép gömbölyu vállait megvetően vonva föl Sarah. Ki fog az ön korában a nagybácsikra hallgatni. E tilalom csak a gyermeknek szólhatott, de ön azt beszéli a mit akar.

Luczián elpirult örömeiben.

— Igaz, mondá felbátorodva e biztatáson.

— Nos, mondja el, mi történt ama szép leánynyal?

— Nem leány az, asszony. Méltatlan házasságra lépett, s titkon hagyta el a házat.

— Lehetséges volt az, ezen az elhagyott helyen, hol, ha egy egér végig sétál a parkon, az is esemény, mondá nevetve Tuwnelné. Ehhez nagy ügyesség kellett.

— Nem volt az oly nehéz, mondá helyét elhagyva Luczián s a titkos ajtóhoz lépett. Ezen ajtón ment le a parkba és nem tért többé vissza.

— Ott ajtó van? kérdé Sarah hasonlóan odamenve.

— Titkos rugóval.

— Nyissa ki, szeretném látni.

— Én nem értem a mesterségét, de Edithe már fölnyitotta.

— Edithe? Mi czélból, lement erre. . . .

— Egyszer együtt mentünk le.

— És ön még sem tanulta meg nyitját. Ej ej ifju ember, az ilyet sohasem kell elmulasztani, hát ha szüksége lenne reá. A jelentőségteljes kétértelmű hang újra arczába kergeté vérét Lucziánnak, mint oly gyakran lady Sarah szavaira, s minden igyekezetét ráforditá, hogy eleget tegyen kívánatának.

De minden hasztalan volt, az ajtó csak zárva maradt.

Egész idő alatt arról beszéltek, Saraht nagyon érdeklé a dolog és Julia története; a tapasztalatlan Lucziántól mindazt kivette, a mit akart és a megnyit az maga is tudott. . . .

Midőn Edithe hazaérkezett, a hátulsó udvarok egyikébe hajtott, gyalog akarván a kastélyhoz menni észrevétlenül, de Jakab az istálló előtt várta a ponny-fogat megérkezését.

— Honnét jössz? kérdé unokahugát lesegítve, míg homlokán felhők ültek.

— A Herbert gyermekektől: mondá összeszedve minden nyugalját Edithe Az egyik halálos beteg.

— Mit törődöl vele?

— Az keresztényi kötelesség.

— Kértelek, hogy ne járj ama házhoz, folytatá szenvedélyes haraggal Jakab Edithe mellett haladva a kastély felé. Megakartalak kimélni attól, hogy egyenesen meg kelljen tiltanom.

Edithe nem felelt.

— Nem fogsz többé odamenni, mondá szigoruan Jakab. Ezennel megtiltom.

— Meghagyjam halni azt a gyermeket, a nélkül, hogy lássam?

— Minden haldoklóhoz elakarsz menni?

— Jakab, Jakab! kiáltá megbotránkozva a leány.

— Megtiltom, hogy elmenj! kiáltá dühvel a herceg, szemeit társnőjére szögezve, ki az izgatottságtól reszketve ment mellette.

— Hallottad? kérdé tőle Jakab.

Edithe fejével intett. Torkán akadt a szó, és könytől ázott arczczal érkezett szobájába.

Jakab még hosszú ideig járkált föl és alá a vizes utakon a kastély közelében, nagy izgatottsága csak lassankint birt lecsendesülni.

Az ebédnél majdnem kizárólag unokahugán függött tekintete, ki halványan, de vonásain különös határozott kifejezéssel ült vele szemben. Sarah majd őt, majd Jakabot nézte s meg volt győződve, hogy történt közöttük valami.

A következő nap tiszta, fényes volt. Az idő határozottan tavasziasra fordult. Edithe sétálni ment a társalkodónővel, de annak feltűnt szokatlan szomorúsága, észrevette, hogy az erősen tünődik valamin, s ő bármit beszélt is neki, alig hallotta.

És igaza volt. Edithe kétségbe volt esve, nem tudta mit tegyen, mi módon váltsa be Herbert kapitánynak tett ígéletét . . .

Két órával az ebéd előtt, visszatértek a kastélyba.

Ót óra volt s teljesen sötét. Előtte való este fényes holdvilág sütött s Edithe erre a kétes fényre számított, hogy tervét kivigyje. Szavát minden áron be akarta váltani.

Az ebéd előtt fölüzent a táblaterítőnek, hogy számára ne terítsenek. Beteg s nem megy ebédhez.

Lucziánt magához hivatta s rábizta, hogy mondja meg nagyatyjának, hogy gyengélkedő, hogy lefekszik és pihenni akar

— Nem tudom, beszélhetek-e a nagypapával, — viszonzá Luczián. — A káplán egész délelőtt nála volt, azt mondja, olyan gyenge, a milyen még soha sem volt.

— Mindegy, ha látod, mond meg neki üzenétemet.

Luczián elhagyta a szobát. Meg volt győződve, hogy semmi baja sincs s csak Sarah társaságát akarja kerülni.

Edithe az ablakhoz állt és leste a nap végső sugarait, mik még itt-ott a szakadozott felhők között a földre kandikáltak. Nézte az egymásután felgyuló csillagokat, a félig telt hold vékony fényét, mely rézsutosan világolt be hozzá, hallotta az ebédet jelző első és második csengetést, hallotta az egyhangu lépteket a folyosókon, mik mind a nagy terem ajtajánál vesztek el. Azután csendes lett minden, s ő fekete schwált borított magára s menni akart.

Midőn az ajtó-kilincsre tette kezét, eszébe jutott

valami. A gyöngysor . . . Visszatért, kivette a bezárt fiókból, kezére csavarta s nyugodtabb volt. Miért? Maga se tudta. Nagyon kedves, nagyon drága volt neki ez az ékszer, az első ilyenemű ajándék, mit életében kapott, hogy mennyi értéket képvisel, arra soha sem gondolt, nem is tudta megbecsülni. Megdöbbsent, midőn Sarahtól hallá, hogy méltó volna az egy királynénak. Neki csekélység volt az érték, melyet az képviselt. Ő másért becsülte.

Kilépett szobája ajtaján, végig suhant a folyosón, senkivel sem találkozott. Mindenki az ebéddel volt elfoglalva, urak és cselédség egyaránt. A lépcsőház ajtaja tudta, hogy ilyenkor be van zárva. Arra nem juthatott volna ki, csak egy utja volt céljának elérésére. A könyvtár titkos ajtaja.

A lépcsőkhöz érve, fölfelé fordult és futott a második emeletre. Mióta Tuwnellék Hergarton időztek ott is minden ki volt világítva mindennap. A lépcsők, a folyosók, termek és a könyvtár, minden fütve s ő a legnagyobb gyorsasággal haladhatott előre céljának kivitele felé . . .

Belépett az első terembe, azután keresztül a mozaik termen gyorsan be a könyvtárba. Üres volt, a hosszú zöld posztóval bevont asztal fölött függő leborított lámpák kétes világosságot terjesztettek, csak az asztalon levő könyveket, ujságlapokat világítva meg fényesen. A keskeny, hosszú magas ablakokon besütött a hold, de ő mindezt alig látva, sietett a tapét ajtó felé.

Midőn megnyomta a rugót, melynek titkát már ismeré, szive oly hangosan dobogott, hogy kezeit egy perczig keblére szorítá, le akarván azt csendesíteni.

Mitől félhetett?

Senki még csak nem is gyanítá tervét.

A hogy elmegy, ugy vissza is jön: gondolá. A ponny kocsit a párk egyik mellék-kapujához rendelé, hogy várjon reá. Megtartja szavát, megnézi Tibáldot, a kapitány megmagyarázza neki a csigalépcső végét a jávorfák között, s ő midőn mindenki alszik, csendesen, nesz nélkül vissza fog térni.

Ez volt az ügyesen, jól kigondolt terv, szerinte semmi véletlen eshetőségtől sem lehetett tartani.

És mégis, midőn a fölpattant ajtónyílásból sötét, penészes levegőjü ür tátongott felé — megdöbbsent. Összekellett szedni minden bátorságát. Csak a természetében levő nagy erély győzött félelmén. Nem mondhatta senki, hogy ő olyan ígéretet adott, a mit nem tudott beváltani.

Megindult. Kis aranypor bőrből készült czipős lábát az első lépcső fokára tette, s becsapta maga után az ajtót. Most már kívül volt a kastélyon. Akár meg is halhatott volna, ott talán félévig sem keresték volna.

Lassan tapogatózva haladt egyik lépcsőről a másikra lefelé. Olykor egy-egy állat futott el lábai előtt, nem tudta, egér-e vagy patkány. Rémes zinzogást hallott. Feje fölött denevérek röpködtek, s

ő koronkint fölsikoltott. Nem kellett hangját visszatartani. Tudta, hogy ha teljes erejéből kiabálna is, nem hallaná senki, tompán visszaütődött minden hang a vakolatlan boltozaton.

Most már mindegy volt. Haladt ingadozás nélkül előre. Még csak meg sem bánta, hogy erre az utra vállalkozott. A sikerrel biztatta magát. Képzelete már előre lefesté neki a kisdud nyájas meleg szobát, hol a kapitány bámulva fogadja, s ő diadalmasan mondhatja neki: ime megtartám szavamat!

Hogy milyen áron, milyen próbáltatásokkal, milyen veszélyvel: azt nem szándékozott neki megmondani.

Végre leérkezett. Már látta a nyílás üregében a hold keskeny pásztáját, s a közel álló fák száraz ágai benyultak az utolsó lépcsőig.

Fölkialtott örömeben, midőn az üregből a parkba lépett, de visszahökkenve állt meg, egy fekete köpönyegbe burkolt férfi alak állt előtte, mélyen szemére huzott kalappal.

— Ne ijedjen meg, grófnő! mondá halkán a férfi s Edithe Herbert kapitány hangját ismeré fel.

— Ön itt? kérdé meglepetve. Mi hozta ide s kit várt e helyen?

— Kegyedet.

— Az lehetetlen.

— Tudtam, hogy megtartja szavát és eljön. Meg akarva kimélni a hosszú uttól s gyanítva, hogy jön már, a rendes időben eleibe jöttem az erdőn, hogy

megmondjam, miként a gyermek jobban van. Azt reméltem, hogy szembe találok. De nem jött, végig haladva hát az erdőn, a park oldalkapujáig jöttem. Ott várakoznak a ponnyk. A groom azt mondá, hogy kegyedre várakozik, mennek valahova. Ekkor tudtam, hogy ily időtájban már csak a könyvtár felé szabadulhat a kastélyból, mint a hogy emlité a multkor. Ide jöttem hát. hogy megmentsem a veszélytől, s azt mondjam: menjen gyorsan vissza a merre jött. Én majd a groomot a ponnykkal visszaküldöm az istállóba.

Edithe oly valamit érzett, a mit még soha.

Volt valami a kapitány hangjában, előadásában modorában, a mi kivételnélkül hatott. Azon gyengéd melegség, mely egykor megbővülte a szép herczeg leányt, s most épen ugy birtokába vette a kis unokahug szivét, mint a hogy megnyert, megbüvölt volna minden asszonyt.

— Valóban jobban van a gyermek? kérdé habozva, talán hogy hallja még egyszer azt a szivéig ható hangot, mert arczát nem láthatta.

— Láza elmúlt. Legyen nyugodt. Ha nem volna ugy, észrevenné, hangomon, mely most, nyugodt örvendő. Térjen vissza, és ne jöjjön addig mig, könnyen veszély nélkül nem szabadulhat. Ne kockáztasson semmit Edithe.

A leány megrázkodott.

Herbert most először ejté ki nevét, daczára a közel rokonságnak. És milyen hangon mondá e szót

Edithe! A nap forró csókja nem melegitheti jobban a földet, mint ez az egy szó a leány megdermedt szivét.

— Megyek, — mondá készségesen. Ha azt mondta volna neki Herbert: «haljon meg!» azt is éppen úgy megtette volna. Félig megfordult. Aztán megállt, habozott. Köszönöm, hogy eljött: mondá s kinyújtá kezét, hogy a kapitányet megszorítsa.

A hold e perczen teljes fényvel bukkant ki a felhők közül s rásütött Edithe karjára, melyen a fehér gyöngysor tündöklött.

A kapitány csudálkozó mozdulatot tett.

— Gyöngyét is magával hozta? kérdé önkéntelen mosolylyal, s csodálatos lágysággal.

— Meg akartam önnek mutatni, viszonzá zavarral a leány.

— Isten önnel, siessen. Nem fél a komor rideg sötétségben?

— Most már nem félek semmitől.

— Fölvezetném egy darabon, de jobbnak tartom, ha egyedül megy. Isten vezérelje; mondá Herbert s eltűnt a vastag törzsek mögött, és magával vitte a fényt, a meleget, Edithe bátorságát, ki reszketve kuszott fölfelé s dideregve huzta össze swalját a penészes, nedves levegő ellen . . .

Ezalatt az ebéd elvégződött s a társaság, mint rendesen, a nagy teremben időzött.

Az öreg herczeg nem volt jelen az ebédnél, ágyban maradt, mint mondá: pihen. Nyolczvankét éves

volt s a téli hideg évről-évre gyengébbé tette, mert ilyenkor nem mehetett levegőre.

A társaság lady Sarah, lord Tuwnel, Jakab herceg, Luczián, az angol társalkodónő és a káplánból állt.

Társalgás közben Sarah és Jakab az irodalomról és könyvekről kezdtek beszélni. Mindketten nagyon műveltek voltak, sokat láttak a világból, sokat olvastak, s bár Jakab nem volt különös jó kedvű, érdekelte őt a társalgás.

Sarah egy könyvet nevezett meg, mely a könyvtárban található volt, s melyből fölolvasni akart valamit.

— Majd Luczián lehozza, mondá Jakab.

— Fölmegyek érte magam, mert csak én tudom, hova tettem azt olvasás közben, viszonzá Sarah elhagyva helyét.

— Szabad fölkiéernem? kérdé Luczián.

— Jöjjön, mondá lady Sarah s az ifju Szadovay karját nyujtván neki, sietve hagyták el a termet.

A könyvtárba érve, Tuwnelné a terem azon részébe ment, hol a könyvet hagyta, s kinyujtván karját a kötetekkel megrakott egyik etagére felé, mindketten valami különös neszt hallottak.

Sarah hirtelen visszahuzta karját és a tapét-ajtóra nézett.

Tisztán hallotta, hogy onnét jött a nesz.

Luczián is az ajtóra függeszté szemeit.

— Mi lehet? kérdé halkan Sarah.

— Valaki jár ott,

— De ki . . . ilyenkor? Jakab azt mondta nekem nem használják ezt a kijárást.

— Akarja, hogy fölnyissam az ajtót s letekintsek?

— Nem nem, ki tudja, nem gonosztevők-e. Hivjon először többeket ide.

— Nem félek én senkitől, viszonzá hetykén az ifju hős, bátorságát akarván bebizonyítani imádottjának s az ajtóhoz futva megnyomta a rugót, mire az fölpattant és kinyilt.

Edithe állt a sötét üregben.

— Kegyed az? kérdé gunyosan Sarah. Csodálatos sétálási helyet választott holdvilágos este.

— Te — Edithe — itt? kérdé megdöbbenve Luczián, s kissé bosszankodva Sarah roszakaratu gunyos megjegyzésén.

— Idejöttem szórakozni a könyvtárba s megtekintém a titkos lépcső lejárataát, viszonzá a kérdett, észrevehető elfogult hangon, mialatt rá sem pillantva Tuwnelnéra, gyorsan keresztül haladt a szobán s elhagyta azt, mielőtt több kérdést intézhettek volna hozzá.

Sarah hangos nevetésben tört ki.

— Különös szokások uralkodnak Dalmáciában mondá gunyosan. Ifju leányok éjjel titokban ki- és bejárnak a kastélyba, s a mellett menyasszonyként szerepelnek. . . .

— Bocsánat lady Sarah, ez az ifju leány az én nővérem, mondá heves sértődéssel Luczián

— Mit változtat ez a dolgon?

— Kérem jobban megválasztani szavait.

Tewnelné gunyosan végig nézte őt.

— Ezt én mondhatnám önnek, viszonzá, s ott hagyta haragjában felindulásában reszketve Lucziánt, és büszkén végig sétált a könyvtáron és a többi termeken le, a hol Jakabot és a többieket hagyta.

Alig várta, hogy elmondja azoknak, a mit látott.

Mindenki bámulva hallgatá. Jakab fölugrott dühében, kifutott és rohant Edithe szobái felé.

Az ajtót zárva találta, s öklével ütött arra és unokanővére nevét kiáltá.

— Ki az? hangzott belőlről egy halk reszkető hang.

— Én vagyok Jakab. Beszélni akarok veled.

Az ajtó pár pillanat múlva felnyílt.

Szemközt álltak egymásnak. Jakab szeme villámokat szórt

Edithe nyugodt volt.

— Igaz, a mit lady Sahrab eszélt nekem? kiáltá a herczeg.

— Igaz.

— Mit kerestél ama titkos lépcső üregben?
Edithe hallgatott.

— Felelj! kiáltá Jakab teljesen elvakulva dühében.

— Ki kényszeríthet arra?

— Én és atyám. Jer a herczeghez, mondá, megragadva kezét.

— Bocsásd el kezemet, mondá Edithe. Szabad akaratomból követlek. Megkérdzem tőle, szabad-e velem ily módon beszélni s így bánni fiának?

— Jer! mondá Jakab megindulva előtte.

Edithe követte.

A herczeg előszobáján át annak nappali termébe értek, honnét csak egy szőnyeg-ajtó választá el a háló-szobát.

Jakab félrehuzta azt s rohant az ágyhoz, melynek zöld damaszk függőnyei le voltak eresztve. Az ágy mellett az őszhaju öreg komornyik ült.

— Csendesen kegyelmes ur, sugá, a herczeg alszik.

De Jakab nem hallgatott reá, széttárva a függönyt, betekintett, de rémülten hökkent vissza s elsápadva szemlélte atyját.

Edithe nyomban követve őt, a függöny mögé pillantott, aztán keserü fájdalommal mondá :

— Nagyatyám, már nem tarthat ítéletet fölöttem, s az ágy mellé térdelve imádkozott.

Metopfrán Erastus herczeg halva feküdt ágyában.

TIZENHARMADIK FEJEZET.

E nem várt és gyorsan bekövetkezett haláleset, nagy zürzavart okozott a kastélyban.

Tuwnel Sarah borzadt minden szomorúságtól, s midőn meghallá, mi történt, a komornának rögtön podgyászolni parancsolt.

Senki sem törődött vele, vagy elutazásával, s ő dühösen gondolt arra, hogy Edithének határozott szerencséje van, mert most már teljesen kezében volt, megsemmisithette volna őt, s csakis ily nagy eseménynek kellett közbejönni, hogy az — kisikolhassék kezei közől.

Majdnem szó és bucsu nélkül hagyta el férjével együtt Hergártot.

Jakabnak írásban fejezte ki részvétét, kérte, hogy kövesse őt Nizzába, hoi a tél hátralevő részét tölteni fogja, s másnap hajnalban elutazott.

A kastélyban mindenki ébren tölté az éjet.

Edithe nagyatyja mellett virrasztott, imádkozott és tépelődött: Jakab rendeleteket adott ki a ravával felállítására és a temetésre nézve. Jöttek-mentek a lovas emberek a közeli városba, élénk zaj, zsvivat volt a kastély területén. Az uradalom munkásai, tisztjei mind begyűltek a halál hírére, és az állomásra minduntalan lovász ment sürgönyvel, egész éjjel tevékenységben tartván a sürgöny-gépezetet.

A következő napon már a kis vörös-fedelű házban is megtudták az öreg herceg halálát.

Cordula két piczi gyászruhát varrt.

— Minek a gyász, kérde komoran Herbert az öreg cseléd-től. Métopfrán herceg soha sem ismerte el gyermekeimet unokáinak, s felesleges iránta ez a figyelem.

— Edithe grófnőért teszem, viszonzá Cordula, — kinek jól fog esni, mert ő szerette nagyatyját, bár az gyakran kemény volt iránta.

E megjegyzés lefegyverzé a kapitányt, s szó nélkül engede fiaira földadni a fekete öltönyt a temetés napján, mely fölülmulta magát pompájában; messze vidékről jöttek megadni a végtisztességet az öreg Metopfrán hercegnek, ki nem csak Dalmáciában birt uradalommal, hanem birtokai kiterjedtek Magyarországra és Ausztriára is, hol mindenütt ezrekre menő holdakkal rendelkezett.

Nyolcvankét évet élt, s ez idő alatt az ember, sok barátot és sok ellenséget szerezhet magának. Neki az utóbbiból több jutott. Kemény, türelmet-

len, büszke természetű volt, három oly tulajdonság, melyek egyike sem alkalmas arra, hogy rokonszenvet nyerjen maga iránt. A mi jót tett az életben, az csak magas állása és nagy vagyonából származott. Tudta, hogy a nagy állás és nagy vagyonnak nagy kötelességei vannak. Szívének nem volt azokkal semmi dolga.

A hol az érzésnek kellett volna felszólalni: ott sivár és néma maradt minden iránt.

A nagy gyászlobogók Hergárt tornyain, messze ellátszottak, s a komor szél, mely a tavaszi időnek elvette verőfényét, zugva lobogtatá a levegőben a halál e jeleit, az alatt álló ezerekre menő közönség feje fölött. A fáklyák lángjai komor nyelvekben nyultak az érczkoporsó fehér szemfedőjének csipkéi felé s a koporsót borító megszámlálhatatlan koszoru és virághalmaz szinevesztetten zsugorodott össze a jeges szél érintésére, s talán azon még jegesebb levegő kiszivárgására, mely a koporsóba zárt halott szívét egész életében megdermeszté; most a virágok is elaléltek tőle.

Számtalan távoli rokon érkezett a temetésre, de a közelgyászolók csak Jakab herczeg, Edithe és Luczián voltak.

Ők követték hárman közvetlenül a koporsót, ők voltak az utolsók, kik elhagyták a sirboltot, hogy kiki szobájába vonulva, még egy-egy imádságban könyörögjön a megboldogult üdvözüléseért és bűneinek bocsánatáért.

A temetés napja csendben, komoran mult el. Az idegenek elszéledtek, néhány közelebbi rokon a következő nap hagyta el Hergartot, csak az uradal-
mak hivatalnokai, tisztjei s főnökei maradtak, hogy üdvözljék uj urukat, Jakab herczeget, ki csak akkor fogadta őket, midőn az utolsó vendég is elhagyta a kastélyt.

A harmadik napon fölbontatott a végrendelet, melyet Edithe szivdobogva hallgatott végig, remél-
vén, hogy abban a Herbert-gyermekekről is lesz megemlékezés.

Csalódott.

Egyetlen szó sem volt rólok, mintha nem is lé-
teztek, nem is az ő véréből való vér, és husából
való hus lettek volna.

A birtokok legnagyobb része hitbizomány volt s
igy Jakabé. Lucziánnak hagyott az anyjáról őt illető
részen kívül egy magánvagyonot. Edithe azt kapta,
a mi szintén anyai részcől illette őt, s rá nézve a
herczeg még azon határozott akaratot fejezte ki
végrendeletében, hogy mielőbb Jakab neje legyen.

Jakab herczeg a végrendelet ezen részének olva-
sása alatt, kérdően, feszülten, baljóslatu kifejezéssel
szegezte unokahugára szemeit, ki lesütött fővel,
mozdulatlanul, de tartásában bizonyos határozott-
sággal hallgatta végig a reá vonatkozó rendelkezést.

Midőn e szomorú felolvasást bevégezték, Edithe
elhagyta a könyvtárt, hol a végrendelet fölbontása
történt s lakosztályába ment.

Haragot érzett nagyatyja iránt, ki ily igazságtalan tudott lenni Herberték iránt. Azt, hogy az árvákat a törvény védi jogaik teljes megcsorbitása ellen, ő nem tudta.

Szilárd elhatározása volt, saját örökségét két kis unokatestvérével megosztani. Amaz est óta, midőn előbb Herbert kapitánynyal, azután Sarahval találkozott, nem volt egy nyugodt percze, egy tiszta gondolata. Jakab durva megtámadása, a kiméletlenség, melylyel az őt nagyatyjához hurezoló, reá azon megrendítő esemény, hogy azt halva, megpillantágyában, oly foku izgatottságba hozta őt, hogy gondolni sem tudott semmire, s csak a temetés után vette észre, hogy amaz éjszakai útja közben a Herberttől kapott «gyöngysort» elveszíté karjáról.

E fölfedezés majdnem kétségbeejté őt.

Tisztán, világosan emlékezett, hogy midőn a kapitánytól elvált és visszaindult a lépcsőkön, a gyöngyök még kezén voltak. Tehát a sötét üregben kellett azt elveszitenie, s így még egyszer el kell oda, neki menni, hogy a drága gyöngyöket visszahozza mik kétszeresen drágák voltak neki: értékre is, de különösen mint emlék Herberttől . . .

A végrendelet felbontása és felolvasása után azt remélte, hogy egy időre nyugalma lesz s kipihenheti a sok váratlanul egymásra zuduló csapástól, a mely érte és majdnem elszédítette őt.

Csalódott.

Alig hogy szobájába ért s a hivatalos urakat,

kik a végrendelet felbontásánál jelen voltak, elrohogni hallá, azonnal Jakab jelenteté magát nála, komornája által, kit most már, mint a kastély egyedüli urát, el nem fogadnia lehetetlen volt. Azt üzenté, hogy: rendelkezésére áll s kész fogadni a herczeget.

Néhány percz mulva Jakab lépett a szobába.

— Köszönöm, hogy elfogadtál. — mondá egy székre ereszkedve, mig Edithe állva maradt előtte. — Annak veszem ez engedélyt, hogy felvilágosítást akarsz adni multkori tettetdről, melyet amaz emlékezetes estén elköveltél?

Edithe türelmetlenül rázta meg szép fejét.

— Elkövetni? — mondá komoran, — ez nem a helyes kitétel. Elkövetni csak rosszat szoktunk. Én nem tettem semmi megrovásra méltót, s nem fogadom el e kitétel.

— Mondd meg, hol voltál amaz este, s mi okból használtad a titkos kijárást?

— Nem tartozom felelettel.

— Sőt kétszeresen felelős vagy nekem. Először mint a család fejének s atyám halála óta gyámodnak, másodsor mint leendő férjednek.

Edithe önkéntelen föl vonta vállát.

— Abból nem lehet semmi, — mondá nyugodtan, de igen határozottan. — Ez a házasság nagyatyám kívánata volt, most nincs annak betartására többé szükség.

Jakab herczeg ajkába harapott, hogy haragja ki ne törjön.

— Ennek meg kell lenni, — mondá fenyegető elfojtott hangon.

— Ki kényszeríthet reá? Én nem szeretlek téged, te se engem, s így nincs ok, hogy miért teljessem nagyatyám alap nélküli kívánságát.

— Meggondoltad, mi lesz sorsod, ha e házasság létre nem jön? — kérde Jakab

— Még nem gondolkoztam rajta.

— Nos, én elmondom, hogy tudd, a mit te valószínűleg el sem tudnál képzelni.

Edithe az átelleni székbe ereszkedett.

Jakab egy pillanatig reá függeszté szemeit, s e pillantásban oly mély, szilaj, fékezetlen szerelem lövelt Edithére, hogy az lelke mélyéig megrendült attól.

— Ha nem akarnál nőm lenni s valamely méltatlak házasságra szándékoznál lépni, két ut áll előtted: a zárda vagy örültek háza.

Edithe megrendülve ugrott föl helyéből.

— Álmodom-e? kiáltá kezeit összecsapva s könnyek tolultak szemébe. — A tizenkilencedik század felvilágosult korszakában mondja ezt Metopfrán Jakab, a művelt, világlátott, utazott herczeg? . . . Valóban nagyon rossznak kell lenned, hogy e fenyegetést kimerted ejteni.

— Egy dologban nagyon rossz vagyok: ha így tetszik neked azon szigorúságot nevezni, melyvel őseim tiszta nevét, foltnélküli multját őrzöm! Ez irányban elveim változhatatlanok, szivem kérlelhe-

tetlen, annál is inkább, mert saját testvérem volt az: ki az első csorbát ejtő, azon tökéletes egészen, melyet Metopfrán-család századokon át képezett.

Edithe elborzadva hallgatott, arcát kezeibe rejté.

— Az arisztokracziának tekintélye, kiváltsága nimbusza évről-évre fogy, csekélyebb lesz, az ilyen sarjak által, minő nővérem volt. a minő te vagy. Nekünk, olyanoknak, kik még megtudjuk szabni a határ-vonalat, köztünk és a nép között kell hát azt, a mennyire képesek vagyunk, védeni s török vagy szakad, de tekintélyünket fentartani azon az áron is, ha netalán bünt követnénk el. Most tudod sorsodat. Határozz!

— Jó, — mondá Edithe nyugodtan, s nagyon is gyorsan arra, hogy az igaz lehessen; — megadom magamat elveidnek. A zárda és tébolydától reszketek, csak arra kérlek, adj néhány hónapi időt.

Jakab gondolkozott.

— Legyen! — mondá kis szünet mulva. — Kivánságodba beleegyezem, de figyelmeztetlek, hogy e percztől Metopfrán Jakab herczeg menyasszonyának tekintsd magad, s ahhoz képest élj és cselekedjél.

Edithe egy közel álló székre rogyott.

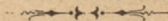
— Meddig terjed ez a figyelmeztetés? — kérdé elfojtott hangon. — Rabnak kell ezentul tekintenem magamat Hergárton?

— Szabadon jöhetsz, mehetsz, mint eddig. Csak egyetlen utat tekints nem létezőnek: mely a Herbert-gyermekekhez vezet.

E szavak után Jakab elhagyta a szobát, Edithe pedig hangos zokogással borult a szék párnájára, s elhatározta, hogy történjék vele bármi, e borzasztó helyzetből kiszabadítja magát. Öngyilkos lesz, vagy megszökik, de Jakab nejevé nem alacsonyítja magát, kinek oldala mellett nem feleség, hanem rab-szolga volna s inkább a halált választja, mint az olyan életet.

Jakab lecsillapulva, megnyugodva tért szobáiba. Nem kétkedett azon, hogy Edithe szavát megfogja tartani, feltette magában, hogy annak éjszakai kirándulását többé nem kérdezi; de a könyvtár titkos ajtaját még az nap befalaztatá.

Edithe megtudva ezt, majd megőrült kétségbeesésében, mert meg volt győződve, hogy a «gyöngysort» ott vesztette el karjáról, s hogy azt most már nincs módjában többé megtalálni.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET.

Tuwnel Sarah a legmogorvább kedvben érkezett a vasuti állomásra, mert még egy ideig nem szándékozott Hergartot elhagyni, hol a hercegi fény nagyon kellemesen hatott reá, s kissé kimerült idegéinek és életuntségának felfrissítő volt mindaz, a mit ott talált. Még maga az Edithel való vetélkedés is Jakab miatt, kit egykor ő utasított el magától, mert megunta, s most új érdeket kölcsönzött a hercegnek, előtte az, hogy nősülni készült, s hogy ő ezt a házasságot semmivé akarta tenni.

Valami új, valami szokatlan és pikáns volt ez neki, s most egyszerre a sors elsodorja őt ettől a szórakozástól és elkergeti Nizzába, Monte Carlóba, az alá az unalmas örökké mosolygó ég alá. Hisz a virágillatból és az aranyok csörgéséből, napsugárból, ő már annyit élvezett az életben, hogy nem érdeklé őt mindaz többé, s nagyon sajnálta Hergartot odahagyni De hát mit tehetett ?

Halottas házban lenni! Brr. Ez borzasztó gondolat volt. Imádkozást, temetést látni, hallgatni. Ezt nem kerülheti el, legalább addig nem akar semmi szomorúságot látni. Mindig borzadt az enyészettől, kerülte a hol halált vagy hervadást látott.

Megérkezve az állomásra, a perronon járkált férjével föl és alá, midőn egy magas, karcsu, de a mellett erőteljes férfi alak tűnt szemébe tengerész-tiszti egyenruhában.

Rögtön Herbert kapitány jutott eszébe, kiről fiatal imádója Lucziántól egyet-mást hallott, s tudta, hogy annak gyermekei Hergárt területén laknak. Ügyes, gyors találékony agyában rögtön egy különös eszme támadt.

Tudta, hogy Edithe nagyon kedveli a Herbert gyermekeket. Egy pillantás a tengerész-tisztre, azt mondá neki, kedvelheti az atyját is, ki nem csak rendkívül rokonszenves egyéniség volt, hanem ritka szép férfi is, kiről most már csak azt szeretne volna tudni, hogy kellemes, tehetséges, művelt ember-e — a min, látva megjelenését, mozgását, öntudatos fejhordozását — alig kételkedhetett, s ismerve a regényt, melynek az hőse volt, százszoros érdekekkel birt az előtte.

Ha ez a kapitány jobban tetszenék Edithének Jakabnál, nem csodálnám, gondolá, Herbertről nem véve le szemeit, ki közönyösen járt föl és alá mellette, és egy pillantására sem méltatá az elkényeztetett szépséget, Twnel Saraht, kit ez a látszólagos

közöny leirhatatlanul bosszantott. Sugva mondá férnek. — Igyekezzünk egy és ugyan azon kupéban utazni a tengerész-tiszttel. Mulatságosabban fog telni az idő.

A lord, mindig udvarias, teljesítője neje kívánatainak, ugyanabba a fülkébe rakatta kézi podgyászát, a hová a kapitányét tették, ki csak az utolsó perczben ugrott be, midőn harmadikat csengettek.

Tuwnel lord és neje már helyükön ültek. A tengerész-tiszt sipkájához érteté kezét, midőn a fülkébe lépett, s leült egyik sarokba; alig pillantva utitársaira, a vidéken legelteté szemeit.

Sarah nem véve le róla szemeit, elhatározta magában, hogy, sohasem látott utitársánál érdekesebb férfit. Csak az bosszantá, hogy annak szép, hosszúkás szabásu pilláktól árnyékolt sötétkék szeme, egy pillanatra sem fordult felé.

Ez megfoghatatlan, de nagyon érdekes volt előtte.

Fehér elefántcsont czigaretta-tartót vett elő grófi czimmerrel, s kivéve abból egy czigarettát, ide-oda forgatta, mintha keresne valamit.

— Nem tudom meggyujtani, mondá fönhangon francziául férjének, nincs nálam tűz.

A kapitánynak lehetetlen volt ezt nem hallani.

— Én szolgálhatok, mondá udvariasan elhagyva helyét, s elővéve gyufatartóját, odanyujtá a tüzet Tuwnelnének.

— Remélem, nem kellemetlen önnek a dohányfüst kapitány? mondá Sarah.

— Legkevésbbé sem. Sőt, ha megengedi asszonyom, most már én is rágyujtok.

Tuwnelné kecses fejbólintással válaszolt.

Meg volt törve a hallgatás jege, s e percztől Sarah szünet nélkül fecsegett. Eszének szikráit sziporkáztatá, s bár a kapitány csak egyes feleleteket adott, a társalgás pillanatra sem hanyatlott, miután az angolnő mester volt annak föntartásában.

A tengerész-tiszt látván, hogy nem menekedhetik ez ismerettségtől, végre megmondá nevét.

— Herbert kapitány vagyok, mondá, a házaspár előtt meghajtván magát.

A lord meg volt lepetve e nevet hallva, de neje teljesen készen volt reá, mert már régen kitalálta, hogy kivel hozta őt össze a véletlen.

— Kegyed most hajójára utazik? kérdé Sarah.

— Nem. Csak néhány állomásig megyek, s ma a nap folytán még visszatérek.

— Itt lakik Hergárt közelében?

— Félórányira.

— És mégsem mutatta a kastélyban magát, hol én több mint két hónapot tölték, folytatá Tuwnelné, nem akarván tudatni, hogy ismeri a kapitány történetét.

— Nem járok sehova, viszonzá hűdegen Herbert, és Sarah rögtön elejté a tárgyat s másról kezdett beszélni.

Egy ideig általánosságokról folyt a társalgás, de úgy látszik Herbert jobb szerette volna annak vé-

gét szakítani, mert koronként visszadőlt székében, s a gyorsan változó és tovatünő vidékre függeszté szemeit. Tuwnelné azonban nem értett vele egyet, s nem akarta használatlanul hagyni azt az időt, mit együtt töltenek.

— Hallotta kegyed, hogy a herczeg, a mult este hirtelen meghalt? kérdé minden előzmény nélkül tőle.

— Hallottam.

— Ez nagy változást fog Hergárton előidézni, most kénytelenek elhalasztani az — esküvőt.

A kapitány feltünően elhalványodott.

— Miféle esküvőt.

— Ön nem hallott arról? Jakab herczeg Szadovay Edithét, unokanővérét veszi nőül, mondá Sarah a kapitányra függesztvén szemeit.

Herbert hallgatott.

— Kegyed nem tudta ezt?

— Kevés emberrel jövök össze, s azok nem tudtak erről semmit.

— Csodálatos, hisz ez már hónapok előtt bevégzett tény volt.

Herbert némán ült helyén. Arcza mozdulatlan volt, de szemének kifejezését nem volt hatalmában megváltoztatni s abban élénk fájdalom tükröződött, mi nem kerülte el Tuwnelné figyelmét.

Szeretik egymást, — gondolá örvendve. Edithe légyottról jött tegnap este. Ezt jó lesz Jakabnak tudtára adni.

Herbert nem beszélt többet, s kis idő múlva gépszerűleg nyult zsebébe s egy ékszertokot vett elő, melyet fölnyitva, szomorú tekintettel vizsgálta annak tartalmát.

Sarah, ki egy mozdulatát sem veszté szeme elől kinzó kíváncsiságot érzett megtudni, mi van az ékszertokban, mely rózsaszínű bársonnyal volt bevonva s nagyon finom eleganciával kiállítva.

Merészségéhez folyamodott.

— Szabad nekem is megtekintennem ama szép tok tartalmát, — mondá, gyorsan elhagyva helyét s a kapitányhoz lépett, mielőtt az azt elrejthette volna. Én müértő vagyok, egyik fő szenvedélyem szép ékszerek vizsgálása.

Ráhajolt arra és meglepetve kiáltá:

— Edithe gyöngyei!

A kapitány összerázkodott.

— Csalódik asszonyom, — mondá hidegen, mi-alatt zsebébe rejté a tokot. — E gyöngy az én sajátom.

— Pár hét előtt Szadovay kisasszony nyakán láttam, — mondá gunyosan Tuwnelné, — s akkor is bámultam nagyságát és rendkívüli nemes voltát.

— Csalódik, asszonyom.

— Ne fárassza magát, kapitány. Engem minden irányban nehéz tévutra vezetni, de ékszerek dolgában — lehetetlen. Kezeimen több millió értékű ékszer ment már keresztül, s ha nem volnék lady Tuwnel, ékszer-becléssel kereshetném kenyeremet.

E szavak elhangzása után, mint ellenségek ültek egymásnak szemben.

Tuwenelné elfoglalta előbbi helyét s arczán félre- ismerhetetlen káröröm látszott.

E pillanatban megszólalt az állomást jelző sip s azon városban voltak, hova Herbert menni szándé- kozott.

Gyorsan kezébe vette kis kézi táskáját, meghajtá magát az angol párnak és pillanat alatt kiugrott a kupéból.

Sarah sajnálkozva nézett utána.

Régen láttam ily érdekes férfit s ily uri embert, nem csodálom Metopfrán Juliát, hogy oly örülten beleszeretett.

A lord sem Julia történetéről, sem pedig az örült szerelemről egy szót sem tudott, de helyeslőleg in- tett fejével, mialatt a vonat szélgyorsasággal tova robogott velök.

Herbert kapitány összevont szemöldökkel nézett a tova robogó vonat után.

Érezte, hogy nagy ügyetlenséget követett el, és még sem bánta, mert Sarahtól megtudta, hogy Edithe nyakán viselte azokat a gyöngyöket, miket ő adott neki . . . Nyakán viselte, tehát kedvesek voltak neki !

Csendes lépésben haladt ki az indóházból s egy kocsiba veté be magát és a városba hajtattott, hol egy nagyobb ékszerbolt előtt állt meg, és a keres- kedésbe nyitott.

Elővette az ékszereteket.

— E gyöngyök magas helyről hulltak alá, mondá az elősiető ékszerésznek. A rajtok levő rubin csatt rugója megtágult, óhajtanám, hogy azt rögtön helyrehozná. Megvárom, a mig elkészül.

Az ékszerész megvizsgálá a csattot.

— Zuzódást szenvedett, mondá. — mintha valaki rálépett volna. A rubinkő is szenvedett, de az hosszas köszörülést kívánna, a csatt azonban fél óra alatt helyre lesz hozva.

Herbert kapitány helyet foglalt, mig a kereskedő a gyöngysorral távozott.

A kapitány egyedül maradván a boltban, újra elmélkedni kezdett a Sarahtól hallottak fölött.

Edithe hát menyasszony, s ezt neki ettől az idegen hölgytől kellett meghallani. Miért nem közli vele eljegyeztetését a grófnő?

E gondolat fájdalmat okozott neki, a fölvetett kérdésre nem tudott magának felelni...

Midőn Tawnelné elmondá, hogy Edithe menyasszony, szomorúságot érzett s valami különös ösztön készítette őt, hogy elővegye a gyöngysort, melyet ő adott neki s melyet az kezéről a sötét lépcsőkön fölfelé haladtában elveszített. Ő pedig megtalálta, mert nem tudván megnyugodni, ha Edithe csakugyan szerencsésen följutott-e a sötét csigalépcsőkön, meg akarván győződni, csendesen követte s ekkor tünt szemébe a hófehérségében tündöklő gyöngysor, melyet csak akkor vett észre, mi-

dön az már lábai alá került. Innét volt a csatt zuzódása, melyet ő meg akart igazítani, s úgy visszadni a leánynak, ki azt azótamár bizonynyal kereste.

Most már elhatározta, hogy pár nap múlva, mi helyt kis fia jobban lesz, elhagyja Hergárt szomszédságát gyermekeivel együtt örökre.

Mit is keresne, mit is maradna ezentul ott?

Meghalt neje, Julia kívánta, hogy Hergárt közelében neveltesse gyermekeit, mert azt remélte, hogy nagyatyjok, Erastus herczeg, egyszer majd még is csak meglágyul irántuk, míg ha távol vannak, teljesen elfelejti őket. — Nem így történt.

Metopfrán Erastus herczeg sokkal büszkébb volt, sokkal ridegebb szivü, minthogy leányának megbocsátott volna. Most már az utolsó kötelék is megszakadt a család és az ő gyermekei között. Edithe, ki nemsokára Metopfrán herczegné lesz s épen úgy megveti a Herbert-gyermekeket, mint férje Jakob herczeg, s mint megvetették mind a többiek, a kik a döllyfös családhoz tartoztak.

Sóhajtva hagyta el helyét, midőn az ékszerész a boltba lépett s magával hozta a megigazitott gyöngyöt.

— Remek gyöngysor, — mondá a kereskedő. — Nagyértéket képvisel, és ritkán található ily egyformák együtt.

Herbert némán intett fejével. Gondolatai távol kalandoztak. Alig hallotta, mit beszél a kereskedő Kifizette tartozását és elhagyta a boltot.

A legközelebbi vonattal visszautazott Hergartra, hol az épen ott időző orvossal találkozott, ki biztatá őt, hogy a beteg gyermek a legrövidebb idő alatt teljesen egészséges lesz.

— Mikor kelhetek vele utra? kérdé Herbert.

— El akarja őt magával vinni? — kérdé válasz helyett az orvos.

— Minél előbb, ha lehetséges.

— Mához egy hétre. Akkor már márczius hónapjában leszünk, s a levegő enyhébb leend.

— Tehát mához egy hétre Cordula, mondá az orvos távoztával öreg cselédjének a kapitány. Addig podgyászoljon össze mindent, a mire a gyermekeknek szükségük lehet az uton.

— És a többi holmi, a butorok stb.? — kérdé Cordula, — mi történik azokkal?

— Bezárjuk a házat, a mig vevő akad rá, mi pedig soha sem térünk ide vissza.

Az öreg dajka meglepetve nézett urára.

Oly mély keserv, annyi fájdalom volt annak hangjában kifejezve, melyen már rég nem hallotta őt beszélni, s önkéntelen azt gondolá magában: még mindig nem tudja őt feledni, és soha sem is fogja. Szívét letette mellé, a sirgödörbe...

TIZENÖTÖDIK FEJEZET.

Midőn Edithe megtudta, hogy a könyvtár titkos aytaját befalazták, kétségbe volt esve. Nem csak azért, mert többé nem távozhatott arra, hanem a gyöngysor miatt is, melyet, nem kételkedett, hogy ott vesztett el, s most nem veheti többé onnét vissza.

Pedig két dolog elhatározott szándéka volt. Először, hogy vesztett kincsét minden áron megkeresi, másodsor, hogy az utolsó napon, midőn már a házasság elkerülésére nincs más mentség, a titkos aytón hagyja el a kastélyt — örökre.

Most mind e két terv semmivé lett, ha csak új kiviteli módozatot ki nem talál, mert az nem hasonlított jelleméhez, hogy a mit egyszer föltett magában, véletlen befolyások közbenjöttével abban hagyja

Más menedéke nem volt, mint Lucziánt bizni meg a gyöngyök keresésével. Másik tervét pedig, török-

szakad, elhatározta véghez vinni, mert semmi sem volt neki borzasztóbb ama gondolatnál, hogy Jakab neje legyen, ki gyermekkorától gyűlöletes egyéniség volt előtte.

Azonban a sors szeszélye előbb meghozta neki mindazt, a mit ő, még csak a távcl jövőben látott lebegni.

Jakab egy napon, a temetés és Tuwnelék elutazása után, átvéve komornyikjától a postán megérkezett leveleket, az egyikén nagyon is ismerős írást pillantott meg, melyet az első perczben haraggal dobott félre.

— Nincs gyűlöletesebb, mint az olyan nő, kit már megszűntünk szeretni! kiáltá, egyedül tudván magát a szobában.

Először átolvasá valamennyi levelet, csak azután nyult a félredobott után, mely, tudta, hogy Tuwnel Sarahtól érkezett.

Most sem szünik meg osztromolni, hogy jöjjenek utána, gondolá bosszusan, de meglepetve kezdte olvasni az első sorokat, mik egészen mást tartalmaztak, mint ő gyanítá.

«Kedves Jakab!

Tudom, hogy soha többé, vagy legalább nagyon hosszú ideig nem fogjuk egymást viszont látni, s ha igen: teljesen más körülmények között, miután ön a legközelebbi jövőben nősülni szándékozik. Sok szerencsét e frigyhez!

Én a jövőben is hü barátnője maradok, s hogy

már most is jelét adjam azon hálának, melylyel önnek ama sok jóért tartozom, melylyel engem hosszú évek során, és legközelebb is, mint vendéget, részesített; nem állhatom meg, hogy ne figyelmeztessem azon felhőkre, melyek házaselete egére tornyosultak.

Hergártról elutazásomkor a kupében egy férfival ismerkedtem meg, kinél szebb, érdekesebb s rokonszenvesebb egyént még soha sem láttam.

Ez a férfi Hergárt vidékéről tett kirándulást a közeli városba, honnét még ugyanaz nap visszatért, s hol — mint mondá — hetek óta tartózkodik.

A férfi neve, talán már eltalálta: Herbert kapitány, az ön megtagadott sógora.

Mondhatom, hogy nagyon jól mulattam vele, mert ő nemcsak szép, érdekes, rokonszenves, de nagyon szellemdus is.

Ez állítás sokat jelent az én részemről, ki annyi embert ismertem már életemben. Még pedig mindeütt a legkitünőbbeket.

Társalgás közben egy ékszertokot pillanték meg kezében rózsza bársonyból, mely eleganciája által magára vont a figyelmemet.

Tudja, kedves Jakab, hogy az ilyfélékben én műértő vagyok.

Az elegáns ékszertokban egy sor keleti igaz gyöngy volt, minden szem borsónagyságu rubin csattal.

Midőn megpillantám, fölkiálték bámulatomban . . .

Ugyanaz volt, melyet pár hónap előtt, karácsony első ünnepén, Edithe nyakán láttunk.

Ő nem tudta akkor önnek megmondani, hol vette a gyöngyöket.

Most már körülbelül tudjuk, kitől kaphatta azt.

A tengerész kapitány nagyon közel él a tengerhez, a legszebb gyöngy pedig a csöndes Oczeánban terem . . .

Vonja le ebből a tanulságot!

Mindezeket elmondom önnek, hogy későbbi bánattól megóvjam, azt azonban: miként került a gyöngysor vissza Edithetől a kapitányhoz — önre bízom megtudni, kit a talányok megoldásában mindig nagyon ügyesnek ismert

Sarah.»

Jakab herczeg e levél olvasása után fölugrott dühében s azon gondolkodott, kit öljön meg legelőször. Edithet-e vagy a kapitányt.

De csakhamar erőt vett magán.

Ismerve Sarah jellemét: azzal kecsegteté magát, hogy a levél tartalma koholmány s nem egyéb Tuwnelné féltékenységi bosszujánál.

Mind a mellett meg akarta tudni a valót, s elindult Edithe lakása felé, hogy előkérje tőle a gyöngyöket, miknek már eredete is gyanúra adott okot, de most nála kellett azoknak lenni.

Unokahugát szobáiban találta.

— Szeretnék neked menyasszonyi ékszert rendelni, — mondá, belépve hozzá Jakab. — Mutasd

meg kérlek ama szép gyöngyöket, miket karácsony napján nyakadon viseltél, még pár hasonló sorral akarnám azt gazdagítani.

Edithe halásápadt lett, e kívánságot hallva.

— Nos, miért késlekedel? — kérde izgatottan Jakab, rettegve, hogy Sarahnak igaza lehetne.

— Elveszítettem, mondá halkan Edithe.

Jakab hangos kiáltásban tört ki e feleletre.

— Elveszítetted? — kérde dühösen. — Tehát csakugyan igaz. A gyöngysor Herbertnél van. Szólj, mondd el: hogy került az oda.

— Nem tudom, — viszonzá reszketve a leány, — s nem is hiszem, hogy nála van, mert az lehetetlen.

— Ne tettesd magad. Most már ismerem tettetésed. De jó, nem te vagy az, kivel nekem számolnom kell, hanem ama szerencse-vadász, ki ellopta testvéremet s most el akarja lopni menyasszonyomat. De abból semmi sem lesz, kapitány úram! Metopfrán Jakab előbb levágja karját, mintsem ki nyujthasd azt egy második áldozat után! — kiáltá és dühében megvakulva elrohant, míg Edithe rémülten, kétségbeesve omlott a legközelebb álló székbe.

Nem kétkedett, hogy Jakab megöli a kapitányt. Összeszedte magát, legyőzte gyengeségét, aléltságát, kendőt és kalapot ragadott fel s futott a folyosóra, le a lépcsőkön. Meg akarta előzni Jakabot.

Senki sem ügyelt reá.

Gyorsan végig futott a park egyenes útján a mel-
lék kapu felé, honnét leggyorsabban ért Herberték
házához.

Minden csendes volt. Jakab még nem mehetett
el, nem hallott kocsizörgést, még csak bizonyynyal
befogni parancsolt.

Egy negyedórai ideje volt őt megelőzni.

Futott a hogy lábai birták.

Minden léptéhez élet és halál volt kötve. Sötét
gondolatok kinozták agyát.

Hazudik, ki fényről, jólétről, boldogságról beszél!
gondolá. Csak egy van e földön a mi üdvözt: a
szerelem . . . Hiába jön a kikelet, ha a berkek söté-
tétek, a lombok szárazak, a nap kialszik, s a fris-
sítő patakok vizében döghalál hömpölyög . . . Ilyen
jövőnek nézek én elébe, ha Jakab Herbertet meg-
öli! Megöli és engem semmivé tesz. Mert én nem
akarok nála nélkül élni.

A száraz levelek zörögtek tova iramló lábai alatt.
Ijedt madarak röppentek ki a fakadni kezdő rügyek
leveleiből. Itt-ott egy erdei béka ugrott föl előtte
magasra, s ő majdnem elcsuszott ijedtében, a fák
és bokrok kiálló tüskéi beleakadtak ruhájába, végig
hasíták; de ő nem törődött semmivel, annál is ke-
vésbbé, mert az erdő nagy csöndjében kocsizörgést
hallott.

Tudta, hogy az nem lehetett más, mint Jakab.

Ujult erővel kezdett futni, s midőn már lábai
végkimerüléssel fenygették, midőn már csak felelme,

rettegése, gondolatai száguldottak előre, de teste tántorgott a fáradtságtól s félelmében felkiáltott, kétségbeesésében fejére kulcsolá kezeit. Ekkor egy férfialak lépett elébe a mellék utról s ő örömsikoltással karjaiba veté magát és ájultan rogyott keblére annak, akit szeretett. Herbert kapitány hámulva, megrendülve, de a boldogság kéjes érzetével tartá őt karjai között keblére szoritva.

Mit tegyen vele. Hova vigye, hogy életre gerjeszse, ki teljesen élettelenül hevert keblén. Az erdő jobb oldali részén üde csörgedező patak volt, s ő elhatározta, hogy oda megy Edithével, s annak friss vizével fellocsolja. Karjaiban tartva, elindult vele. Mindig mélyebben be a sűrűségbe, s mindig jobban eltávolodva a kocsitól, hol robogó vonatot hallott elvágtatni, de nem vehette ki a távolságban, ki ült azon, biztos siető léptekkel haladt a patak felé.

A márcziusi nap már zöld pázsittal boritá a víz partját, s ő drága terhét a puha pázsitra helyezé. Sipkájába vizet meritett s gyengéden meglocsolá a leány halavány arczát, kezeit, azután figyelve szögezé reá szemét, s szivdobogva látta a halvány pirosságot visszatérni arczába és szemeit lassan fölvetni, mialatt pillantásuk találkozott . . .

Edithe rémülten emelkedett föl fekvőhelyzetéből midőn Herbertet megpillantotta s emlékezete visszatért.

— Találkozott Jakabbal? kérdé tőle, megragadva karját.

— Nem. Hol kellett volna velem összejönnöm?

— Hála istennek. Ő azóta önnél van. Itt nem találja meg. Ne mozduljon innét, mert megöli.

— Engem? kérdé nyugodtan a kapitány, mialatt nemes kifejezésű arcán mosoly futott keresztül. Ismerjük egymást Jakabbal, nem tartok tőle, s ha távollétemben keresett, vissza fogom adni látogatását.

— Azt ön nem fogja tenni, viszonzá rémulten a leány.

— Mi tartóztatna abban?

Edithe nem felelt. Habozott. Nem tudta hirtelen szavakba önteni azt, a mit érzett, de a kapitánynak egy meleg kérdő, bensőségteljes pillantása megoldá nyelvét, bátorságot öntött bele s megragadva társa kezét, heves szerelemmel rebegé, hát nem találta el, hogy szeretem! Herbert észrevehetően meg rázkodott.

— Szeret? kérdé dadogva. Engem — ki mindenkre boldogtalanságot hozok. Gondoljon Juliára, és forduljon el tőlem örökre.

De Edithe nem hallgatott reá. Ki volt mondva a szó, s féktelenné lett a szenvedély. Karjaiba, keblére borult. Nem! kiáltá heves szerelemmel. Én nem fordulhatok el öntől. Julia boldog volt. Mindenki boldog, a kit ön szeret. Én is az leszek, vagy meghalok, mert ön nélkül nem kívánok, nem tudok élni!

A kapitány meghatva nézett reá, és hévvel me-

legen, bensőséggel zárta karjaiba. Ő is szerette, mióta fölfedezte benne Julia hasonmását, szerette, de nem akarta őt boldogtalanná tenni, de most már nem maradt előtte más választás, mint megvédeni, karjaiba, keblére zárni azt, ki oly heves szerelemmel adta oda neki magát, s kinek vérét, határozottságát és elszántságát ismeré; hiszen alig volt hét éve annak, hogy éppen így tartott karjai között egy másik ifju leányt, ki ugyanazon vér és husból való volt mint Edithe, s ugyanazon szavakkal mondá neki: eljöttem hozzád, mert nem élhetek nélküled.

De mit tegyen most vele?

— Jakab nála van. Keresi őt. Nem tudja, mit akar tőle, és éppen azért meg kell tőle kérdezni kívánatát. De mi történjék azalatt Edithével.

— Vissza kell mennie a kastélyba, mondá végre gyengéd biztatással hajolva le hozzá, szerelemmel tekintve szemébe.

— Soha! Jakab azt mondá nekem, klastromba vagy örültek házába zárat, s ennek nem tehet ki engem Edgár, ha szeret, mondá a leány könyörögve.

— Ennek nem. De másnak sem. Itt az erdőben nem maradhatunk együtt egyedül.

— Hová menjek?

— Cordulához és a gyermekekhez, ha Jakab távozik onnét.

— Hogyan tudjuk azt meg?

— A kocsi zörgés ide hallatszik, s ha nem talál otthon, vissza megy Hergártra.

Hallgatóztak.

Nemsokára csakugyan hallották a Hergárt-felé visszaroogó kocsit, s Edithén ekkor a legnagyobb fokú izgatottság vett erőt.

— Most Jakab keresni fog, és nem talál otthon, mondá remegve. Felveri értem az erdőt s megöl.

— Menjünk, viszonzá Herbert. Cordula el fogja önt rejteni Edithe, én pedig megtudom, mit akart nálam Jakab.

Gyorsan megindultak a sűrűségben, sehol sem tértek ki az utra, s nemsokára a veres-fedelű házacskában voltak.

Cordula halálsáppadtan jött eléjük.

— Ön itt comtesse? kiáltá összecsapva rémültében kezeit. Alig tiz percze, hogy a herczeg elment.

— Mit akart? kérdé Herbert a szobába lépve, hol a gyermekek örömkialtással fogadták Edithét.

— A kapitányt kereste. Pisztolyokat hozott magával.

— Miféle üzenetet hagyott számomra?

— Hogy okvetetlen beszélni kíván nagyságoddal, még pedig — ma!

— Elmegyek, mondá a kapitány, mialatt Edithe egy székbe roskadt s eltakarta arcját.

Cordula bámulva nézett reá, azután urára, ki olyan tekintettel állt előtte, a minőt a vén cseléd

annak szemében, már régen nem látott. Percz alatt kitalálta a valót.

Öreg szive még mindig fogékony volt a részvételre, szeretetre, és aggódva, elfogult hangon kiáltott fel: istenem, istenem, miért kellett ennek történnie.

Edithe megértette e felkiáltásban rejlő félelmet.

— Ne aggódjék jó Cordula, én nagyon boldog vagyok.

— Nem először hallom ezt, mondá könnyes szemekkel a dajka, de megragadva Edithe kezét, melegen vonta ajkaihoz.

A kapitány ezalatt fogatni rendelt.

Edithe szorongva, elfojtott lélegzettel nézte keszülődéseit.

— A gyöngysort keresi Jakab, mondá a kapitánynak magyarázatul, hogy az tájékozva legyen, melyet elvesztettem s ő talán megtalálta.

— A gyöngysor itt van, viszonzá a kapitány, átnyujtva az ékszer-tokot. Nem ő találta meg, de egy más látta azt meg nálam, ki valószínűleg tudára adta.

Miért mutatta meg annak a másnak? kérdé rémülten a leány, ki nem lehetett más, mint Tuw-nelné.

— Elővettem, hogy ábrándozzam látásán, s magam elé képzeljem a szép nyakat, melyen az pihent, az édes kezeket, mik azt érinték. Lady Sarah azt mondá nekem: Edithe Jakab menyasz-

szonya, s én e tördőléssel szivemben bánkódtam e gyöngyök felett. . . .

— Az nem igaz Edgár! Én nem vagyok mennyasszony. Jakab kényszeríteni akart arra, de elhagytam Hergártot örökre, s inkább véget vetek életemnek, minthogy oda még visszatérjek.

Annyi erő és határozottsággal ejté ki e szavakat, hogy Herbert meggyőződött, miként itt hasztalan volna minden további rábeszélés. Némán megszorítá kezét s pár pillanatra szobájába ment.

A kocsi ez alatt a ház ajtaja elé robogott.

Edithe betakará arczát.

— Jakab megöli! — suttogá kétségbeesetten. — Megöli, és akkor vége az én életemnek is.

— Ne féljen, comtesse, — mondá Cordula. — A jók fölött gondos szem őrködik, s ki oly nemes szivü, oly jó, mint a kapitány, nem eshetik el anélkül, hogy az élet kárpótlást ne adjon neki.

— Lábaihoz borulok s úgy fogom kérni, hogy ne menjen.

— Azt hiába tenné, ő nem maradna.

Herbert kilépett szobájából; szeme fájdalmasan tapadt Edithére, kit nagyon szeretett. Élő képmása volt az Juliának. Mintha halottaiból föltámadva, megifjodva jött volna hozzá vissza annyi bánkódás után, mondván: Ime, szivem ma is a tied, én vagyok az, a kit sirattál.

Heves szerelemmel ölelte őt keblére, ki nem akart tőle elválni, szorosán füzve karjait nyaka köré, és

szivszakgató zokogásban tört ki, midőn Herbert, emberfölötti erővel szakítva el magát tőle, kisetett a szobából. A kocsi hangos robogása jelenté távozását.

— Nemsokára visszatér, — mondá vigasztalóan Cordula. De órák multak, már a nap is leszállt s az éj árnyai sötéten borítottákr a földet, és a kapitány még mindig nem jött.

Edithe közel volt a megőrüléshez.

Végre csendes távoli nesz hangzott fel az éjben. Eleinte lódobogáshoz volt hasonló, később ki lehetett venni a kocsikerekek robogását, lassanként át ment a moraj közeledő kocsi érkezésébe, s végre gyors kanyarulattal az ajtó előtt megállt.

Edithe elhagyta helyét s a butorokba kapaszkodott, hogy el ne essék.

Cordula nem volt kevésbbé sápadt nála, az ikrek már ekkor ágyaikban szenderegtek, nem gyanítva a vést, mi fejük fölött tornyosulni készült.

Siető léptek zaja hangzott át az előszobán.

— Ez ő! — kiáltá örömtelt hangon Cordula.

Edithe percz alatt az ajtónál termett, mely fölnyilt s ő hangos sikoltással borult Herbert karjaiba ki meghatva állt ennyi szeretetet látva maga iránt.

Luczián nyomban követte őt.

Mindketten rendkívül sápadtak, komolyak és némák voltak.

— Jakab? kérdé halk, elfogult hangon Edithe.

— Az utolsó Metopfrán herczeg meghalt! — viszonzá a kapitány.

— Párbajban esett el ma délután; — vette át a szót Luczián. — Négy tanu jelenlétében. Pisztolyal álltak egymással szemben ő és a kapitány, ki nek nyugodt keze leterítette őt.

Edithe összekulcsolt kezekkel hallgatá a szörnyü hirt, melynek rá nézve csak ellenkezője lehetett volna szörnyübb. ha Herbert esik el a párbajban

— Ő maga kereste ezt, — mondá halkán. — Élhetett volna nyugodtan, boldogan, de erőszakos természete uralkodni vágyó büszkesége, nem hagyta őt nyugodni s talán legjobb így, mert másoknak még nagy keserüéseket és sok fájdalmat, gondot, but, okozhatott volna.

.

A nagy hergarti uradalom mint hitbizomány más nevü csaladra szállt át. Edithe, Luczián és a Herbert-gyermekek kapták mindazt, a mi nem tartozott ahhoz s jogszerint őket illette. Gazdagok és boldogok lettek, s Edithe férje Herbert kapitány oldala mellett áldá a sorsot, mely róla oly nagylelküen gondoskodott. A gyöngysort családi ereklyeként tekinté, mely neki az élet legédesebb boldogságát, élvezetét szerezte meg az önzetlen szerelemből kötött házasságot, mely ma már ritkaság, de annát nagyobb fontossággal bír és százszoros boldogságot okoz.

A káplántól évek mulva érkezett Edithének levél, melyben tudatja vele, hogy Afrikában van, halálos beteg, a sárgalázban kimerült ereje, s bár az egy-

ház fölmentje, mint haldoklónak most már szabad tudatni vele, hogy halálosan, örülten szerette és azért okozott annyi kellemetlenséget neki, mert ir-
tózatos féltékeny volt Herbert kapitányra, kiről mindig tudta, midőn az a vörös fedelű házba meg-
érkezett.

Nem sokára halála hírért is vették, mint afrikai térítőnek.

És Herbert kapitány ekkor már rég Edithe boldog férje volt, együtt olvasták a levelet és újra hálát adtak a sorsnak, mely a három, Hergárton érte hevülő sziv közül a leggyöngédebbet, legszeretőbbet adta neki osztályrészü, mely boldogságáért dobogott, míg a másik kettő csak félelmet és keserőséget okozott neki.

A szerelemnek illatos virágai, de szuró tövisai is vannak . . .

• Edithének férje oldala mellett csupán a virágokból jutott!

EREDETI REGÉNY

IRTA

BENICZKYNÉ BAJZA LENKE

A PALLAS KÖNYVTÁR TARTALMA.

ELSŐ FOLYAM:

1. köt. A **FALU URAL**. Regény **Tolnay Lajos**-tól. Ára 60 kr.
Az újabb magyar regényirodalom e kiváló szatirikusa egyik legjobb irány-regényét adjuk ezzel az olvasó közönség kezébe. Zamatos magyarsága, éles gunyja fokozott érdekességet adnak a «Falu urainak».
2. köt. **KÉT VÉN GYEREK**. Regény. Irta **Gabányi Árpád**. Ára 60 kr.
Gabányi azon fiatalabb íróink közé tartozik, kik első fölléptükkel nyerik meg a közönség tetszését. A «Két vén gyerek» csak fokozni fogja az érdeklődést iránta.
3. köt. **MARUJA**. Irta **Bret Harte**. Ford. **Fái J. Béla**. Ára 60 kr.
«Maruja» a nagy amerikai írónak eddigelé legkölteibb műve és leg-tökéletesebb jellemrajza. A kik ismerik **Bret Harte** humorától duzzadó elbeszéléseit az amerikai élethől, állandó barátai maradnak ez írónak.
4. köt. A **HÓ TITKA**. Irta **Hugh Conway**. (F. J. Fergus). Ára 60 kr.
Hugh Conway tehetségének tüneményeszerű fellépése, mely rohamban hódította meg magának a két világrész közönségét, csak rövid ideig gyönyörködtehet a művelt világot szellemének gyümölcseivel. «A hó titka» kevés hátrahagyott munkáinak kétségtelenül egyik legjelesbke.
5. köt. A **HORGAS UJJU**. Francia regény, írta **Boisgobey**. Kettős kötet, ára 1 frt.
Boisgobey a jeles francia elbeszélő e művével magyar olvasóközönségünknek is meg fogja magát kedveltetni.
6. köt. A **ELVESZETT ÉMBER**. Regény. Irta **H. Sutherland Edwards**. Ára 60 kr.
Az «elveszett ember» az újabb angol regényirodalom egyik legkiválóbb műve, úgy az elbeszélői modor nemes egyszerűségénél, mint a mese érdekességénél fogva.
7. 8. köt. **KLEOPÁTRA**. Regény. Irta **Henry Gréville**. Ford. **Fái J. Béla**. Kettős kötet, ára 1 frt.
A magyar közönség előtt már régóta előnyösen ismert francia író a «Kleopátrával» kétségtelenül legszebb műveinek egyikét s talán a legjobbat írta meg. Az orosz udvari élet páratlan leírója, e kiválóan érdekes és mindvégig nemes hangon tartott művében a jellemfestés oly magasztalára emelkedik, melyen bátran megállja a versenyt legelsőbb rangu honfitársaival.
9. 10. köt. **ZART AJTOK MÖGÖTT**. Regény. Irta **Beniczkyné Bajza Lenke**. Kettős kötet. Ára 1 frt.
A kitünő magyar írónő ez újabb művével egy újabb virággal ékesítette írói koszorúját. Az előadás csínja, válogatottsága, a mese-szövev ügyessége, mely minden regényét jellemzi, fokozott mértékben található föl e művében. A magyar irodalom felsőbb körei sohasem találkoztak még hivatottabb rajzolóra.
11. köt. **VIOLA**. Regény Irta **Hugh Conway**. Ára 60 kr.
Az elhunyt angol regényíró utolsó műve, meglepő fordulatokban gazdag mesével, gördülékeny vonzó előadással, mely a maga keretetlen egyszerűségével ellenállhatatlanul ragadja meg az olvasót s érdeklődését a legutolsó lapig leköti.
12. köt. A **KOLLEKTOR**. Regény. Irta **Benedek Elek**. Ára 60 kr.
Szerző a fenti kötettel először mutatja be magát, mint regényíró. Tárgyát az székelv népeletből veszi s alakjai törülmetszett székelvek, maga az egész regény a nagy közönség által nem ismert érdekes világot tár fel.

MÁSODIK FOLYAM.

1. köt. EGY GYENGE PILLANAT. Regény, írta Theuriet André, ford. R. Trux Hugoné. Ara 60 kr.

Theuriet ma a francia olvasóközönség kedvence. •Egy gyenge pillanat- a kétségkívül legkedvesebb regénye.

2. köt. DON GESUALDO. — ESŐS MEZESHETEK. Irta Ouida, ford. Fái J. Béla. Ara 60 kr.

A kitünő angol írónőnek (Louise Ramée) két legújabb műve, melyek a mennyire elűtnek egymástól tárgyra és feldolgozási módorra nézve, annyira egyesítik egyszersmind magukban az írónő ama kiváló sajátosságait, melyek Franciaországban is a legkedveltebb és legolvasottabb külföldi íróvá tették.

3. köt. A KARDOS MENYECSKE. Regény, írta Szabó Endre. Ara 60 kr. Jó kedvű történet egy szegény leány életéből. Azért is érdekes, hogy szerzőnek, az ismert vers-írónak és humorisztikus-lap szerkesztőnek első és pedig igen sikerült regénye, több mint harmincz eredeti képpel.

4. köt. VENÉNO KAPITÁNY. Regény, írta Pedro A. de Alarcón, ford. Fái J. Béla. Ara 60 kr.

A mai legkiválóbb spanyol regényírónak, könyveket fakasztó humorral fűszerezett elbeszélése, mert ep oly érdekes, mint mulattató és fölemelő. Hozzácsatolva: Louis Ulbach beszélye: A kártyás leánya szintén a spanyol életből véve s a legkitünőbb francia prózairók egyikének megkapó vervejével előadva.

5. köt. ELENA. Olasz regény, írta Giovanni Verga. Ara 60 kr.

A legújabb olasz irodalom egyik legkiválóbb, iskola-alapító terméke. Bámulatos megfigyelő képesség és jellemző erő nyilatkozik az érdekes mű minden részében.

6. 7. köt. SZENVEDÉSEK ISKOLÁJA. Regény francziából. Kettős köt. Ara 1 frt.

A kommun vérébefejtása után következett évekből vett, nemes, egyszerű modorban előadott, meglepő fordulatokban gazdag történet. Hozzácsatolva Fr. Flores Garcia beszélye: Öld meg!

8. 9. köt. A JÉGKISASSZONY. Regény, írta Toluay Lajos. Kettős kötet. Ara 1 frt.

Mély tekintetű és nagy kedveltségű regényírónk e legújabb társadalmi regényével regényirodalmunkat valósággal gazdagította. Egyike legjobb műveinek, mit irodalmunk tőle felmutathat.

10. köt. A 99-es. Regény, írta Griffiths Arthur, ford. Szigethyné Szalay Erzs. Ara 60 kr.

Az angol bűnügyi regények egyik legérdekesebbike, erős bonyodalommal, folyvást változó, meglepő részletekkel.

11. köt. SZEMET SZEMÉRT . . . Irta Anthony Trollope. Ara 60 kr.

A pár évvel ezelőtt elhunyt nagy angol regényírónak, Thackeray legméltóbb utódjának rendkívül érdekes műve, melynek minden egyes részlete és jellemzése mesterileg készíti elő a regényt befejező katasztrófát.

12. köt. GABRIEL KENYON. Regény, írta D. Chr. Murray. Ara 60 kr.

Érdekes mese fonalán pompás lélektani jellemrajz; a bűnös tudat önámításának megkapó vonásokban rajzolt képe.

HARMADIK FOLYAM.

1. 2. köt. SZÁRNYA SZEGETTEN. Regény, írta Daudet E. Két kötet à 60 kr.

Daudet Ernőnek e regénye a modern francia politikai és társadalmi életet állítja elénk olyan élethűséggel és mesteri vonásokkal, mint ezt csak a legkiválóbb francia romancier-k egyikétől várhatni.

3. MÁVRA (regény) és MEGHITT (elbeszélés) írta H. Gréville, francziából ford. Fái J. Béla. Ara 60 kr.

A »Kleopátra« szerzőjének legújabb műve. Az orosz udvari és népiélet alapos ismeretében és festésében Grévillet még az orosz írók sem mulják felül. A »Mávra« egy gyönyörű idyll, tele megkapó részletekkel s a mellett meséje is elejétől fogva végig érdekfeszítő. A »Meghitt« a francia társadalmi életből vett elbeszélés.

4. A ROUGH-AND-READY-I MILLIOMOS, írta Bret Harte és A ZÁLOGHÁZBAN, írta Sutherland E., ford. Fái J. Béla. Ara 50 kr.

Egyike a nagynevű amerikai író legmesteribb kaliforniai rajzainak. Senki úgy mint Bret Harte nem érti egy látszólag igénytelen mesének csodálatos, érdekfeszítő összehanyolítását és kifejtését. A rough-and-ready-i milliomos alakjai töről metszett igazi emberek s életök, viszontagságaik és jellemeik egész új világot tárnak az olvasó elé. — Sutherland elbeszélése az angol novellairodalom egyik legérdekesebb darabja.

- 5–10. KARENIN ANNA. Regény, írta Tolsztoi Leo. Oroszból ford. Trux Hugóné. 6 köt. a 60 kr.

Az Európában mind nagyobb tért hódító orosz regényiroda'om egyik legnevezetesebb terméke. Jellemzében és a sajátos viszonyok feltűntetésében Tolsztoj nagyterjedelmű műve a legjobb orosz regényekkel vetekedik.

11. A TENGER LEÁNYA. Regény, írta Schjörning Johanna. Ara 60 kr.

Schjörning Johanna a dán regényirodalom egyik büszkesége. A *tenger leánya*, mely az ő legszebb alkotása, valódi gyöngye az elbeszélői prózának. Meleg érzés, fenkölt szellem s a legkiválóbb írói tulajdonok teszik hecsessé e művet, mely először vezeti be irodalmunkba a kitünő írónőt.

12. AZ ÁLOMLÁTÓ ÉS ÚJ ÉLET, írta Hugh Conway. Ara 60 kr.

Az, oly gyorsan világhírré jutott angol írónak két legsajátosabb műve. Az Álomlátóban Conway a spiritizmusnak áldoz, melynek nyilván maga is híve volt, de a csodás elemet olyan természetesen tudja beleszőni az élet valójába, hogy mély érdeklődést kelt a legskeptikusabb természetben is.

A PALLAS-KÖNYVTÁR

egy-egy évfolyama 12 kötetből áll, s minden regény külön kapható úgy az alulírott könyvkiadóhivatalban, mint minden hazai könyvkereskedésben.

Egyszerre megrendelve egy-egy évfolyam 12 kötetének ára, bérmentes elküldéssel 6 frt 50 kr.

Tisztelettel

PALLAS IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KÖNYVKIADÓHIVATALA.

OSLK
Original Manuscript

